TÎRGUL DE VARĂ

pune la dispoziția dv., pînă la 31 august, un bogat sortiment de :

ROCHII, BLUZE, FUSTE, COMPLEURI, HALATE DIN ȚESĂTURI DE BUMBAC, TIP BUMBAC, BUMBAC ÎN AMESTEC, MALIPOL, MĂTASE ȘI RELON

pentru femei, adolescenți și copii, precum și alte articole de îmbrăcăminte și încălțăminte de sezon.

Reduceri de prețuri pînă la 25%.

AUTO-TRACTOR

INTREPRINDERE PENTRU COMERŢUL EXTERIOR

EXPORTĂ ŞI IMPORTĂ AUTOCAMIOANE, TRACTOARE, AUTOSPECIALE, AUTOUTILITARE, AUTOBUZE

Lei 2

AUTO-TRACTOR
BRAŞOV-ROMÂNIA

Str. Nicolae Iorga nr. 2
tel. 2. 0133
telex. 012268; 012278

CABINET

LUMEA

Nr. 35 22 august 1973

23 AUGUST

CABINETUL DE PARTID SIBIU

PRINCIPIALITATEA ŞI PRESTIGIUL POLITICII EXTERNE A ROMÂNIEI SOCIALISTE

REMARCABIL INTERES PENTRU APROPIATA VIZITĂ A PREŞEDINTELUI NICOLAE CEAUŞESCU ÎN AMERICA LATINĂ

Evoluţia situaţiei din Cambodgia

Controverse în C. E. E.

reportaj pe glob

ANTWERPEN

Un nou episod din serialul nostru

Ostaşi ai armatei române lichidează rezistenţele hitleriste din Bucureşti

Formaţiuni patriotice într-o acţiune de luptă

Imagini de la 23 AUGUST 1944 ziua insurecției naționale antifasciste armate

Patrulă din formaţiunile patriotice pe străzile Bucureştiului

Piesă de artilerie inamică distrusă în zona de nord a Capitalei

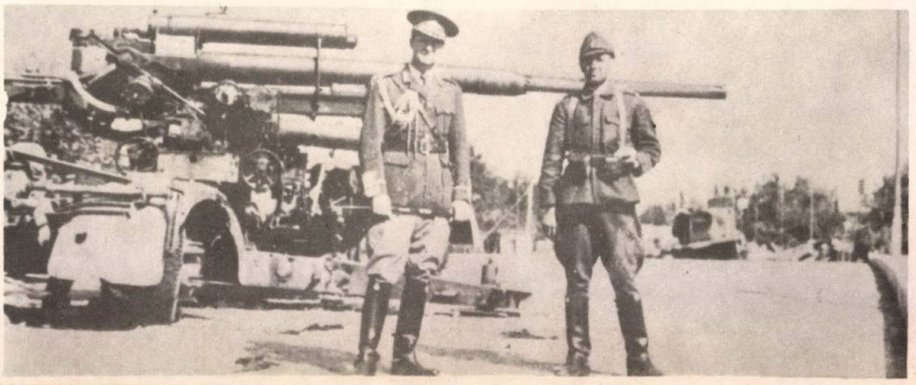

CABINETUL DE PARTID SIBIU

LUMEA

35 (513)

22 august 1973

Politica externă a României, politică de pace și colaborare între popoare. George Macovescu 2

Dezvoltarea relațiilor economice externe. Ion Pățan 6

Înalte personalități de peste hotare despre prestigiul internațional al României socialiste și al conducătorilor ei 9

AMERICA LATINĂ : VIZITA PREȘEDINTELUI NICOLAE CEAUȘESCU AȘTEPTATĂ CU DEOSEBIT INTERES

Dezvoltarea relațiilor diplomatice ale României cu țările latino-americane. Lucian Petrescu, Gheorghe Luca 12

Corespondente din Santiago de Chile și Lima de la trimisul nostru special, Anca Voican 14

Interviu cu Clodomiro Almeyda

Interviu cu Miguel Angel de la Flor Valle

ARTICOLE, CORESPONDENȚE

C.E.E. Din nou, dosarul agricol. Florica Selmaru 18

Cambodgia. Liniștea dinaintea furtunii. Liana Enescu 19

Sahel – o dramă a anului 1973. Paul Diaconescu 22

REPORTAJ PE GLOB

Antwerpen. Stelian Țurlea 16

1000+1 20–21

CONTRAPUNCT

Sfîntul din Rolls-Royce. Radu Budeanu 25

SERIAL

Duelul armatorilor (11). „Frumoasele flote..." Mircea Grigorescu 24

PUNCTE DE VEDERE DIN PRESA MONDIALĂ

Entreprise, L'Unità, Corriere della Sera, Le Monde, Le Nouvel Observateur 26–29

PROFIL

Aristides Pereira, secretarul general al P.A.I.G.C. 29

POȘTA REDACȚIEI 30–32

SAPTAMINA

15 – 20 august

miercuri

A fost anunțată oficial, de către un purtător de cuvînt al Comandamentului militar al S.U.A. din zona Oceanului Pacific, **încetarea „tuturor activităților aeriene americane de luptă" în Laos și Cambodgia,** în baza unei legi aprobate de ambele Camere ale Congresului S.U.A.

Tailanda a ridicat interdicția asupra comerțului cu R. P. Chineză, instituită cu 14 ani în urmă. Noile măsuri vor permite oamenilor de afaceri tailandezi să facă comerț cu R. P. Chineză, prin intermediul unei organizații de stat, care urmează să fie creată, a anunțat un purtător de cuvînt al guvernului de la Bangkok.

Reprezentanții R. D. Vietnam și Japoniei s-au întîlnit la Paris pentru a continua convorbirile începute la 25 iulie în problema stabilirii de relații diplomatice între cele două țări.

Consiliul O.N.U. pentru Namibia a adoptat o rezoluție specială în care condamnă ferm continuarea ocupării ilegale a teritoriului namibian de către Africa de Sud și își reafirmă solidaritatea cu poporul Namibiei, care luptă pentru libertate și independență.

Consiliul de Securitate a adoptat în unanimitate rezoluția franco-britanică prin care se condamnă Israelul pentru deturnarea, la 10 august, a avionului libanez, avertizînd că, în caz de recidivă, Consiliul de Securitate va elabora dispoziții sau măsuri adecvate pentru a face să fie aplicate rezoluțiile sale.

joi

La Bonn s-au încheiat convorbirile dintre delegații ale R. P. Ungare și R. F. Germania cu privire la stabilirea relațiilor diplomatice între cele două țări. Acestea vor continua la Budapesta.

Republica Togo a hotărît să recunoască guvernul Regal de Uniune Națională al Cambodgiei, condus de Frontul Unit Național al Cambodgiei, în frunte cu președintele Norodom Sianuk.

Guvernele peruan și panamez au semnat, la Lima, un acord în care reafirmă hotărîrea țărilor lor de a apăra resursele naturale de care dispun, inclusiv cele care se află în interiorul limitei de 200 de mile a apelor teritoriale.

În localitatea La Celle Saint-Cloud a avut loc o nouă întîlnire între delegațiile G.R.P. al Republicii Vietnamului de Sud și administrației de la Saigon în conformitate cu Acordul de la Paris referitor la încetarea războiului și restabilirea păcii în Vietnam.

vineri

La Pekin au avut loc convorbiri între premierul Ciu En-lai și primul ministru Fam Van Dong. În aceeași zi, delegația de partid și guvernamentală a R.D. Vieanam a părăsit Pekinul îndreptîndu-se spre patrie.

La Beirut s-a anunțat că, în urma întîlnirii între miniștrii de externe ai Libanului și Siriei în localitatea Chtaura, a fost semnat un acord privind „reglementarea relațiilor și intereselor comune și mutuale între cele două țări".

Președintele Consiliului de Miniștri al R.P. Ungare, Jenö Fock, și-a încheiat vizita la Moscova, unde a avut convorbiri cu președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., Alexei Kosighin, în legătură cu colaborarea dintre cele două țări.

În vederea preluării postului de vicepreședinte al Republicii Grecia, generalul Odysseus Anghelis a fost eliberat din funcția de comandant suprem al forțelor armate grecești. Îi urmează în această funcție generalul Dimitrios Zagorianakos.

Comitetul pentru decolonizare al O.N.U. a adoptat o rezoluție în legătură cu trimiterea unei misiuni de informare în Insulele Comore – cu statut de „teritoriu de peste mări al Franței" – în vederea elaborării unor recomandări și măsuri concrete care să permită poporului acestor insule accesul complet și rapid la libertate și independență.

simbătă

La Delhi au fost reluate convorbirile indo-pakistaneze pentru normalizarea relațiilor bilaterale, în spiritul acordului de la Simla, din iulie 1972.

Tailanda și Statele Unite au căzut de acord să înceapă convorbiri în vederea stabilirii unui calendar al retragerii trupelor americane de la bazele din această țară.

Delegația Algeriei la O.N.U. a remis secretarului general Kurt Waldheim, din partea guvernului algerian, invitația de a asista la Conferința la nivel înalt a țărilor nealiniate, care se va desfășura la Alger.

Alfredo Vasquez Carrizosa, ministrul columbian de externe, a declarat că țara sa sprijină inițiativa venezuelană în problema restabilirii relațiilor bilaterale cu Cuba.

duminică

Gheorghios Papadopoulos a depus jurămîntul în calitate de președinte al Republicii Elene, funcție în care a fost desemnat ca urmare a referendumlui de la 29 iulie a.c. O ceremonie similară a avut loc cu prilejul instalării vicepreședintelui grec, Odysseus Anghelis.

Generalul Juan Domingo Peron a acceptat în mod oficial candidatura la funcția de șef al statului, în alegerile care urmează să aibă loc la 23 septembrie 1973, candidatură propusă de Partidul Justițialist. Isabel Peron a acceptat, de asemenea, desemnarea sa drept candidat al aceluiași partid, la funcția de vicepreședinte al țării.

Autoritățile militare boliviene au dejucat o tentativă de rebeliune a unor elemente politice de opoziție.

luni

În Laos a avut loc o tentativă de lovitură de stat inițiată de elemente de dreapta conduse de fostul general de aviație Thao Ma. Acțiunea a eșuat, a anunțat la prînz primul ministru Suvanna Fuma.

Turcia și Indonezia au hotărît să încheie un acord de prietenie și cooperare, se arată în comunicatul comun dat publicității în urma vizitei la Djakarta a ministrului turc al afacerilor externe, Haluk Bayulken.

S-au reluat la Bonn tratativele dintre R.S. Cehoslovacă și R.F. Germania în vederea stabilirii de relații diplomatice între cele două țări.

Sofia, septembrie 1972. Tovarășii Nicolae Ceaușescu și Todor Jivkov cu prilejul semnării comunicatului româno-bulgar

Bruxelles, octombrie 1972. Tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu împreună cu regele și regina Belgiei, Baudouin și Fabiola

POLITICA EXTERNĂ A ROMÂNIEI, POLITICĂ DE PACE ȘI COLABORARE ÎNTRE POPOARE

GEORGE MACOVESCU

ministrul afacerilor externe al Republicii Socialiste România

Profundele transformări produse în toate domeniile vieții materiale și spirituale a țării noastre în ultimele decenii și-au pus amprenta și asupra activității internaționale a României, activitate care a căpătat noi contururi și dimensiuni corespunzătoare realităților istorice, naționale și sociale de astăzi. Asigurarea unui climat de pace și reală securitate, de înțelegere, încredere și largă cooperare internațională constituie o premisă esențială pentru înfăptuirea cu succes a propriului nostru program de dezvoltare pașnică, pentru mobilizarea tuturor capacităților creatoare ale națiunii în slujba cauzei progresului, a creșterii bunăstării și fericirii oamenilor. De aici rezultă legătura intrinsecă, organică între obiectivele politicii interne și modul în care se manifestă România socialistă pe tărîmul relațiilor internaționale.

În elaborarea liniilor directoare ale activității țării noastre pe plan extern, Partidul Comunist Român și guvernul țării se bazează pe cunoașterea temeinică a realităților vieții internaționale contemporane, a sensului în care acționează legile obiective ale evoluției sociale. Aceasta permite o apreciere realistă a raportului de forțe, sesizarea caracterului contradicțiilor existente și mutațiilor neîntrerupte care au loc în sfera relațiilor internaționale, desprinderea noilor tendințe, curente, procese și fenomene care se manifestă în lumea contemporană, ca expresie a luptei dialectice între nou și vechi. Configurația politică a lumii contemporane, complexitatea și caracterul indivizibil al problemelor care confruntă astăzi omenirea fac obiectiv necesară participarea activă a fiecărui stat, indiferent de orînduirea socială, de dimensiuni sau potențial material, la viața internațională. Aceasta constituie garanția sigură a adoptării de soluții durabile, conforme intereselor fiecărui popor, reprezintă chezășia accentuării cursului spre destindere, colaborare și pace.

În acest spirit, România, împreună cu celelalte state socialiste, cu alte numeroase țări ale lumii, acționează cu hotărîre pentru înfăptuirea idealurilor înaintate ale lumii contemporane, participă activ la lupta pentru o organizare nouă, democratică a relațiilor internaționale.

O puternică influență asupra desfășurării vieții internaționale exercită, în ultimul timp, procesul de creștere a conștiinței politice a popoarelor, a spiritului lor de responsabilitate pentru soarta păcii și civilizației umane. De altfel, în determinarea multor schimbări, opinia publică și-a spus cuvîntul și a exercitat o influență hotărîtoare.

Procesele de mare amploare și profunzime înregistrate de viața internațională se înscriu pe coordonatele realismului politic și progresului istoric, reprezintă o reflectare directă a ascensiunii și afirmării puternice a socialismului, a forțelor sociale care se pronunță pentru destindere, colaborare și pace, deschid perspective largi pentru statornicirea unor noi relații între state. După cum sublinia recent președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, **tovarășul Nicolae Ceaușescu, „trăsătura de bază a evoluției politice pe arena mondială continuă să fie tendința spre intensificarea colaborării între state, afirmarea tot mai puternică a voinței popoarelor de a asigura destinderea și pacea, de a promova pe o scară largă metoda tratativelor ca mijloc de soluționare a problemelor litigioase".**

Schimbările petrecute în raportul de forțe au pus și pun cu toată tăria problema renunțării la vechea politică, întemeiată pe inegalitate, pe dominație și asuprire, au făcut și fac ca în viața internațională, în relațiile dintre state să fie tot mai larg revendicate de popoare și să se afirme noi relații, întemeiate pe principiile deplinei egalități în drepturi, respectului deplin al suveranității și independenței naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc, pe nerecurgerea la forță și la amenințarea cu folosirea forței în soluționarea problemelor litigioase.

Promovînd viziunea unei lumi a păcii, încrederii și cooperării multilaterale, România își întemeiază relațiile cu toate statele pe aceste principii, singurele care pot chezășui dezvoltarea unor raporturi sănătoase și durabile între state, pot face să fie evitate conflictele și stările de încordare, pot asigura o colaborare internațională fructuoasă. Astăzi, aproape că nu există declarație sau document internațional care să nu stipuleze în mod expres aceste principii ca o condiție sine qua non a promovării bunelor raporturi între țări, a asigurării păcii și destinderii în lume.

În mod firesc, România situează în centrul politicii sale externe intensificarea și adîncirea relațiilor de prietenie și colaborare cu toate țările socialiste, pornind de la identitatea de orînduire economico-socială și comunitatea convingerilor filozofice. Rodnicia acestei colaborări își găsește concretizarea în dezvoltarea continuă a schimburilor comerciale, în realizarea unui șir de acțiuni de cooperare în ramuri de bază ale producției, în investigarea unor forme noi de conlucrare în sectoare variate ale economiei, științei, tehnicii, culturii, învățămîntului, literaturii și artei, în intensificarea contactelor și vizitelor de delegații din diferite domenii.

Sîntem de părere că evoluția viitoare a raporturilor dintre statele socialiste va trebui să ofere, în conceptul lor principial și în practica lor concretă, un adevărat prototip de re-

lații, între state suverane și egale în drepturi. In lumina acestui deziderat, România acționează pentru îmbogățirea conținutului și diversificarea formelor de colaborare în cadrul Consiliului de Ajutor Economic Reciproc, precum și cu toate celelalte țări socialiste. România își îndeplinește obligațiile decurgînd din apartenența sa la Tratatul de la Varșovia, dezvoltînd în același timp colaborarea cu armatele tuturor țărilor socialiste, contribuind astfel la întărirea întregului sistem socialist. O contribuție deosebită la adîncirea continuă a relațiilor României cu țările socialiste a fost adusă de tratatele de prietenie, colaborare și asistență încheiate sau reînnoite cu multe state socialiste, precum și de frecventele contacte și convorbiri la cel mai înalt nivel.

Pornind de la realizările de seamă obținute de toate țările socialiste în dezvoltarea lor economică și socială, s-a intensificat colaborarea dintre ele, a crescut participarea lor la diviziunea internațională a muncii, la schimbul mondial de valori materiale și spirituale. Activitatea internațională desfășurată de toate țările socialiste, contactele și raporturile pe care ele le dezvoltă cu celelalte state constituie un factor pozitiv în viața internațională și influențează nemijlocit asupra cursului destinderii.

In ansamblul politicii externe românești, amplificarea relațiilor cu statele care au pășit pe calea dezvoltării independente din Africa, Asia și America Latină constituie, de asemenea, o preocupare de importanță majoră. Concepem această creștere continuă a raporturilor cu aceste state ca o contribuție concretă la eforturile spre consolidarea independenței lor politice și economice, la afirmarea personalității lor în scena politică mondială, la întărirea celor care luptă împotriva politicii imperialiste de forță și dictat, la afirmarea normelor de legalitate și etică în viața internațională. Poporul român urmărește cu simpatie și acordă sprijin multilateral mișcărilor de eliberare națională în lupta lor împotriva colonialismului, neocolonialismului și rasismului, pentru afirmarea dreptului sacru al popoarelor la existență și dezvoltare independentă.

In deplină concordanță cu sensul istoriei, guvernul român susține necesitatea recunoașterii internaționale a mișcărilor de eliberare națională din colonii drept singurele reprezentante legitime și autentice ale popoarelor respective și acordarea unui statut care să le permită o reprezentare directă la O.N.U., în instituțiile specializate și în alte foruri internaționale pentru a apăra și promova drepturile popoarelor lor.

Fiind ea însăși o țară în curs de dezvoltare, România înțelege în profunzime aspirațiile țărilor care sînt confruntate cu probleme similare. Sîntem de părere că întregul complex al problematicii dezvoltării va trebui să fie prezent într-o măsură mult sporită pe agenda preocupărilor comunității internaționale. Sprijinirea eforturilor proprii desfășurate de țările în curs de dezvoltare pentru punerea în valoare și folosirea rațională a resurselor lor materiale și umane, îmbunătățirea termenilor schimburilor comerciale și a condițiilor în raporturile financiare și de credit, extinderea colaborării internaționale în domeniile de vîrf, hotărîtoare pentru progresul economic și tehnico-științific au devenit astăzi obiective de stringentă actualitate. Înțelegem necesitatea unui efort sporit în vederea reducerii și depășirii treptate a gravelor decalaje ce despart încă țările în curs de dezvoltare de statele avansate din punct de vedere industrial și în dimensiunea sa politică, drept factor al stabilității și păcii în lumea întreagă.

Analizînd realitățile obiective ale lumii contemporane și apreciind necesitatea participării active la circuitul mondial de valori materiale și spirituale, România dezvoltă larg relațiile cu toate celelalte state ale lumii, fără deosebire de orînduire socială. Ultimii ani au marcat creșterea continuă, în spiritul coexistenței pașnice și cooperării reciproc avantajoase, a relațiilor cu țările capitaliste din Europa, America de Nord, ca și de pe alte continente. Un factor dinamizator, care a pus în valoare posibilitățile de dezvoltare a relațiilor bilaterale, a permis identificarea unor noi forme și modalități de colaborare și a marcat, totodată, noi contribuții la promovarea destinderii și înțelegerii internaționale l-au constituit vizitele întreprinse de tovarășul Nicolae Ceaușescu în toamna anului 1972 și în prima parte a acestui an în Belgia, Luxemburg, Olanda, Italia și Republica Federală Germania. Fructuoasele convorbiri purtate cu acest prilej au confirmat, o dată în plus, posibilitatea dezvoltării unor relații largi între toate statele, indiferent de sistemul lor politic sau alianțele din care fac parte, pe baza egalității în drepturi și respectului mutual al independenței și suveranității naționale.

In prezent, România întreține relații diplomatice și consulare cu 113 state. Dintre acestea, cu mai mult de o treime s-au stabilit legături în ultimii șapte ani.

Țară europeană, România acordă în mod firesc o atenție deosebită consolidării păcii pe acest continent, depune eforturi stăruitoare, alături de celelalte state interesate, pentru edificarea securității și colaborării în Europa.

Desfășurarea primei faze a Conferinței pentru securitate și cooperare în Europa la nivelul miniștrilor afacerilor externe constituie un deosebit eveniment politic în viața continentului nostru, marchează începutul unei etape noi în evoluția relațiilor internaționale.

Apreciind prin consens Recomandările finale ale Consultărilor multilaterale pregătitoare în esența și litera lor, prima fază a Conferinței pentru securitate și cooperare constituie un succes politic cert al cauzei păcii, înțelegerii și cooperării pe continent, o premisă favorabilă pentru buna desfășurare a conferinței în toate fazele sale, un pas pozitiv spre îndeplinirea cu succes a misiunii istorice ce îi revine în statornicirea temeliilor unei Europe noi.

Rezultatele de pînă acum dovedesc că sînt realiste și pe deplin posibile negocieri în condiții de deplină egalitate în drepturi și obligații, demonstrează că atunci cînd există voința de a se găsi rezolvări, cînd se iau în considerare pozițiile și interesele tuturor este posibilă o înțelegere, oricît de dificile ar fi problemele de soluționat.

Edificarea securității și cooperării în Europa presupune, în concepția României, crearea unui sistem de angajamente liber consimțite, clare și precise, din partea tuturor statelor, însoțite de măsuri concrete, de natură să ofere tuturor țărilor garanții depline că se află la adăpost de orice act de agresiune, imixtiune sau presiune, că se pot dezvolta liber, în concordanță cu interesele și voința lor, colaborînd între ele pe temeiul principiilor fundamentale ale dreptului internațional.

Această conferință trebuie să devină o tribună democratică a tuturor statelor participante la care să fie exprimate aspirațiile nobile de pace și cooperare ale popoarelor continentului, să precizeze cu claritate că securitatea europeană nu este îndreptată împotriva altor țări sau altor continente, ci face parte integrantă, organică din securitatea mondială.

De o importanță vitală pentru securitatea continentului sînt măsurile de dezangajare militară și dezarmare – componente fundamentale ale sistemului de securitate. Credem că în tratarea acestor probleme trebuie să se pornească de la o concepție unitară, de la necesitatea elaborării unui program complex de măsuri care să fie înfăptuit treptat și să vizeze atît întregul continent, cît și diferite zone ale sale.

Apreciem că în cadrul negocierilor pentru reducerea forțelor armate și armamentelor în Europa centrală trebuie să fie ascultate părerile tuturor statelor europene, deoarece măsurile de reducere a trupelor și armelor în orice zonă a Europei interesează, deopotrivă, toate popoarele continentului.

Acordăm o deosebită importanță îmbunătățirii climatului, dezvoltării cooperării și întăririi securității în regiunea în care poporul român a trăit și își construiește viitorul. Pornind de la ceea ce am realizat pînă în prezent, dorim să mergem însă mai departe, să

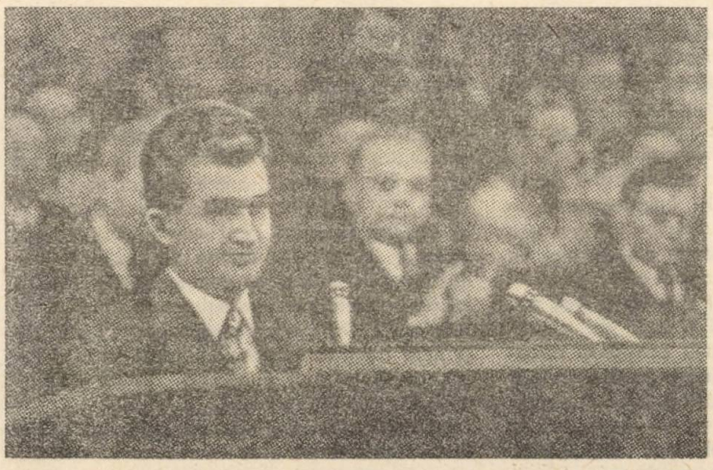

Moscova, decembrie 1972. Tovarășul Nicolae Ceaușescu vorbind la tribuna adunării festive consacrate semicentenarului U.R.S.S.

Lahore, ianuarie 1973. Președintele Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu împreună cu Zulfikar Ali Bhutto

transformăm, prin eforturi comune, regiunea Balcanilor într-o zonă liberă de arme nucleare, baze și forțe militare străine, într-o zonă a păcii și colaborării între țări libere și independente, spre binele tuturor popoarelor balcanice. România, care dezvoltă continuu relațiile sale politice, economice, culturale, cu toate statele balcanice, a inițiat, în acest sens, încă din anii 1957 și 1959, propuneri care-și păstrează actualitatea.

Vorbind despre măsurile concrete care să creeze climatul de destindere în Europa, trebuie să ne referim și la alte componente deosebit de importante ale conceptului de securitate — intensificarea colaborării economice, culturale și de altă natură între statele europene.

Cerințele dezvoltării fiecărei țări, ca și ale progresului general, necesitatea apropierii și sporirii încrederii între națiuni impun intensificarea continuă a colaborării și cooperării economice între toate statele continentului fără deosebire de orînduire socială. De însemnătate esențială sînt, în acest sens, înlăturarea oricăror restricții, discriminări și bariere din calea schimbului liber, reciproc avantajos, de bunuri materiale, eliminarea divizării continentului în grupări economice închise, care împietează asupra desfășurării normale a schimburilor economice internaționale.

Ținînd seama de rolul imens pe care știința și tehnica îl au în făurirea economiei moderne, de potențialul de care dispun în acest sens țările europene, este necesar să se asigure o colaborare și cooperare cît mai strînsă a savanților, cercetătorilor și altor specialiști, astfel încît toate statele să poată beneficia, în condiții egale, de noile descoperiri și realizări în aceste domenii de mare însemnătate pentru viața omului, pentru civilizație și progres.

Totodată, este convingerea guvernului român că rolul pe care îl joacă cultura, educația, informația în dezvoltarea societății contemporane conferă colaborării în aceste domenii și contactelor dintre oameni o importantă pondere în Europa. Intensificarea circulației valorilor spirituale ale popoarelor trebuie să se facă într-un climat care să permită fiecărei națiuni să-și poată dezvolta în mod plenar geniul creator, sporindu-și propriul patrimoniu al culturii naționale și prin aceasta îmbogățind tezaurul civilizației europene și universale. Creațiile spirituale ale popoarelor, ca și colaborarea lor pe acest plan trebuie să servească cultivării în conștiința oamenilor, mai ales în rîndurile tineretului, a idealurilor umanismului, progresului și păcii. Un asemenea curs presupune, totodată, inițierea de acțiuni concrete din partea statelor pentru repudierea și combaterea ideilor militarismului și violenței, concepțiilor șoviniste și rasiste, a oricăror manifestări potrivnice păcii și destinderii, progresului uman.

Preocupată de instaurarea unor relații noi între statele lumii, România se pronunță ferm și acționează consecvent pentru stingerea focarelor de tensiune și conflict care mai persistă încă în diferite zone, pentru rezolvarea problemelor în suspensie pe căi politice, prin negocieri, iar nu prin recurgerea la forță sau la amenințarea cu folosirea forței.

România a salutat încheierea Acordului pentru încetarea focului în Vietnam, rezultatele Conferinței internaționale de la Paris cu privire la Vietnam, precum și semnarea acordului de restabilire a păcii și înțelegerii naționale în Laos. Respectarea strictă a înțelegerilor realizate pînă în prezent constituie premisa necesară pentru ca problemele în suspensie să fie soluționate pe căi politice, creînd astfel condițiile ca situația din întreaga Indochină să se îndrepte pe făgașul normalizării depline, ca eforturile popoarelor din această atît de greu încercată zonă a lumii să fie consacrate refacerii și dezvoltării economico-sociale a țărilor lor.

Guvernul român s-a pronunțat și se pronunță pentru o rezolvare politică a conflictului din Orientul Apropiat, pe baza rezoluției Consiliului de Securitate din 22 noiembrie 1967, pentru retragerea trupelor israeliene din teritoriile ocupate, asigurarea integrității și suveranității fiecărui stat din această zonă, pentru rezolvarea problemelor populației palestiniene în conformitate cu interesele ei naționale legitime.

România atribuie o însemnătate deosebită înfăptuirii dezarmării generale și, în primul rînd, dezarmării nucleare, acționînd stăruitor în vederea înfăptuirii acestui scop.

Guvernul român a luat parte activă la dezbaterile din cadrul Adunării Generale a O.N.U., în Comitetul pentru dezarmare de la Geneva și în alte foruri internaționale, a prezentat propriile sale propuneri în această direcție. Pornind de la ideea că, paralel cu eforturile în direcția dezarmării generale și în vederea netezirii drumului spre acest țel, pot fi luate în considerare și o serie de măsuri parțiale, tranzitorii, România consideră necesar să se acționeze cu energie pentru oprirea cursei înarmărilor, interzicerea folosirii armelor nucleare și a altor arme de distrugere în masă, încetarea producției lor și distrugerea stocurilor existente ; adoptarea de măsuri concrete vizînd lichidarea bazelor militare de pe teritoriile altor state și retragerea trupelor străine în granițele lor naționale, înghețarea și reducerea treptată a bugetelor militare, stabilirea de zone denuclearizate în diferite părți ale lumii, crearea condițiilor pentru desființarea blocurilor militare.

Apreciem că în prezent este necesar să se pășească efectiv pe calea unor negocieri reale de dezarmare, să se treacă de la declarații generale la măsuri concrete, practice, care, pentru a fi viabile, trebuie să fie rodul contribuției tuturor statelor lumii, să reflecte interesele lor legitime.

România a considerat în permanență că, în statornicirea în lume a unui climat favorabil participării active a tuturor statelor la dezbaterea și soluționarea problemelor care confruntă azi comunitatea internațională, în asigurarea păcii și colaborării între națiuni, un rol de o deosebită importanță revine organizațiilor internaționale și, în primul rînd, Organizației Națiunilor Unite. România depune toate eforturile, împreună cu celelalte state

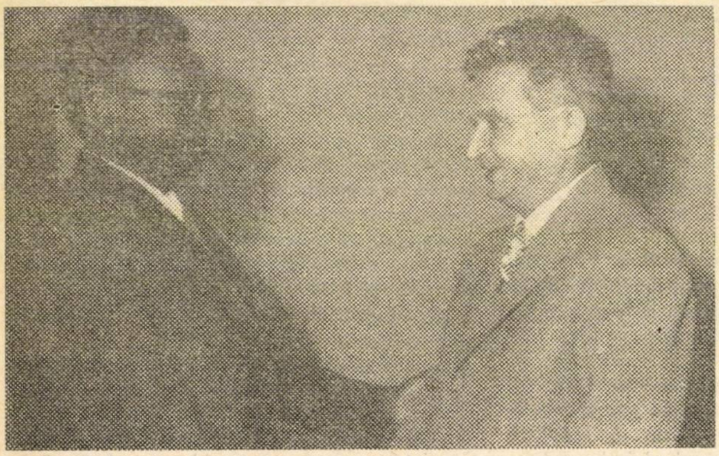

București, februarie 1973. Întîlnirea dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu și Agostinho Neto, președintele Mișcării Populare pentru Eliberarea Angolei

Praga, martie 1973. La Hrad, tovarășul Nicolae Ceaușescu împreună cu președintele Republicii Socialiste Cehoslovace, generalul de armată Ludwik Svoboda, și Gustav Husak, secretar general al C.C. al Partidului Comunist din Cehoslovacia

membre, pentru ca O.N.U. să-și poată îndeplini eficient nobila misiune încredințată de către popoarele lumii. Manifestînd un constant atașament față de țelurile și principiile Cartei, România a inițiat rezoluția adoptată în unanimitate la ultima sesiune a Adunării Generale, vizînd creșterea rolului Organizației Națiunilor Unite în întărirea și menținerea păcii și securității internaționale, în dezvoltarea colaborării între toate națiunile, în promovarea normelor dreptului internațional în relațiile dintre state.

Forța O.N.U., posibilitățile ei de acțiune rezidă în mod neîndoios în capacitatea sa de a se adapta la realitățile contemporane, de a asigura o participare sporită a statelor mici și mijlocii la întreaga sa activitate, reprezentarea lor largă în toate organele și organismele Organizației.

În cadrul Națiunilor Unite trebuie instaurat un spirit nou, trebuie creat acel sistem de cooperare în care hotărîrile, soluțiile adoptate să fie rezultatul conlucrării tuturor pe baze egale, să reprezinte contribuția fiecăruia și să exprime voința și interesele tuturor statelor membre. În aceeași ordine de idei, ne pronunțăm pentru lărgirea componenței Consiliului de Securitate și perfecționarea funcționării sale, astfel încît prin deciziile sale să reflecte în mod adecvat interesele tuturor statelor lumii, locul, rolul și ponderea țărilor mici și mijlocii.

Întreaga activitate internațională desfășurată de România dă glas intereselor fundamentale ale poporului român și, în același timp, corespunde pe deplin cerințelor dezvoltării mondiale contemporane, cauzei generale a progresului și păcii.

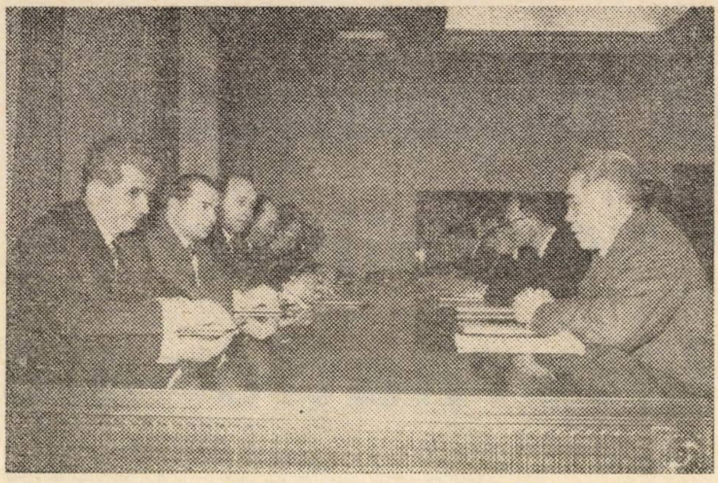

București, martie 1973. Convorbiri între tovarășul Nicolae Ceaușescu și delegația C.C. al Partidului Muncii din Coreea

București, aprilie 1973, Președintele Nicolae Ceaușescu și președintele Republicii Democratice Sudan, Gaafar Mohammed Nimeiri, în vizită la o întreprindere bucureșteană

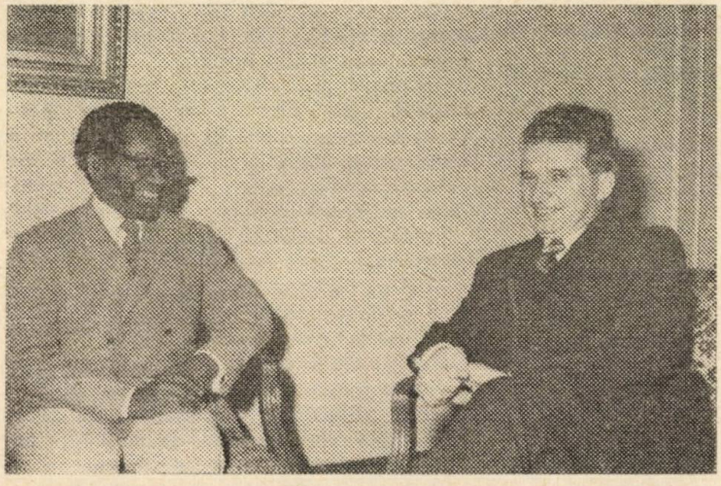

București, aprilie 1973. Întîlnirea dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu și Oliver Tambo, președintele A.N.C. din Africa de Sud

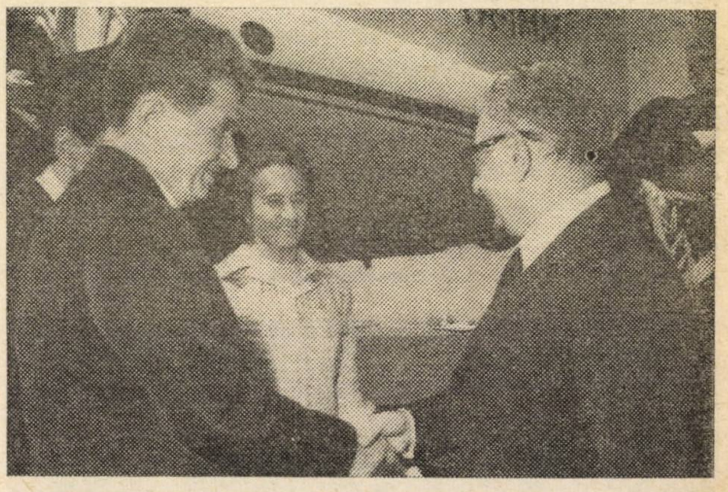

Roma, mai 1973. Președintele Italiei, Giovanni Leone, întîmpină pe aeroportul Ciampino pe înalții oaspeți români

San Marino, mai 1973. Solemnitatea decorării tovarășului Nicolae Ceaușescu

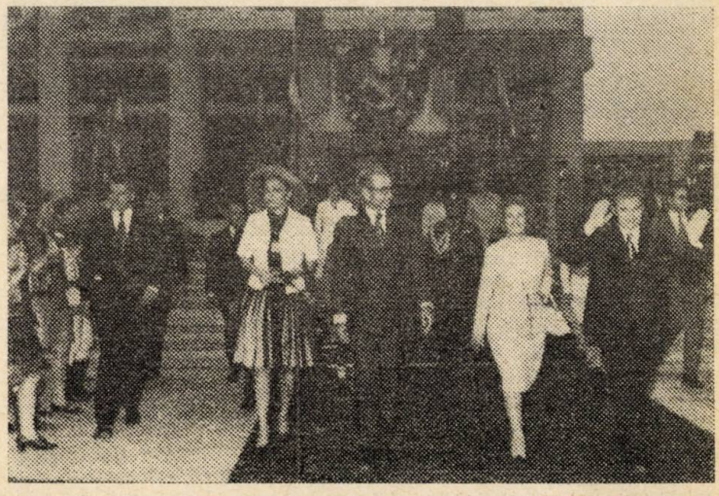

București, iunie 1973. Președintele Nicolae Ceaușescu și Șahinșahul Iranului, Mohammad Reza Pahlavi Aryamehr, pe aeroportul Otopeni

Participarea dinamică a României socialiste la schimburile internaţionale

ION PĂŢAN

vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, ministrul comerţului exterior

Realizările economice ale României socialiste constituie bilanţul unor înfăptuiri radicale şi decisive pentru viitorul ţării noastre. Rezultatele deosebite obţinute de poporul român în toate sectoarele economiei naţionale au făcut obiectiv necesare şi, în acelaşi timp, posibile participarea intensă a României la schimburile economice internaţionale, valorificarea tot mai înaltă a potenţialului nostru material şi uman prin intermediul comerţului exterior şi al cooperării economice şi tehnico-ştiinţifice internaţionale. **„Una din cerinţele fundamentale ale progresului fiecărei ţări în condiţiile societăţii moderne** — arăta secretarul general al partidului, tovarăşul **Nicolae Ceauşescu** — **este participarea intensă la schimbul internaţional de valori, la diviziunea mondială a muncii. Pornind de la această realitate, România a promovat şi promovează consecvent o politică de largă colaborare internaţională pe toate planurile, intensifică comerţul exterior şi cooperarea economică şi tehnico-ştiinţifică cu alte state".**

Comerţul exterior a devenit o latură esenţială a activităţii noastre economice, datorită faptului că el constituie o cale deosebit de importantă de folosire, în interesul economiei naţionale, a avantajelor participării la diviziunea internaţională a muncii. Activitatea de comerţ exterior este de natură să conducă la însemnate economii de muncă socială, exercitînd o influenţă favorabilă asupra creşterii venitului naţional.

Servind interesele economiei noastre naţionale şi a bunăstării întregului popor, comerţul exterior reprezintă un sector cu un rol din ce în ce mai important în întreaga viaţă economică a ţării. Contribuind la valorificarea producţiei noastre la un număr tot mai mare de produse, exportul a devenit un factor însemnat în realizarea şi sporirea venitului naţional. În anul 1972, vînzările pe pieţele externe au reprezentat 74 la sută din producţia de autoturisme de teren, 38 la sută din producţia de strunguri normale, 34 la sută din producţia de locomotive Diesel-electrice, 37 la sută din producţia de tractoare, 26 la sută din producţia de rulmenţi, 51 la sută din producţia de sodă calcinată etc. Pe ansamblu, ponderea exportului în producţia industrială este, în prezent, de aproximativ 20 la sută, ceea ce înseamnă că o cincime din volumul total al producţiei noastre industriale se valorifică pe calea exportului.

Activitatea de export este astfel, practic, hotărîtoare pentru realizarea planurilor de producţie la tot mai multe întreprinderi din ţara noastră, datorită desfacerii unei părţi crescînde din producţia totală pe pieţele externe.

Realizarea planului de export influenţează proporţiile de ansamblu ale dezvoltării economiei noastre ; în schimbul exporturilor mai dinamice, asigurăm importurile de care avem nevoie pentru dezvoltarea continuă a industriei şi a altor ramuri ale economiei naţionale şi, pe această bază, creşterea producţiei materiale, a venitului naţional — suportul solid şi trainic al ridicării nivelului de trai al poporului.

Este cunoscut că procesul de industrializare a ţării şi lichidarea decalajului tehnologic moştenit din trecut au făcut necesară aducerea din import a unor însemnate cantităţi de maşini şi utilaje. Prin import, ţara noastră îşi satisface, în prezent, de pildă, 30 la sută din necesarul de maşini şi utilaje. Importul contribuie, de asemenea, la satisfacerea unei părţi a necesarului nostru la unele materii prime. De asemenea, importul contribuie la satisfacerea necesarului de bunuri de larg consum al populaţiei, prin completarea gamei de produse oferite de producţia internă.

Dezvoltarea industrială în actualul cincinal şi în perioada 1976–1990, la sfîrşitul căreia urmează să se realizeze producţii substanţial majorate, la un nivel tehnico-calitativ sensibil îmbunătăţit şi în condiţii de eficienţă economică sporită, nu ar fi posi-

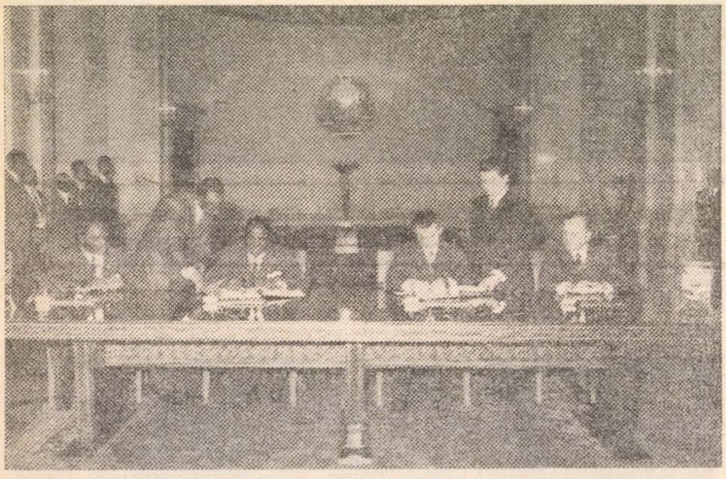

Bucureşti, iunie 1973. Preşedinţii Nicolae Ceauşescu şi Sangoulé Lamizana, cu prilejul semnării declaraţiei solemne comune româno-volteze

Bonn, iunie 1973. Preşedinţii Nicolae Ceauşescu şi Gustav Heinemann la castelul Gymnich

bilă fără un export intens, în special de mașini și utilaje și alte produse superior prelucrate, fără o participare tot mai activă la diviziunea internațională a muncii. Activitatea de comerț exterior a devenit, astfel, un factor important al progresului general al țării, o latură esențială pentru dezvoltarea activității noastre economice, pentru ridicarea generală a bunăstării întregului popor.

Corespunzător rolului comerțului exterior în dezvoltarea economică a țării, conducerea partidului și a statului nostru acordă o atenție deosebită promovării și lărgirii continue a schimburilor comerciale externe, a cooperării economice și tehnico-științifice internaționale, cu toate țările socialiste, cu toate statele lumii, indiferent de sistemul lor social-economic, pe baza deplinei egalități în drepturi, respectului suveranității și independenței naționale, neamestecului în treburile interne și avantajului reciproc. Ca rezultat al acestei politici a fost extinsă considerabil aria geografică a schimburilor, produsele românești fiind cunoscute și apreciate în tot mai multe țări.

În ansamblul măsurilor de perfecționare a conducerii și planificării economiei noastre naționale o atenție deosebită s-a acordat activității de comerț exterior, îmbunătățirii substanțiale a formelor sale de organizare și funcționare în vederea realizării unui nivel ridicat de creștere economică, printr-o participare tot mai activă la circuitul economic mondial.

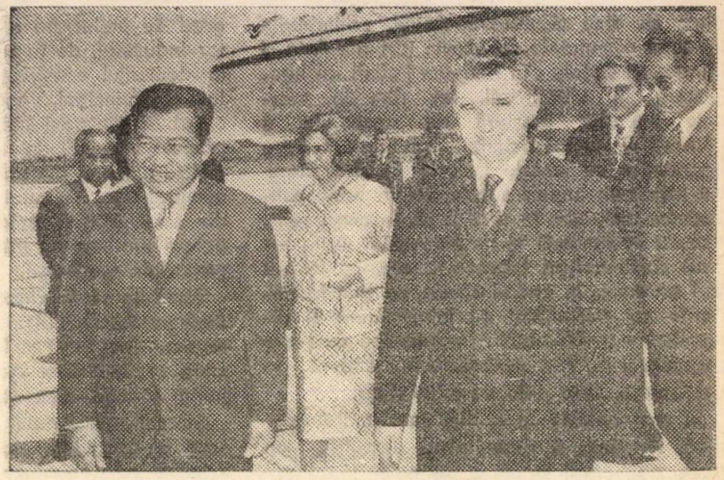

București, iunie 1973. Președintele Nicolae Ceaușescu și șeful statului cambodgian, Samdech Norodom Sianuk, pe aeroportul Otopeni

Prin crearea unui cadru legislativ perfecționat, s-au asigurat premisele necesare lărgirii ariei competențelor întreprinderilor producătoare și centralelor industriale în prospectarea directă a pieței externe, în organizarea și desfacerea producției pentru export, pentru valorificarea superioară a potențialului economic de care dispun.

Valoarea comerțului exterior realizată anul trecut a atins 28,7 miliarde lei valută, ceea ce reprezintă o creștere de peste 10 ori față de nivelul anului 1950. România întreține în prezent, relații comerciale cu peste 110 țări, față de numai 29 de țări în 1950.

În ceea ce privește orientarea geografică a schimburilor comerciale ale țării noastre trebuie evidențiat faptul că în toată această perioadă locul central a revenit relațiilor economice cu țările socialiste membre C.A.E.R., cu toate țările socialiste. În prezent, aceste țări dețin o pondere de peste 55% în volumul total al comerțului nostru exterior, din care aproape jumătate Uniunea Sovietică. Schimburile reciproce de mărfuri cunosc însemnate îmbunătățiri structurale, corespunzător dezvoltării economice în ritm susținut a țărilor socialiste. Între România și aceste țări s-a extins și se extinde continuu cooperarea economică și tehnico-științifică, formă modernă de colaborare care își dovedește tot mai mult eficiența în practica relațiilor economice internaționale. În acest domeniu, partidul și statul nostru acordă o importanță deosebită „Programului complex de adîncire și perfecționare în continuare a colaborării și dezvoltării integrării economice socialiste", ale cărei prevederi sînt îndreptate spre lărgirea relațiilor de colaborare în cadrul C.A.E.R., în scopul sporirii potențialului economic al fiecărei țări participante, apropierii treptate a nivelurilor de dezvoltare economică a țărilor membre.

În cadrul intensificării generale a relațiilor economice externe ale țării, s-au dezvoltat corespunzător schimburile comerciale cu celelalte țări ale lumii. România, țară socialistă în curs de dezvoltare, manifestă un interes deosebit pentru dezvoltarea relațiilor economice cu țările în curs de dezvoltare, în special cu tinerele state independente care pășesc pe calea dezvoltării economice și so-

București, iulie 1973. Se încheie vizita președintelui Republicii Populare Congo, Marien N'Gouabi

Conducerea partidului și statului nostru, personal tovarășul Nicolae Ceaușescu, examinînd multilateral problemele complexe ale comerțului exterior, au dat indicații prețioase pentru ridicarea pe o treaptă calitativ superioară a acestei activități. Pe această bază, au fost aduse însemnate perfecționări sistemului organizatoric și funcțional al comerțului exterior, metodologiei sale de planificare, de creditare și decontare, fiind puse astfel în acțiune noi pîrghii economico-financiare. Astfel, s-a trecut la realizarea procesului de descentralizare a activității de comerț exterior, care a fost determinat de necesitatea stabilirii unei legături nemijlocite a producătorilor cu piața externă, adaptării mai operative a produselor noastre de export la cerințele pieței mondiale și a creșterii eficienței economice a întregii activități desfășurate în acest domeniu, care trebuie să devină baza dezvoltării participării țării noastre la circuitul economic mondial.

Brioni, iulie 1973. Întîlnire prietenească între președinții Nicolae Ceaușescu și Iosip Broz Tito

ciale de sine stătătoare. Astfel, schimburile noastre comerciale cu aceste țări din Asia și Africa, cu statele din America Latină au înregistrat, în ultimii ani, un ritm de creștere superior creșterii de ansamblu a comerțului nostru exterior. Relațiile noastre economice cu statele în curs de dezvoltare au primit un impuls substanțial în urma contactelor reciproce la nivel înalt. În acest sens, trebuie evidențiată în mod deosebit vizita făcută de tovarășul Nicolae Ceaușescu în opt țări africane, în cadrul căreia au fost identificate noi posibilități de intensificare și diversificare a schimburilor economice cu țările respective, au fost perfectate noi acțiuni de colaborare, care deja au prins viață.

În conformitate cu spiritul coexistenței pașnice, România a dezvoltat și dezvoltă, pe baza respectării stricte a normelor legalității internaționale, relațiile comerciale, cooperarea tehnico-științifică cu țările capitaliste dezvoltate, în beneficiul reciproc precum și al climatului politic internațional. O contribuție importantă la dezvoltarea colaborării economice a României cu aceste țări aduce așezarea raporturilor reciproce pe baza acordurilor de lungă durată, extinderea folosirii creditului comercial, dezvoltarea cooperării industriale și tehnico-științifice, tratamentul comercial conform clauzei națiunii celei mai favorizate, de care țara noastră beneficiază în calitate de membru al G.A.T.T. Înriuriri pozitive asupra dezvoltării pe mai departe, într-un mod echilibrat și dinamic, a schimburilor economice dintre România și țările capitaliste dezvoltate pot avea eliminarea oricăror obstacole, tarifare și netarifare, care încă mai barează calea exporturilor românești către unele din aceste țări.

Neptun, iulie 1973. Convorbiri între tovarășii Nicolae Ceaușescu și Fam Van Dong

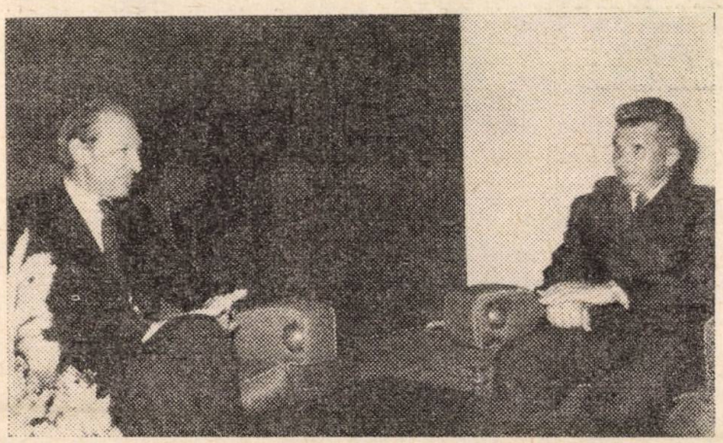

Neptun, august 1973. Primirea de către tovarășul Nicolae Ceaușescu a secretarului general al O.N.U. Kurt Waldheim

Realizările obținute în domeniul dezvoltării industriei și creșterii potențialului economic al țării au influențat în mod favorabil structura schimburilor noastre comerciale. Pentru a ne forma o imagine asupra mutațiilor înregistrate în această privință este suficient să relevăm faptul că, în timp ce în 1950 exportul românesc era format în proporție de peste 3/4 din materii prime (cereale, cherestea, țiței) și unele produse semifabricate provenind din acestea, în prezent mașinile și utilajele dețin aproximativ 25 la sută, produsele chimice peste 8 la sută, mărfurile industriale de larg consum peste 18 la sută.

Urmare directă a procesului de industrializare a țării, ponderea produselor cu un înalt grad de prelucrare a crescut, în fiecare sector industrial, de la an la an. Dacă în 1950, în domeniul construcțiilor de mașini exportam, în principal, vagoane, pompe și cazane cu aburi, din anul 1951 am început să livrăm primele instalații de foraj, din anul 1952 primele tractoare, din anii 1953–1954 rulmenți și compresoare, din anul 1955 mașini-unelte, iar din anul 1958 primele autocamioane. Astăzi aceste produse au intrat deja în tradiția exporturilor românești.

Tendințe asemănătoare de creștere a ponderii produselor cu un grad înalt de prelucrare s-au înregistrat și în cazul produselor chimice, ale industriei ușoare, ale industriei lemnului și agro-alimentare.

Structura exportului nostru urmează în acest fel orientările stabilite de Congresul al X-lea și de Conferința națională a partidului nostru, în sensul că produsele cu un grad mai ridicat de prelucrare să formeze partea preponderentă a ofertei noastre de mărfuri pe piețele externe.

În același timp, a crescut competitivitatea și calitatea comercială a mărfurilor românești. România se afirmă din ce în ce mai mult pe piața mondială cu o serie de produse industriale de înaltă tehnicitate.

Paralel cu formele clasice de comerț exterior, România dezvoltă cooperarea economică, industrială și tehnico-științifică internațională, ca formă superioară a legăturilor economice între state, care contribuie la potențarea eforturilor de cercetare, la introducerea mai rapidă a progresului tehnic, la realizarea unei producții de mare serie.

Dezvoltarea cooperării economice cu alte state, în forme variate – cum sînt livrarea de echipamente pe credit rambursabil în produse, construirea în comun de obiective economice, producerea de mărfuri pe bază de licențe ale partenerilor străini, înființarea de societăți mixte de producție și comerț (care pot contribui sensibil la promovarea exporturilor românești pe piețele externe) – are un rol deosebit în creșterea potențialului economic și tehnico-științific al României, în creșterea și diversificarea comerțului exterior.

În cooperare cu parteneri străini s-a realizat în țară primul autoturism românesc și s-a extins construcția de avioane utilitare, iar în străinătate s-au construit rafinării de țiței, fabrici de tractoare, complexe industriale pentru prelucrarea lemnului, fabrici de produse sodice și au fost date în exploatare diferite zăcăminte de minereuri.

Numai în anul 1972 au fost încheiate acorduri sau alte înțelegeri la nivel guvernamental în domeniul cooperării tehnico-economice cu circa 50 de țări.

Pentru a întregi imaginea dimensiunilor crescînde ale angrenării României în circuitul economic mondial este necesar a menționa lărgirea continuă a prezenței țării noastre în organizații și organisme economice internaționale (din sistemul O.N.U., cum sînt UNCTAD, ONUDI, FAO, PNUD, FMI, BIRD etc. sau alte organizații guvernamentale și neguvernamentale), țara noastră concepînd această participare în spiritul pozițiilor sale consecvente privind colaborarea pe bază de egalitate, respect al independenței și suveranității naționale și avantaj mutual.

În cadrul perspectivelor pe care le deschide programul de dezvoltare economică și socială a țării pe calea făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, activității de comerț exterior și de cooperare îi revin sarcini multiple. Ridicarea eficienței sale este menită să contribuie la valorificarea superioară a potențialului economic al țării, prin folosirea avantajelor participării active și ample la circuitul economic mondial. În acest sens, România este hotărîtă să desfășoare și pe viitor o politică de largă colaborare economică cu țările socialiste, cu toate țările lumii, să-și aducă contribuția activă la amplificarea circuitului economic mondial, cu convingerea fermă că aceasta slujește nu numai progresului țării și poporului român, dar și intereselor întregii colectivități umane, progresului general al civilizației, cauzei securității și păcii în lume.

Înalte personalități de peste hotare despre prestigiul internațional al României socialiste și al conducătorilor ei

IOSIP BROZ TITO

președintele R.S.F. Iugoslavia, președintele Uniunii Comuniștilor

Întîlnirile mele cu tovarășul Ceaușescu, precum și întîlnirile altor personalități din conducerea țărilor noastre au devenit o tradiție și contribuie enorm la înțelegerea și apropierea continuă între popoarele noastre. Iugoslavia și România sînt două țări socialiste. Relațiile noastre reciproce se întemeiază pe principiile egalității depline în drepturi, suveranității naționale, încrederii și stimei reciproce. Cred că se poate spune fără exagerare că putem fi într-adevăr mulțumiți de ceea ce am înfăptuit.

FAM VAN DONG

prim-ministru al guvernului R. D. Vietnam

Sîntem foarte bucuroși de cuvintele de apreciere, de sprijinul dumneavoastră față de lupta noastră pentru aplicarea Acordului de la Paris, pentru victoria poporului nostru, a populației din Sud, pentru victoria poporului nostru din Nord, pentru reunificarea pașnică a țării noastre.

Mulțumim din toată inima pentru reafirmarea de către dumneavoastră a sprijinului ferm pe care ni-l vor acorda partidul, guvernul și poporul român. Considerăm că ambele noastre partide, ambele noastre popoare pot să-și întărească și mai mult relațiile de prietenie dintre ele. Aceasta va fi nu numai în interesul popoarelor noastre, dar și în interesul țărilor socialiste, al tuturor popoarelor din lumea întreagă.

ZULFIKAR ALI BHUTTO

prim-ministru al Pakistanului

Contribuția dumneavoastră la colaborarea pașnică în relațiile internaționale și devotamentul față de principiile independenței naționale, integrității teritoriale și egalității suverane a tuturor statelor au produs o adîncă impresie în Pakistan. Sprijinul dumneavoastră neabătut acordat principiilor Cartei Națiunilor Unite ca bază pentru pace și pentru o ordine dreaptă mondială, precum și eforturile dumneavoastră constante și sincere pentru susținerea cauzei popoarelor Asiei și Africii în realizarea țelurilor și aspirațiilor lor legitime, fără amestec din afară, au constituit un izvor de încurajare pentru popoarele iubitoare de pace de pretutindeni.

JEAN

Marele Duce de Luxemburg

Țara dumneavoastră a contribuit de multă vreme și într-un mod remarcabil la această fericită schimbare de climat, (...) a fost cea dintîi, în aria dumneavoastră geografică, care s-a convins că destinderea și cooperarea trebuie să țină seama de o Europă în devenire.

JANOS KADAR

prim-secretar al C.C. al Partidului Muncitoresc Socialist Ungar

Între partidele, organele de stat și sociale ale noastre s-au statornicit relații utile pentru construcția socialistă în favoarea ambelor noastre popoare. Vorbind despre prietenia și colaborarea dintre Republica Populară Ungară și Republica Socialistă România, doresc să subliniez că acestea corespund intereselor ambelor țări, favorizează activitatea de construcție din cele două țări și corespund, de asemenea, intereselor generale ale socialismului.

MOHAMMAD REZA PAHLAVI ARYAMEHR

Șahinșahul Iranului

Este pentru a treia oară cînd am plăcerea să vizitez frumoasa dv. țară și îmi este plăcut să constat că la fiecare vizită am fost martorul progreselor pe care România le-a realizat în diferite domenii — industrial, economic, social și cultural. Este de la sine înțeles că, în calitate de națiune prietenă, Iranul se bucură profund de aceste imense reușite ale poporului român, asigu-

rate prin conducerea înțeleaptă și dinamică a Excelenței Voastre. Noi urăm în mod sincer poporului dumneavoastră noi progrese și o prosperitate tot mai mare.

NORODOM SIANUK

șeful statului cambodgian, președintele Frontului Unit Național al Cambodgiei

România socialistă, condusă de președintele Nicolae Ceaușescu, oferă un exemplu desăvîrșit al voinței de cooperare și întrajutorare internațională, pe baza egalității, respectului reciproc și avantajului mutual, un exemplu desăvîrșit de solidaritate militantă cu popoarele care luptă pentru libertate și justiție, împotriva agresiunii, asupririi, oprimării și altor forme de nedreptate, constituie un exemplu desăvîrșit al atașamentului față de idealurile de independență și coexistență pașnică între țări cu sisteme sociale diferite.

GAAFAR MOHAMMED NIMEIRI

președintele Republicii Democratice Sudan

Remarc cu multă satisfacție, Excelență, dezvoltarea unor bune relații între cele două țări și popoare ale noastre, contribuția dumneavoastră personală la consolidarea și întărirea lor.

Perioada care a urmat după reluarea relațiilor diplomatice dintre țările noastre a cunoscut o cooperare fructuoasă în numeroase domenii vitale, dovedind încrederea poporului dumneavoastră în întărirea acestei solidarități, care slujește cauza popoarelor.

Poporul Sudanului, prețuind toate acestea, nu va precupeți nici un efort pentru întărirea cooperării cu țara dumneavoastră măreață și cu poporul român prieten, pentru a atinge țelurile sale, fiind fidel legăturilor noastre puternice de simpatie.

GUSTAV HEINEMANN

președintele Republicii Federale Germania

În persoana dumneavoastră noi salutăm pe șeful de stat al unei țări care a stabilit încă de mult timp relațiile diplomatice cu Republica Federală Germania. Sub conducerea dumneavoastră clarvăzătoare, politica externă a țării dumneavoastră este călăuzită de cunoașterea politică, conform căreia pacea și destinderea vor putea fi reinstaurate în Europa numai dacă noi vom astupa prăpăstiile provocate de evenimentele din timpul războiului și din perioada postbelică și vom construi pe locul acestora un viitor nou, al colaborării și încrederii reciproce.

ARHIEPISCOPUL MAKARIOS

președintele Ciprului

Cu România întreținem relații foarte prietenești și colaborăm în diferite domenii. Constituie o dorință a noastră dezvoltarea în continuare a legăturilor prietenești existente între România și Cipru, extinderea cooperării noastre. Cred că există perspective largi pentru dezvoltarea colaborării dintre Cipru și România. Noi sîntem foarte recunoscători României pentru sprijinul pe care ni l-a acordat în momente grele și pe care ni-l acordă în continuare.

DR. AGOSTINHO NETO

președintele Mișcării Populare pentru Eliberarea Angolei – M.P.L.A. –

Noi am strins tot mai mult relațiile de prietenie cu Partidul Comunist Român, cu poporul român. Am avut încă o dată posibilitatea să constatăm adevărata prietenie și solidaritate pe care o manifestă conducătorul țării dv., tovarășul Nicolae Ceaușescu, față de noi. Sîntem perfect conștienți că bazele pe care le așezăm acum vor asigura o prietenie trainică pentru viitor, în numele independenței și păcii.

NZO EKHANGAKI

secretar general al O.U.A. – Organizația Unității Africane

Vizita triumfală pe care a efectuat-o în Africa, acum un an, marele om de stat ce conduce destinele României constituie o dovadă a excelentelor raporturi dintre România și Africa. Am urmărit cu multă atenție și interes această vizită și rezultatele remarcabile obținute în cadrul relațiilor dintre România și țările vizitate de conducătorul român. Întreaga sa desfășurare justifică pe deplin aprecierea mea optimistă că sprijinul poporului român acordat țărilor africane la Națiunile Unite și sub diferite alte forme, sprijin care a fost întotdeauna la înălțimea așteptărilor, va fi tot mai mare în viitor.

Dorința noastră ar fi ca relațiile dintre România și Africa să inspire larg și raporturile pe care le dezvoltăm cu alte țări ale lumii.

JANEZ STANOVNIK

secretar executiv al Comisiei Economice a O.N.U. pentru Europa

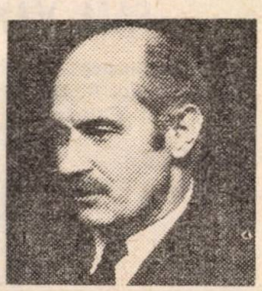

Pentru a ilustra contribuția României la stimularea cooperării economice între statele europene, pe care o apreciez ca remarcabilă, am să precizez un singur fapt – în cursul anului trecut, trei dintre cele 17 seminarii pe diverse teme ale colaborării între statele europene au fost organizate în țara dumneavoastră.

Prezența României în viața Comisiei Economice pentru Europa, manifestată cu prilejul sesiunilor anuale ale Comisiei în diferitele sale organe de lucru sau în activitatea de zi cu zi a Comisiei, învederează o politică de cooperare internațională, activă, bogată în inițiative și în pas cu vremea.

COMANDANT MARIEN N'GOUABI

președintele C.C. al Partidului Congolez al Muncii, președinte al Republicii Populare Congo, șef de stat

Dacă este o țară pe care Republica Populară Congo o simte cu adevărat apropiată, atît prin obiectivele politicii sale interne, cît și prin viziunea pe care ea o are față de raporturile dintre state, aceasta este Republica Socialistă România. Încă de la primele contacte între cele două guverne ale noastre, a apărut o similitudine remarcabilă, care, de atunci, nu încetează să apropie tot mai mult cele două popoare.

K. B. ANDERSEN

ministrul de externe al Danemarcei

Sînt în mod deosebit satisfăcut asupra dezvoltării relațiilor româno-daneze în anii din urmă. Consider că dezvoltarea continuă a contactelor personale, la toate nivelurile, între cele două țări ale noastre va contribui la extinderea în continuare a înțelegerii mutuale și a relațiilor de prietenie și cooperare.

Sînt convins că Conferința de securitate și cooperare în Europa va da un nou avînt dezvoltării pozitive a relațiilor noastre bilaterale.

JEAN BEDEL BOKASSA

președintele Republicii Africa Centrală

Delegația Republicii Africa Centrală pe care am cinstea de a o conduce m-a însărcinat să exprim cele mai vii mulțumiri conducătorilor acestei mari și frumoase țări prietene, să aduc mulțumiri tuturor celor care s-au întîlnit cu delegația noastră pentru a găsi căile de colaborare cele mai adecvate. În mod deosebit aduc mulțumiri domnului președinte și doamnei Ceaușescu pentru primirea atît de călduroasă, amicală și frățească, precum și întregului popor român, cadrelor românești pentru primirea ce ne-a fost rezervată.

DIDIER RATSIRAKA

ministrul afacerilor externe al Republicii Malgașe

Noi, malgașii, am urmărit întotdeauna cu atenție, simpatie și admirație tot ceea ce s-a înfăptuit în țara dumneavoastră de un sfert de veac încoace. Salutăm efortul lăudabil pe care l-ați făcut pentru dezvoltarea țării în scopul apărării păcii. Salutăm efortul neobosit pe care l-ați făcut pentru a ajuta lupta dreaptă a popoarelor din Africa și Asia — fie că e vorba de Vietnam sau de Mozambic, de Zimbabwe, Guineea-Bissau sau Namibia.

SAMORA MACHEL

președintele FRELIMO — Frontul de Eliberare din Mozambic

Relațiile dintre FRELIMO și Partidul Comunist Român sînt excelente. Sînt relații firești, normale, între două organizații militante. România, Partidul Comunist Român ne acordă un valoros sprijin politic, diplomatic, moral și material. Într-un cuvînt, fac totul pentru cauza și lupta noastră dreaptă. Pentru acest neprețuit ajutor, pentru faptul că P.C.R. recunoaște FRELIMO ca unicul reprezentant al poporului mozambican, adresăm mulțumirile noastre cele mai sincere țării și poporului dv., conducătorilor ei.

IULIANA

regina Olandei

Oamenii de stat olandezi care au vizitat România în ultimii ani nu mai încetează cu elogiile aduse ospitalității pe care le-ați oferit-o. Toți au fost impresionați de marile realizări ale poporului român, de progresele economiei și de avîntul științei și al tehnicii. Însă dumneavoastră ați știut, de asemenea, să apărați, în mod exemplar, mediul de viață în minunata dumneavoastră țară.

SANGOULÉ LAMIZANA

președintele Republicii Volta Superioară

Avînd o viziune politică curajoasă, în slujba interesului general, a independenței naționale, a cooperării, fără nici o imixtiune, și a păcii, România beneficiază de o excepțională atenție internațională. Ea și-a cîștigat dreptul la prietenie și respect din partea tuturor popoarelor dornice de libertate, de demnitate și pace. În Africa independentă de azi, aceste mari idealuri nu pot decît să întîmpine ecoul cel mai favorabil.

OLIVER TAMBO

președintele Congresului Național African (A.N.C.) din Africa de Sud

În mod cert, România este un prieten de nădejde în lupta noastră de eliberare națională. Liderii mișcărilor de eliberare care au vizitat țara dv. au plecat cu sentimentul că Partidul Comunist Român, sub conducerea tovarășului Nicolae Ceaușescu, este neabătut în hotărîrea, dorința sa de a sprijini și participa la lupta împotriva colonialismului, împotriva rasismului și apartheidului.

Dezvoltarea relațiilor de colaborare dintre România și țările latino-americane

Lucian Petrescu
Gheorghe Luca

România, aflată cu întreaga sa capacitate creatoare în amplul proces al făuririi societății socialiste multilateral dezvoltate, promovează o politică de solidaritate cu toate popoarele lumii, printre care și cele ale Americii Latine, angrenate în lupta pentru o dezvoltare independentă și suverană, în concordanță cu propriile interese, cu cerințele actuale ale epocii în care trăim. În ultimii ani, țara noastră a extins contactele și a intensificat colaborarea, pe multiple planuri cu statele din America Latină.

Succesele în construcția economică și socială a României, prestigiul său internațional în continuă creștere au avut un larg ecou pe continentul latino-american. Principiile care stau la baza politicii externe românești se bucură de respect și înțelegere din partea țărilor din America Latină, care au o îndelungată tradiție în elaborarea și apărarea principiilor de drept internațional privind relațiile dintre state. Pe de altă parte, în această perioadă, în America Latină au avut loc fenomene economice și politice de cea mai mare importanță pentru viitorul continentului. Angajate într-un dificil proces de dezvoltare economică, aceste state au început să caute noi căi și modalități de realizare a obiectivelor lor naționale.

Între România și statele latino-americane s-au statornicit relații de colaborare în multe domenii de activitate. Se poate menționa, în primul rînd, faptul că, în comparație cu 1966, schimburile economice dintre țara noastră și partenerii latino-americani au fost în 1970 de 3,5 ori mai mari. Se realizează acțiuni de cooperare în producție, care deschid posibilități și mai mari de dezvoltare a relațiilor economice ; de asemenea, au avut loc numeroase schimburi de delegații economice și culturale. În acest cadru, merită a fi menționate relațiile bune dintre România și Cuba, prima țară socialistă pe continentul american, relații care se dezvoltă pe baza principiilor noi ce caracterizează raporturile dintre țările socialiste. În același timp, între România și țările Americii Latine s-au statornicit legături de colaborare într-un șir de probleme ale vieții internaționale, aceste țări fiind interesate în instaurarea în raporturile dintre state a principiilor egalității în drepturi, neamestecului în treburile interne, respectării independenței și suveranității naționale și avantajului reciproc. Aceste principii, îmbrățișate tot mai larg de popoare, se afirmă impetuos ca singurele în măsură să chezășuiască relațiile normale și fructuoase dintre state, să evite noi conflicte, să însănătoșească climatul internațional.

România întreține relații diplomatice cu majoritatea statelor de pe continentul Americii Latine : Argentina, Bolivia, Chile, Columbia, Costa Rica, Cuba, Ecuador, Guyana, Honduras, Mexic, Fanama, Peru, Trinidad-Tobago, Uruguay, Venezuela — la rang de ambasadă, Brazilia — la nivel de legație. Dinamica stabilirii raporturilor cu aceste state arată că, în ultimii ani, 1967—1973, au fost stabilite relații diplomatice cu zece țări (Bolivia, Columbia, Costa Rica, Ecuador, Guyana, Honduras, Mexic, Panama, Peru, Trinidad-Tobago).

Printre primele state cu care au fost reluate relațiile diplomatice după război a fost Argentina. În urma înțelegerii care a intervenit între guvernele celor două țări, la 1 octombrie 1946 au fost restabilite raporturile diplomatice la nivel de legație. În continuare, au fost întreprinse acțiunile necesare de normalizare a relațiilor cu Republica Orientală a Uruguayului, care a avut loc în 1956, odată cu acreditarea la Montevideo a trimisului extraordinar și ministru plenipotențiar al României în Argentina, cu reședința la Buenos Aires. În urma acordului realizat în 1964 între guvernul român și guvernele Argentinei și Uruguayului, reprezentanțele diplomatice cu țările respective au fost ridicate la rang de ambasadă.

În continuare, în luna martie 1961, au fost reluate relațiile diplomatice între România și Brazilia. În această perioadă, diferitele delegații românești, mai ales cele cu caracter economic, care vizitau continentul latino-american, căutau să stabilească contacte și să prospecteze piața și în țările cu care nu se normalizaseră încă relațiile. Astfel, o delegație a Camerei de Comerț din București, care s-a aflat la Buenos Aires în primăvara anului 1958, a efectuat, în aceeași perioadă, o vizită de studii și prospectare la Santiago de Chile. Ulterior, în urma înțelegerii care a intervenit, la 31 martie 1965 a fost semnat la Santiago acordul de restabilire a relațiilor diplomatice între România și Republica Chile.

Continuîndu-se acțiunea de lărgire a relațiilor diplomatice ale țării noastre și cu alte state din America Latină, cu oca-

Mai 1972 — moment de referință în relațiile româno-cubaneze. Tovarășii Nicolae Ceaușescu și Fidel Castro Ruz în vizită la Institutul politehnic din București

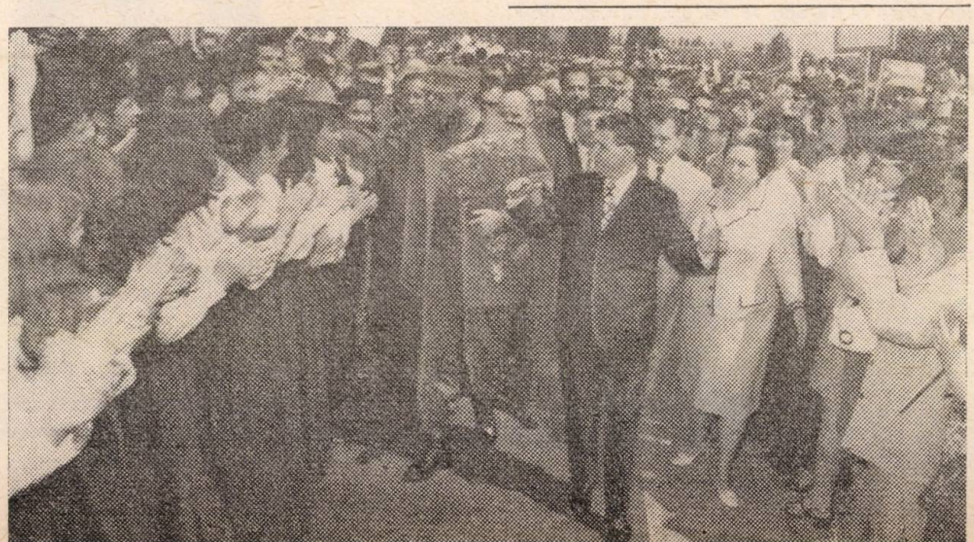

zia vizitei oficiale de prietenie a ministrului de externe român în mai multe țări din America de Sud în toamna anului 1968, au fost purtate discuții și în această direcție. Astfel, în urma convorbirilor purtate la Lima cu ministrul relațiilor externe peruan, au fost restabilite relațiile diplomatice dintre România și Peru. Această hotărîre a fost consemnată prin schimbul de note care a avut loc la 9 noiembrie 1968. De asemenea, la 11 noiembrie 1968, România a stabilit relații diplomatice cu Ecuador, fapt notificat prin schimbul de scrisori efectuat între miniștrii de externe ai celor două țări.

În continuarea acțiunii de extindere a relațiilor țării noastre cu statele sud-americane, cu ocazia vizitei oficiale în Bolivia a delegației economice române, condusă de adjunctul ministrului minelor, petrolului și geologiei, au fost stabilite, la 18 octombrie 1969, relații diplomatice între România și Bolivia.

În vederea asigurării conviețuirii pașnice între state cu sisteme social-politice diferite, România a acordat în permanență o mare importanță dezvoltării relațiilor bilaterale și colaborării internaționale, condiție de bază pentru menținerea și întărirea păcii în lume. În acest context, Republica Socialistă România a considerat că întîlnirile și contactele la nivelul șefilor de state și de guverne, între parlamentarii diferitelor țări și alte personalități, reprezintă o contribuție importantă la cauza apropierii și înțelegerii dintre popoare. În acest cadru de preocupări, un loc important a revenit promovării și extinderii vizitelor reciproce ale reprezentanților României și țărilor din America Latină.

Legături trainice de prietenie și colaborare s-au statornicit între România și Cuba, între popoarele și partidele noastre. De la început, România și-a manifestat simpatia caldă și solidaritatea față de lupta poporului cubanez, a salutat cu însuflețire victoria care a dus la înlăturarea vechii orînduiri și a deschis drumul transformărilor sociale radicale în această țară. În ultimii ani, legăturile româno-cubaneze au cunoscut o evoluție ascendentă în toate domeniile de activitate; s-au lărgit continuu relațiile pe linie de partid și de stat, precum și între organizațiile obștești; schimburile economice, culturale, științifice se dezvoltă în mod constant. Contactele și întîlnirile la diferite niveluri între reprezentanții României și Cubei, vizitele reciproce efectuate de personalități ale vieții politice, economice, cultural-științifice, artistice au contribuit la adîncirea prieteniei și colaborării între cele două țări, au evidențiat dorința comună de a continua extinderea și adîncirea legăturilor dintre statele, partidele și popoarele noastre.

Momente de seamă în dezvoltarea raporturilor reciproce, întîlnirea, din primăvara anului 1971, dintre tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Osvaldo Dorticos Torado și vizita de prietenie în România a tovarășului Fidel Castro, convorbirile purtate cu acest prilej cu tovarășul Nicolae Ceaușescu au dat un puternic impuls legăturilor româno-cubaneze pe multiple planuri, trasînd jaloanele unor importante acțiuni, atît pentru dezvoltarea imediată cît și în perspectivă a relațiilor multilaterale dintre cele două țări.

Printre primele contacte la nivel înalt româno—latino-americane se situează vizita în Argentina, în mai 1958, a delegației de stat române conduse de Ion Gheorghe Maurer, pe atunci președinte al Prezidiului Marii Adunări Naționale, pentru a participa la festivitățile de instalare a președintelui Arturo Frondizi. Cu acest prilej, au avut loc convorbiri utile între șefii celor două state, care au contribuit la o mai bună cunoaștere reciprocă și la stabilirea unui cadru adecvat pentru dezvoltarea relațiilor bilaterale. Seria contactelor la nivel înalt cu Argentina a continuat cu prezența unor delegații române la nivel înalt care, la invitația guvernului argentinian, au luat parte la diferite momente politice importante din această țară. Astfel, o delegație de stat română condusă de vicepreședintele Prezidiului M.A.N. a luat parte în 1960 la festivitățile prilejuite de cea de-a 150-a aniversare a Revoluției pentru independența națională a Argentinei, iar în octombrie 1963 ministrul afacerilor externe al României a reprezentat țara noastră la ceremoniile ocazionate de instalarea președintelui Arturo Illia. Referindu-se, cu acest prilej, la perspectivele dezvoltării relațiilor cu țara noastră, președintele Argentinei le aprecia ca fiind foarte pozitive și că va face tot posibilul pentru a întări relațiile dintre țările noastre. Recent, în luna mai 1973, o delegație de stat a României, condusă de vicepreședintele Consiliului de Stat, Miron Constantinescu, a luat parte la instalarea președintelui Hector Campora. Mesajele care s-au schimbat cu acest prilej au subliniat cursul ascendent al relațiilor dintre România și Argentina și posibilitățile de extindere a cooperării economice dintre cele două țări, în folosul popoarelor român și argentinian.

La festivitățile care au avut loc în Chile cu ocazia instalării președintelui Salvador Allende, la 4 noiembrie 1970, a luat parte o delegație oficială a României condusă de Gheorghe Rădulescu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri.

Strîngerea legăturilor prietenești dintre România și țările din America Latină a fost subliniată și prin vizitele unor delegații parlamentare latino-americane în țara noastră. La invitația Marii Adunări Naționale, o delegație a Congresului chilian, condusă de vicepreședintele Senatului, a vizitat țara noastră în luna iulie 1968. Un an mai tîrziu, în octombrie 1969, președintele Congresului Național al Republicii Chile a făcut o vizită oficială la București. În perioada 1970—1973, senatori și deputați chilieni, columbieni și venezuelani au fost oaspeți ai Marii Adunări Naționale. În noiembrie 1972, a vizitat, de asemenea, țara noastră o delegație de parlamentari și lideri politici din Uruguay.

În același timp, o delegație a M.A.N., condusă de președintele Comisiei de politică externă, a vizitat Chile, Columbia și Venezuela în cursul lunii noiembrie 1971. Era prima vizită făcută de o delegație parlamentară română în America Latină, ea înscriindu-se ca un eveniment de semnificație majoră în circuitul, tot mai des parcurs, în ultimii ani, al bunelor relații între România și America Latină.

O contribuție importantă la dezvoltarea relațiilor de prietenie între țara noastră și statele latino-americane a constituit-o vizita oficială a delegației guvernamentale române, condusă de Gheorghe Rădulescu, vicepreședinte al Consiliului de Miniștri, urmată de vizita ministrului de externe român (octombrie 1968); vizitele întreprinse în Argentina, Brazilia, Chile, Columbia, Ecuador, Mexic, Feru, Uruguay, Venezuela, convorbirile purtate în capitalele acestor țări au ilustrat încă o dată posibilitățile de colaborare între țări și popoare chiar foarte depărtate ca situare geografică. Cu această ocazie, au fost încheiate acorduri și înțelegeri de colaborare culturală cu Chile, Argentina și Uruguay. De asemenea, cu ocazia prezenței în Peru au fost semnate acordurile interguvernamentale comercial și cel de cooperare economică și tehnică româno-peruane.

Ca răspuns la vizita ministrului de externe român și la invitația guvernului Republicii Socialiste România, șefi ai unor cancelarii sud-americane au vizitat țara noastră. Astfel, dezvoltarea relațiilor de prietenie și colaborare fructuoasă dintre România și Argentina a fost marcată de vizita în țara noastră a ministrului relațiilor externe argentinian, în cursul lunii aprilie 1969. Apreciată ca o contribuție importantă la dezvoltarea relațiilor de prietenie româno-chiliene, vizita oficială pe care ministrul relațiilor externe al Republicii Chile a efectuat-o, între 20 și 25 mai 1971 în țara noastră, a prilejuit manifestarea dorinței comune a celor două guverne de a se întreprinde noi pași în direcția intensificării, pe toate planurile, a relațiilor bilaterale. Amintim, de asemenea, vizita — februarie 1970 — a vicepreședintelui Republicii Ecuador, a ministrului relațiilor externe din Costa Rica (octombrie 1971), prima vizită costaricană în țara noastră.

Spațiul nu ne permite o prezentare exhaustivă a tuturor contactelor, a tuturor schimburilor de vizite care, pe diferite planuri, au avut loc în ultimii ani între România și țările de pe continentul de la sud de Rio Grande.

Relevant este faptul că toate aceste contacte au prilejuit fructuoase și utile schimburi de opinii în interesul general al păcii și înțelegerii. Raporturile României cu statele de pe continentul latino-american — sublinia tovarășul Nicolae Ceaușescu — „au un caracter reciproc avantajos, contribuind la propășirea economică, științifică și culturală a țărilor noastre. Ele se înscriu, totodată, în contextul luptei generale împotriva imperialismului și neocolonialismului, a oricăror forme de dominație și înrobire a popoarelor".

București, februarie 1973. Întîlnire între președintele Nicolae Ceaușescu și generalul Peron

„Poporul chilian va fi bucuros să-l primească pe președintele Ceaușescu"

Interviu cu CLODOMIRO ALMEYDA

ministrul afacerilor externe al Republicii Chile

Schimbarea gărzii la palatul „La Moneda" atrage mulțimea de pe toate arterele care îl mărginesc. Pe fiecare din laturi, bulevardele desenează cu precizie linii drepte.

După ce treci de porțile mari și grele și pătrunzi în primul „patio" (curte interioară), pășești, în plină lumină, pe puținele porțiuni de piatră care sparg întinderea de iarbă. În al doilea „patio", la dreapta, urcînd la al doilea etaj, se află cabinetul șefului diplomației chiliene, ministrul Clodomiro Almeyda, pe care, cu cîțiva ani în urmă, l-am cunoscut la București în aceleași împrejurări — solicitarea unui interviu.

Santiago a fost, în ultimul timp, sediul cîtorva reuniuni la nivel regional și internațional, ca a treia conferință U.N.C.T.A.D. sau reuniunea mondială sindicală. În ce măsură este aceasta o expresie a activei prezențe internaționale chiliene ?

Din momentul instalării guvernului Unității Populare, am inițiat o politică externă care să fie în concordanță cu proiectele de transformare internă. Obiectivul de bază îl constituie construirea unei noi societăți — a solidarității, echității, democrației autentice. Desfășurăm această politică într-un anumit cadru internațional. Ceea ce ne-am propus este ca între capitolul intern și cel extern să existe maximum de concordanță și consecvență. Chile acționează în sensul democratizării efective a relațiilor internaționale, în cadrul cărora statele Americii Latine să decidă, alături de țările industrializate, căile păcii. Actuala structură economică internațională pune în evidență inegalități și privilegii, față de care Chile i-a poziție promovînd respectarea egalității în drepturi, a neamestecului în treburile interne. Lupta împotriva subdezvoltării și a dependenței : pe aceste două coordonate se construiește politica noastră externă, politică ce simte nevoia de sprijin și comprehensiune. Înțelegem să desfășurăm o activitate independentă, străină conceptului de bloc, adeptă a pluralismului ideologic. Sîntem pentru un dialog solidar, fructuos, de respect mutual.

Conflictele cu unele companii străine, declanșate de naționalizarea cuprului chilian, au atras adeziunea internațională față de poziția chiliană. V-aș ruga să detaliați problema locului pe care îl ocupă recuperarea bogățiilor naționale în cadrul luptei pentru obținerea independenței economice și politice.

Recuperarea la care vă referiți are o importanță fundamentală. O țară ca Chile, a cărei dezvoltare depinde de bogățiile de bază, printre care cuprul, și-a văzut alterată independența politico-economică, întrucît aceste resurse vitale nu se aflau în mîini chiliene. De aici, necesitatea naționalizării cuprului. Cum s-a produs ? Pe baza unei reforme constituționale aprobată de toate partidele politice, în cadrul unui parlament în care guvernul nu deține majoritatea. Chile a aplicat, apoi, o legislație derivată din dreptul la deplina suveranitate națională. Este vorba de decretul asupra rentabilității excesive.

Corespondențe din Santiago de Chile și Lima de la trimisul nostru special, Anca Voican

Chile nu este împotriva acordării unor îndemnizații ; dar ceea ce s-a scos din țară depășește cu mult beneficiul logic. S-a verificat aceasta prin cifre și s-a luat ca an de început, sau an de referință, anul 1955, deși s-au scos și înainte beneficii peste limita acceptabilă a rentabilității. De aceea, așa cum a afirmat de atîtea ori președintele Allende, conceptul rentabilității excesive care intervine în relațiile noastre cu companiile în cauză este perfect justificat din punct de vedere social, teoretic fundamentat și aplicat cu strictețe. Naționalizarea cuprului chilian s-a făcut în concordanță cu dreptul internațional. La Națiunile Unite nu există nici o rezoluție care să împiedice acest drept, din contră, îl prevede ca atare și, de aceea, a părut inexplicabilă atitudinea companiei „Kennecott" (care a apelat la cîteva tribunale vest-germane, solicitînd și reușind, temporar, aplicarea embargoului pe diferite cantități de cupru îmbarcate pe vase comerciale, ca reacție la naționalizarea minei „El Teniente", care îi aparținea — n.n.)

Chile face parte din zonele fierbinți ale continentului latino-american. Cum vedeți evoluînd întregul proces de prefaceri care au loc pe continent ?

America Latină etalează o participare din ce în ce mai activă pe plan internațional. Desfășoară o politică proprie, desprinzîndu-se din contururile pe care „războiul rece" le-a creat pentru acest continent. Pot vorbi de o permanentă căutare în interiorul și exteriorul său. Spre interior, țintește spre construirea unei capacități politice și negociatoare pe plan economic. Pactul Andin, de pildă, înseamnă pași cu totul noi, porniți din propria experiență politico-economică. O.S.A. pune în evidență două situații false pe care și-a bazat activitatea : credința că interesele tuturor țărilor membre sînt aceleași și că toți sînt egali în cadrul organizației. Or, America Latină își construiește azi o gîndire proprie, nuanțată și nu omogenă. În acest cadru, organismele regionale reprezintă un aport efectiv numai dacă răspund rațiunilor pentru care au fost create și consideră ca o sarcină proprie elementele tehnice care le revin, fără alte considerațiuni. Aceste organizații, vreau să spun, nu trebuie să fie, cum a fost în cazul chilian (sistarea unor credite — n.n.), instrumente de presiune împotriva altor țări.

Ați vizitat România și prezența dv. la București a marcat o lărgire a relațiilor atît în planul diplomatic cît și în cel economic și cultural. Cum apreciați stadiul actual al relațiilor bilaterale și ce viitor le prevedeți avînd în vedere apropiata vizită în Chile a președintelui Ceaușescu ?

Relațiile româno-chiliene s-au intensificat de cînd a venit la putere guvernul Unității Populare. Guvernul chilian — vreau să subliniez acest fapt — consideră relațiile cu România ca un element important al politicii sale externe. O manifestare efectivă a acestor sentimente și considerații de înaltă prețuire au constituit-o vizita mea la București, convorbirile și întîlnirile realizate în planul cooperării economice, tehnologice, culturale.

Pentru Chile, vizita președintelui Ceaușescu, pe lîngă onoarea pe care ne-o face, reprezintă un prilej favorabil de a schimba opinii asupra vieții internaționale, a dezvoltării țărilor noastre. România și președintele Ceaușescu se identifică, eminentul om de stat fiind o personalitate importantă a dialogului internațional contemporan.

Poporul chilian va fi bucuros să-l primească.

AȘTEPTATĂ CU DEOSEBIT INTERES ÎN CHILE ȘI PERU

„Interes autentic pentru politica românească și înalții ei reprezentanți"

Interviu cu MIGUEL ANGEL DE LA FLOR VALLE

ministrul afacerilor externe al Republicii Peru

Cunoscut cititorilor revistei „Lumea" din relatările pe marginea acțiunilor diplomației peruane, ministrul afacerilor externe al Perului, **Miguel Angel de la Flor Valle**, a avut amabilitatea să ne primească în biroul său din palatul Torre Tagle. Cu revista **„Lumea"** pe masă, ministrul peruan ne-a expus pe larg opțiunile politicii externe peruane, ne-a vorbit cu căldură despre România, ne-a împărtășit bunele sentimente cu care poporul peruan așteaptă vizita președintelui **Nicolae Ceaușescu** la Lima.

Cum considerați, domnule ministru, locul țării dv. și, în general, al Americii Latine în concertul mondial al națiunilor?

În cadrul procesului de dezvoltare în care Peru se află angajat ferm, politica externă s-a orientat spre sprijinirea măsurilor de transformare care se realizează pe plan intern, spre valorificarea posibilităților de cooperare cu țările în curs de dezvoltare, pentru a putea apăra mai bine interesele lor față de țările industrializate. Pe continentul latino-american, ne-am orientat spre promovarea unei conștiințe a solidarității și unității Americii Latine, pe baza unor interese comune concrete, care să provină dintr-o poziție unitară în ceea ce privește o mare problemă — dezvoltarea. În cadrul acestei concepții generale, Peru a încurajat cooperarea pe continentul latino-american, sprijinind cu căldură procesul început și care se dezvoltă în cadrul Pactului andin, proces care nu constă numai în coordonarea dezvoltării relațiilor comerciale existente, pe calea reducerii treptate a tarifelor vamale, ci vizează, de asemenea, un proiect de dezvoltare economico-socială de perspectivă a fiecăruia din membri. Acordul de la Cartagena, care a pus bazele Pactului andin, a adoptat măsuri excepționale care ne garantează că investițiile străine nu vor constitui un factor de sărăcie și decapitalizare. Apoi, sînt de notat dispozițiile privind siderurgia, care în practică reprezintă deja o schiță de planificare industrială regională, în măsura în care stabilește localizarea sectoarelor industriale în fiecare din țările membre.

Dar cooperarea nu este singura preocupare pe plan continental. Peru a considerat că — date fiind evoluția vieții internaționale, procesul apropierilor care se fac în zilele noastre și, mai ales, dispariția condițiilor internaționale existente în anii războiului rece — este necesar să se procedeze la o revizuire a sistemului interamerican. Sistemul are defecte de structură, corespunzînd unor condiții impuse de o epocă depășită și care, de aceea, trebuie să se supună unei restructurări. Cu acest scop, Peru a prezentat, în luna aprilie a acestui an, o moțiune în fața Adunării Generale a O.S.A., pentru crearea unei comisii speciale care să studieze restructurarea sistemului interamerican. Comisia și-a desfășurat lucrările la Lima, urmînd a și le continua, în noiembrie, la Washington, pentru a pregăti un studiu pe tema revizuirii totale a sistemului și a elaborării noii sale formule.

Peru, așa cum s-a afirmat în repetate rînduri, s-a angajat în crearea unei conștiințe latino-americane care să se bazeze nu numai limba, cultura și istoria relativ comune, ci și pe substratul comun socialo-economic, substrat cu particularități proprii fiecărei țări și care constituie unitatea noastră structurală. Această conștiință unitară ar trebui să constituie conștiința de sine, baza sociologică în stare să ne permită o acțiune coerentă și susținută, articulată în funcție de interesele noastre concrete. „Lumea a treia" reprezintă un mediu natural pentru America Latină, din rațiuni decurgînd din condițiile de dezvoltare. Concepția pluralistă a Perului pe plan internațional permite inițierea unor acțiuni comune în acest sens, în raport cu particularitățile proprii ale fiecărei țări. Conferințele pentru comerț și dezvoltare (U.N.C.T.A.D.), conferința „celor 77" de la Lima, unde s-a semnat actul care stabilește formulele concrete pentru colaborarea între țările în curs de dezvoltare, a treia conferință U.N.C.T.A.D. de la Santiago, forurile specializate ale Națiunilor Unite, ca E.C.O.S.O.C., sînt alte organisme unde poziția internațională peruană a fost formulată, ferm, în apărarea intereselor țărilor în curs de dezvoltare. Aceasta este poziția noastră, care reflectă, pe de altă parte, vocația noastră spre justiție în relațiile internaționale.

Cum ați defini, domnule ministru, principiile și obiectivele cooperării internaționale din punctul de vedere al Perului?

Concepția noastră asupra dezvoltării și subdezvoltării ne determină să considerăm cooperarea internațională nu ca un act de caritate ci ca o mai justă atitudine a țărilor industrializate față de țările „lumii a treia". Țările noastre au înregistrat, în multe cazuri, o dezarticulare economico-socială internă, în sensul că aparatele productive s-au concentrat asupra aprovizionării piețelor externe, ale căror fluctuații de prețuri, de multe ori artificiale, ne-au produs numeroase pierderi. Peru a respins și denunțat cu energie orice ajutor acordat în termeni onerosi și confuzi, care duce, în multe cazuri, la creșterea dependenței externe. De asemenea, este dovedit prin statistici, că țările în curs de dezvoltare continuă să contribuie la economia mondială cu un mare aflux de capital: profiturile obținute de investitorii străini, în unele cazuri, anulează creditele acordate țărilor noastre. Cazul Americii Latine, adesea menționat, constituie o probă recentă. La conferințele U.N.C.T.A.D. și, mai ales, în actul semnat de „cei 77" la Lima, în 1971, Peru a manifestat rezerve directe față de orice condiționare politică în termeni necomerciali a creditelor acordate, militînd pentru libertatea țării care primește credite de a le accepta conform propriului său criteriu de dezvoltare. Cooperarea ar trebui să excludă constrîngerea, amenințarea agresiunii economice, explicite sau implicite, directe sau indirecte. De aceea, postulatul de bază ar trebui să fie respectul față de suveranitatea asupra bogățiilor naționale. O adevărată cooperare internațională nu ar trebui să excludă apărarea prețurilor la produsele primare de export ale țărilor în curs de dezvoltare, stabilitatea piețelor acestor mărfuri, participarea acestor țări la convorbirile asupra problemelor monetare internaționale etc.

Cum apreciați stadiul și perspectivele relațiilor peruano-române?

Peru susține practica universalității relațiilor. În cadrul acestui concept, el a stabilit relații cu țări de diverse sisteme politice și economice. Țara noastră respinge răspunsul capitalist la problema dezvoltării și își construiește propriul său drum cu o autonomie de gîndire care emană din studiul problematicii specific peruane. Glasul nostru se ridică pentru a lichida dependența externă și structurile de dominație internă, pentru o dezvoltare integrală, autosusținută în cadrul unei concepții umaniste și comunitare.

Cred că asupra acestor probleme, concepțiile noastre sînt apropiate și că tocmai acest fapt facilitează o cooperare rodnică. Apreciem, țin mult să subliniez aceasta, relațiile actuale dintre Peru și România ca excelente. Vor fi o dată mai mult dezvoltate prin vizita, care ne onorează atît de mult, a președintelui Nicolae Ceaușescu, expresie a acestor relații.

Concordăm în pozițiile noastre mutuale asupra „lumii a treia" și a principiilor și pozițiilor esențiale susținute de țările nealiniate. Peru consideră că acest cadru general de convergențe trebuie să se concretizeze și mai mult prin creșterea schimburilor comerciale, executarea de proiecte comune de dezvoltare, cooperarea în domeniul științei și tehnologiei. În scurt timp, trebuie să se încheie studiul asupra schimburilor culturale cu scopul de a se semna acordul în acest domeniu.

Primirea favorabilă la București a transformărilor social-economice pe care le realizează procesul revoluționar din Peru are un veritabil corespondent în autenticul interes care se manifestă la Lima față de politica românească și înalții ei reprezentanți.

REPORTAJ PE GLOB

Antwerpen

Stelian Țurlea

Credeam, înainte de a fi pus piciorul pe caldarîmul său, că știam esențialul despre acest oraș al lui Rubens : o așezare veche cu, desigur, multe monumente flamande, centru al industriei diamantelor, port. Dar cît de firave îți apar aceste cunoștințe după ce pășești pe străzile din Antwerpen, iscodindu-le cu ochi curioși, aspirîndu-le aerul și simțindu-le viața.

Eram, înainte de a pune piciorul pe caldarîmul din Antwerpen, mai cu seamă copleșit de mulțimea de legende iscate din istoria foarte tulbure a orașului și din viața la fel de agitată a oamenilor care i-au făurit, prin vrerile lor opuse și înverșbite, acea istorie tulbure. De eroul legendar Silvius Brabo care, în timpuri ce nu se pot preciza, a ucis pe uriașul Antigon, prigonitor al oamenilor, și, tăindu-i mîna, i-a aruncat-o în fluviu. (Era atît de simplu ca această mișcătoare poveste să se conserve nealterată în memoria populară, gestul simbolic de eliberare din teroare a locuitorilor — hand-werpen, a arunca mîna — convertindu-se în numele de mai tîrziu și de azi al orașului). Aș fi putut spune, însă, că există la Anvers o admirabilă statuie a lui Jef Lambeaux, inspirată din această legendă, sau, mai precis, că această sculptură înverzită de ploi se află într-o piață celebră a orașului, nu departe de zidurile primăriei înălțate pe la mijlocul veacului XVI de Cornelis Floris, una din cele mai mari construcții civile ale Renașterii ? Ori aș fi putut spune ceva despre acea legendă, amestecată cu fapt istoric, a existenței, cîndva, tot în vremuri greu de precizat, a unui dig primitiv din lemn și piatră, înălțat pentru apărarea caselor mărunte de furia deseori dezlănțuită a fluviului, dig care a dat numele său etimologic orașului (susțin lingviștii contrazicînd legenda) — aende-werp : Antwerpen ? Eram, mai ales, copleșit de amestecul de legendă și adevăr legat de viața singuraticului artist lacom și egoist, a acelui fenomenal Rubens care va fi încercat să-și justifice și să-și impună convingerile politice din calcul, va fi simulat virtutea cînd aceasta îi deschidea drumuri altfel închise, va fi dovedit vanitate și se va fi lăsat pradă plăcerilor, dar căruia i s-au iertat păcatele lumești, i se uită, îi uit totul coborîndu-mă în tulburătoarele sale picturi despre om, acele neegalate pînze ce l-au determinat pe Delacroix să-l numească „Homer al picturii" ; eram copleșit, deci, de ideea că va fi imposibil ca acest oraș în care trăise Rubens să nu-i fi conservat urmele, să nu mă învăluie cu o atmosferă de epocă leită celei simțite din cărțile despre cel ce umpluse cu farmec „Închinarea magilor" și „Răpirea fiicelor lui Leucip".

Pentru ca, în cele din urmă, să fiu surprins. Surprins de existența a două orașe. De fapt, nu două orașe, ci mai curînd două epoci, două stiluri de viață și de civilizație, în strînsă simbioză, continuîndu-se și formînd ceea ce mulți numesc astăzi „inegalabilul Anvers" : cel al vremurilor vechi, cel al saltului industrial copleșitor.

De o parte — monumentele. E imposibil să mergi la Antwerpen fără a le vedea, cel puțin pe unele, fără a fi captivat de ele, nu atît de frumusețea pietrei și a stilului, cît de prospețimea lor, viața lor actuală și rolul lor în imaginea de ansamblu a așezării. Sînt multe orașe belgiene ai căror locuitori sînt mîndri — fie de trecutul lor, fie de contribuția lor la civilizația unei epoci sau alteia. Ceea ce se întîmplă la Antwerpen, însă, e aparte prin aceea că aproape nu există epocă sau domeniu în care locuitorii acestui oraș să nu fi inițiat ceva, să nu se fi aflat în frunte printr-un anume aport. Nu numai ghidurile turistice o spun, ci o spune omul de pe stradă.

E imposibil, deci, să mergi la Antwerpen fără a vedea casa lui Rubens, cu locuința în stil flamand și atelierul în baroc italian, astăzi muzeu incluzînd mai multe lucrări ale maestrului. Ori primăria — restaurată în veacul trecut, cu admirabile săli și picturi murale ale unor maeștri flamanzi. Ori catedrala Notre Dame, una din cele mai frumoase biserici gotice din lume, a cărei construcție a durat aproape trei veacuri, cu turnul uriaș de 123 m înălțime — o dantelă de piatră — cu clopotnița sa cu cele 47 de clopote, cu interiorul impresionant și — se înțelege — tablouri de Rubens. I se mai oferă curiosului călător dornic de varietăți arhitectonice ori culturale clădirea Bursei, reconstruită după aceea înălțată în 1531 și care — spun localnicii și, pînă la alte revendicări, sînt nevoit să-i cred — a servit de model tuturor marilor burse ale Europei occidentale. Ori muzeul Plantin-Moretetus, fostă imprimerie cu reputație mondială între 1555 și 1876 — magnific cadru arhitectural doldora de colecții prețioase de tablouri (din nou — se putea altfel ? — Rubens), incunabule, manuscrise, material tipografic și unelte (unice în lume) ale tipografilor din Antwerpen. Ori, în Shoenmarkt, primul zgîrie-nori construit în Europa, în 1929-30, a cărui înălțime de 87,50 m și ale cărui 24 de etaje trebuie să fi provocat multă surprindere și spaimă la acea vreme.

E obositoare, desigur, această enumerare, cum obositoare e și încercarea de a trece prin fața — cel puțin a trece — a evantaiului de muzee din Antwerpen. Cealaltă încercare, de a te opri și vedea specificul fiecăruia, apare drept o hazardată pretenție din partea unui călător oprit aici doar pentru scurtă vreme. Nu mă mai surprinde, prin urmare, afirmația că Antwerpen ar fi un oraș al artei — din 19 muzee, trei sferturi sînt cunoscute în întreaga lume, și trebuie adăugată frumusețea multor construcții bisericești, a unor case în care și azi locuiesc urmașii flamanzilor de altădată, a străzilor, multe păstrîndu-și farmecul de Ev mediu tîrziu.

M-a impresionat însă mai mult decît mă așteptam Middelheim — un muzeu de sculptură în aer liber, deschis în parcul cu același nume în 1950 și care, an de an, a strîns originale opere, de la Rodin la Henry Moore și la Giaccometti, trecînd prin toate curentele, devenite școală sau abandonate, de sculptură

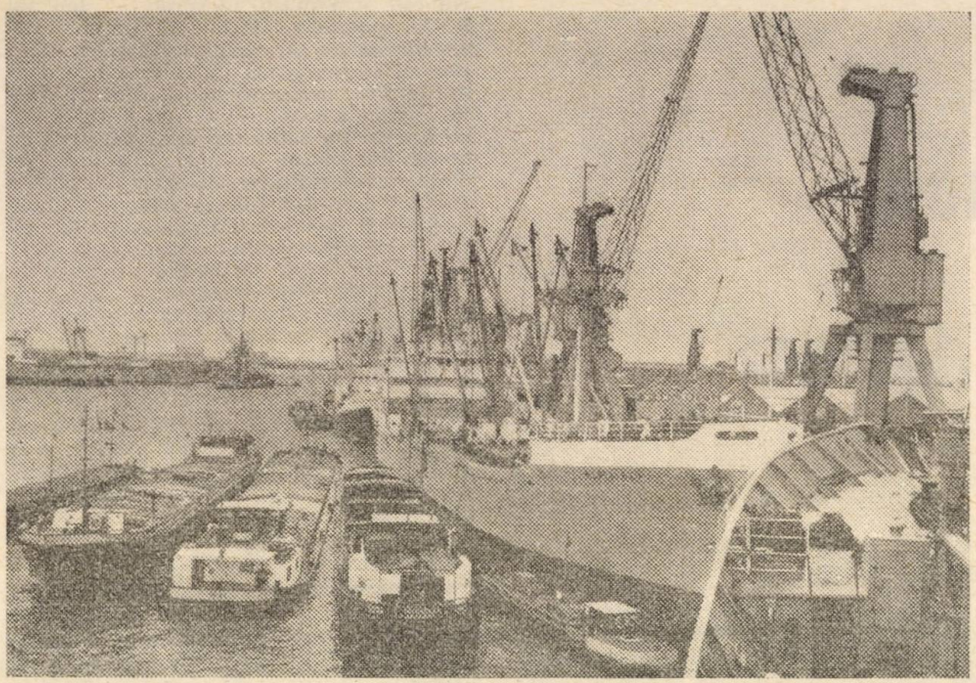

modernă, pînă la acea artă funcțională, cu destinația mărturisită de a se instala *în* ansamblul industrial modern, de a-l completa, sau, dimpotrivă, de a ieși *din* acest ansamblu, dar amintind insistent de el. M-a impresionat, spun, pentru că, dacă la Antwerpen se împletesc două orașe — cel vechi și cel al saltului industrial — am fost convins, poate greșit, că această trecere dintr-unul în altul o poți realiza *și* printr-un muzeu, că Middelheim, legătură între epoci la Antwerpen, e cel care conferă acestei dimensiuni industriale, obligatorie într-o mare și modernă cetate, o înfățișare ce, altfel, îi este refuzată.

De multă vreme, orașul, mușcînd din malul drept al estuarului Escaut-ului, înflorit la 88 km de mare, e cunoscut pentru traficul internațional, pentru comerțul, băncile și navele sale : centru belgian al industriilor chimice, centru mondial al comerțului și industriei diamantelor — e suficient să amintesc că numărul atelierelor de tăiat și șlefuit cristale se ridică la 250 ; industrie a aparatelor de telecomunicații ; uzine de asamblare a automobilelor ; rafinării cu uriașă capacitate care prelucrează petrolul adus prin conducte de la Amsterdam, întrucît estuarul e încă prea îngust pentru ca monștrii petrolieri ce cutreieră oceanele să-și poată descărca „aurul negru" direct în rezervoarele de la Antwerpen.

Dar ceea ce impresionează în mod deosebit astăzi este uriașa dezvoltare portuară, Antwerpen ajungînd cel de-al treilea port al lumii. Nu e întîmplător că, alături de renumele de secole de „oraș al artei", i s-a adăugat acela de „port mondial" : 19 000 de nave de mare tonaj (aproximativ 68 milioane tone) intră în fiecare an în port cu uriașele lor încărcături ; 325 de linii regulate îl leagă de 800 de destinații din întreaga lume ; o întindere de 10 633 ha cu 1 300 ha planuri de apă, 92 km de cheiuri, 800 km rețea de cale ferată (cît distanța Antwerpen-Berlin), 4 ecluze de mare (între care și cea mai mare din lume), 2,14 milioane m.p. depozite, 900 macarale de chei, peste 800 000 persoane lucrînd direct în port. Cifre care mărturisesc cît de mult se deosebește acest Antwerpen, unde se lucrează 24 ore pe zi și 365 zile pe an, fără întrerupere, de ceea ce în veacul XVI era numit cu evidentă emfază „emporium mercatorium" — tîrg al negustorilor.

De altfel, în această istorie, atestată documentar de peste 1 000 de ani (tratatul de la Verdun din 843 îl arată ca făcînd parte din Lotharingia, dar așezarea era cu mult mai veche), din cele trei epoci de înflorire cea de astăzi a depășit de departe nu așteptările localnicilor, ci ceea ce își doreau flamanzii în general. La început fusese, prin secolul XII, o primă perioadă de prosperitate, cînd locuitorii acestui ținut au profitat de certurile dintre Brugge, Gent și Ypres, asigurînd legăturile comerciale dintre Anglia și Imperiul german. După scurtă vreme, conții Flandrei sugrumau această prosperitate, care născuse ideile de libertate.

A doua oară, în veacul XVI, cel numit adeseori „al lui Rubens și Plantin", o extraordinară perioadă de înflorire a dezvoltat iarăși orașul, comerțul, navigația, finanțele și arta, negustori de toate națiile stabilindu-se aici în număr mare. Și, din nou, aceleași certuri politice și religioase care au pus capăt perioadelor de înflorire în alte orașe flamande, precum și închiderea estuarului Escaut-ului au obligat Antwerpen-ul la încremenire vreme de peste două sute de ani.

Începută lent în secolul trecut, a treia perioadă de prosperitate s-a manifestat izbitor în acest secol și în aceste ultime decenii postbelice, în așa fel încît imaginea pe care o oferă astăzi Antwerpen impune, pe de o parte, cu tumultul diverselor sale preocupări, dar, pe de altă parte, dă asigurări despre modul în care și încotro se îndreaptă industria și, mai cu seamă, comerțul internațional.

Nu-i uit, se înțelege, pe ei, cei cărora le ofer întreaga mea admirație, cei prin grija cărora s-au născut catedralele și cheiurile din Antwerpen, au dăinuit și sporesc în frumusețe — oamenii. Nu știu în ce măsură o istorie tulbure poate schimba caracterul unor oameni. S-ar putea ca vremurile de încătușare a puterii lor creatoare și a dorinței lor de libertate să-i fi făcut dîrzi, demni și invincibili; după cum s-ar putea ca asemenea trăsături să fi existat dintru început în spiritul lor și, reflectînd mai bine, sînt convins că au existat, întrucît sînt proprii omului, pretutindeni. Dar acea istorie tulbure a Flandrei, acele sugrumări repetate ale vieții orașului Antwerpen au sădit în oamenii locurilor înverșunarea. Flamandul (și belgianul, în general) a avut de suferit în propășirea sa și s-a încăpățînat să dăinuie pe aceste pămînturi muncite de moșii și strămoșii lor. Cred, însă, că mai mult decît cei din Brugge ori Gent, oamenii din Antwerpen au resimțit mai profund piedicile, în măsura în care viața lor comercială și artistică se dezvoltase mai mult și atinsese alte culmi. Dar poate tocmai datorită acestor alte culmi, cei din Antwerpen cunoscuseră mai mult din lumea pămîntească, aflaseră mai mult despre alte obiceiuri și ținuturi, respiraseră mai îndelung libertatea și sufereau mai mult. În egală măsură, văzuseră mai multe revolte. Resemnarea a durat puțin ori nici n-a existat, mai degrabă. Cei din Antwerpen nu s-au închis în ei și în arta lor, consacrîndu-se rememorării timpurilor vechi și conservării obiceiurilor acelor vremi, cum au făcut-o cei din Brugge. Locuitorii din Antwerpen au fost și mai energici, ca și cum apele fluviului Escaut, zbuciumate la apropierea mării, le-ar fi transmis ceva din tumultul lor. Între perioadele de înflorire a vieții orașului n-au existat, de fapt, adevărate hiatusuri ; tumultul dinainte mocnea continuu, prevestea continuu ceva — există o mulțime de exemple ale acestei continuări. Și, mai ales, au existat înverșunarea și dorința de a dura, însă nu oricum, ci mai altfel, în sens pozitiv, decît înainte. Ar fi greșit să se vorbească despre vreun mit al păsării Phoenix, pentru că niciodată epocile dinainte n-au fost prefăcute în cenușă la Antwerpen. Aceasta e, cred, marea dimensiune spirituală a acestor locuitori, care își pot urmări, și azi, aproape oricare din timpurile trecute ale istoriei lor.

Pe una din străzile principale

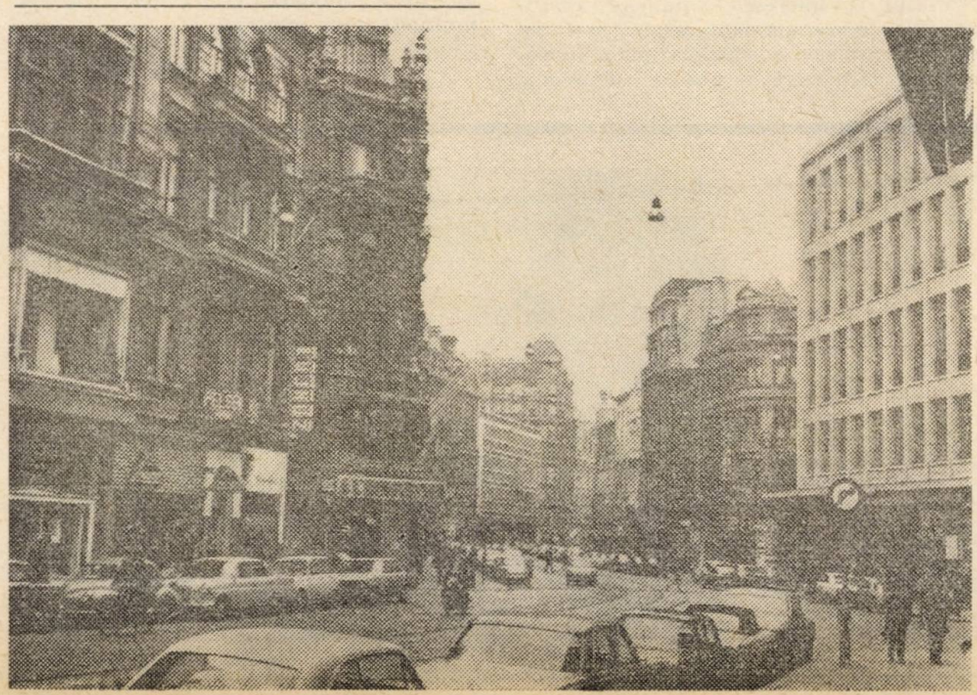

PIAŢA COMUNĂ

Din nou, dosarul agricol

Cu vreo două luni în urmă, folosind prilejul dejunului la care invitase un număr de ziarişti, preşedintele Pompidou lansa un „strigăt de alarmă" în legătură cu destinul C.E.E. : dacă vrea să se afirme ca o prezenţă în lume, comunitatea vest-europeană trebuie să acţioneze ea însăşi ca atare şi să se construiască în acest sens. Era o referire clară la apropiatele negocieri cu Statele Unite şi o reafirmare a dorinţei Franţei ca membrii C.E.E. să susţină în negocierile cu aliatul transatlantic o poziţie comună. Fără dificultate, auditoriul a identificat în acest apel la solidaritate şi o invitaţie de a păstra, de a consolida şi perfecţiona ceea ce politica franceză consideră ca singura construcţie „cu adevărat comunitară" a celor nouă, reglementările C.E.E. în materie agricolă. Interpretare cu atît mai pertinentă cu cît este notoriu că Franţa, cel mai important furnizor de produse agricole dintre membrii Pieţei comune, şi R.F. Germania sau Marea Britanie privesc problema din unghiuri diferite(v. Lumea nr. 27 şi 28 a.c.).

Principiul comunitar este acela al preţului unic pentru fiecare produs în toate ţările membre. Dar reevaluările monetare, în primul rînd aceea a mărcii vest-germane, au modificat situaţia în aşa fel încît agenţia „France Presse" scria zilele trecute că „unicitatea preţurilor Pieţei comune agricole nu mai este decît un mit" şi că ar fi „greu de spus dacă «Europa verde» mai există". Din motive de politică internă — pentru a menţine nivelul veniturilor propriilor săi agricultori — Bonnul a luat măsuri compensatorii care prejudiciază exporturile franceze pe piaţa vest-germană. Pentru Marea Britanie, intrarea în C.E.E. implică — după o perioadă tranzitorie care se va încheia în 1976–1977 — o scumpire accentuată a preţurilor agricole (este dealtminteri unul din motivele pentru care în opinia publică britanică adeziunea la Piaţa comună a întîmpinat rezistenţe, iar sondaje recente afirmă persistenţa acestei stări de spirit). În consecinţă, o modificare a actualelor aranjamente comunitare în acest domeniu ar fi binevenită pentru guvernul Heath.

Or, la toamnă, probabil în octombrie, ar urma să aibă loc o reuniune la nivel ministerial a celor nouă în vederea îmbunătăţirii sau modificării mecanismelor comunitare. Politica franceză, axată în domeniul preţurilor agricole pe ideea menţinerii sistemului stabilit, nu numai că nu doreşte ca reuniunea miniştrilor să facă altceva decît să perfecţioneze mecanismele existente, dar lasă să se înţeleagă că ar fi preferabil ca această reuniune nici să nu aibă loc, invocînd dezacordurile care s-ar manifesta în cadrul ei şi care s-ar putea repercuta defavorabil în negocierile ulterioare cu Statele Unite. Dimpotrivă, unii dintre partenerii Franţei doresc ca reuniunea Consiliului ministerial să nu se limiteze la reexaminarea unor modalităţi de funcţionare, ci să reconsidere şi să redefinească principiile înseşi ale Pieţei comune agricole.

La dejunul cu ziariştii, spusele preşedintelui Pompidou fuseseră clare, dar aluzive. Interviul ministrului francez al agriculturii, Jacques Chirac, apărut în numărul trecut al săptămînalului „Le Point" nu este deloc aluziv : pe un ton foarte ofensiv, ministrul polemiza cu politica dusă de comisia permanentă de la Bruxelles, punînd în cauză, nominal, pe unii dintre membrii ei (chiar şi pe Claude Cheysson, membru francez al comisiei, care s-ar fi „lăsat influenţat").

În mod special constituiau o ţintă a aprecierilor sale incisive concepţiile vest-germane despre politica agrară, în care declara că vede expresia unei voinţe de a „se distanţa" de căile comunitare. Unii dintre observatori ar fi putut fi tentaţi să atribuie asprimea tonului adoptat de ministru ciocnirilor pe care acesta le-a avut în primăvară, în cursul „maratonului" de la Luxemburg, cu omologul său vest-german : pentru a preveni asemenea interpretări, Chirac sublinia net că el priveşte astăzi politica ministrului agriculturii R.F.G. ca pe aceea a întregului cabinet din care face parte. S-a emis, pe de altă parte, ipoteza că declaraţiile ministrului francez şi tonul lor neobişnuit ar fi fost determinate de existenţa, la Bonn, a unui studiu elaborat de experţi şi care preconizează întoarcerea, în politica agricolă, la orientări conforme cu interesele naţionale : cercurile oficiale vest-germane resping însă ideea că o asemenea concluzie ar putea fi considerată ca o luare de poziţie autorizată.

Nu este mai puţin adevărat că bugetul R.F.G. suportă o cotă masivă din cheltuielile impuse de „Europa verde" şi ca atare Bonnul înregistrează cu interes nemulţumirile altor parteneri în legătură cu politica agricolă comunitară. Totuşi, două zile după apariţia săptămînalului parizian cu textul interviului, ca urmare a unei şedinţe a cabinetului vest-german în care s-a discutat poziţia R.F.G. la viitoarele negocieri de la Tokio, s-a declarat presei, pe de o parte, că hotărîrile conferinţei la nivel înalt a celor nouă de la Paris (octombrie 1972) şi declaraţia guvernamentală a cancelarului Brandt continuă să constituie temelia politicii Bonnului faţă de C.E.E., pe de alta, că nu s-a luat nici o decizie în ceea ce priveşte modificarea politicii agrare. Atitudinea oficialităţilor vest-germane pare dictată de dorinţa ca incidentul să fie aplanat prin calm, şi numai ziarele sau personalităţi politice fără răspunderi guvernamentale şi-au îngăduit aprecieri critice la adresa ministrului francez sau a politicii franceze faţă de C.E.E.

La Londra, ministerul de externe a refuzat să comenteze interviul din „Le Point", dar „cercuri competente din capitala britanică", după cum spun agenţiile de presă, şi-au exprimat regretul şi dezacordul în legătură cu imputările formulate de ministrul francez. În declaraţiile sale, acesta aprecia că, în domeniul zahărului, comisia de la Bruxelles tinde să sacrifice interesele cultivatorilor de sfeclă din Franţa insistenţelor Marii Britanii meniţe să apere importul de materie primă din Commonwealth şi beneficiile rafinatorilor de zahăr din Anglia. Sir Christopher Soames, desemnat nominal de Chirac, a fost ambasador în Franţa (unde a avut o contribuţie notorie la pregătirea intrării Marii Britanii în C.E.E.) şi este actualmente vice-preşedinte al Comisiei de la Bruxelles : în multiplele calităţi pe care astfel le cumulează, el a răspuns cu vehemenţă ministrului francez, într-un interviu publicat pe prima pagină a ziarului „Times". A răspuns, pe alt ton, proclamînd intenţiile de fidelitate ale Marii Britanii faţă de angajamentele luate şi explicînd pe îndelete datele problemei, colegul britanic al lui Jacques Chirac, Joseph Godber.

Fără îndoială că acest război al interviurilor, care a agitat subit perioada tradiţională a vacanţelor, se va stinge. Nu însă fără urme. Pentru că episodul ilustrează nu nişte simple nepotriviri temperamentale între protagonişti, ci nişte nepotriviri profunde între interese.

Florica Şelmaru

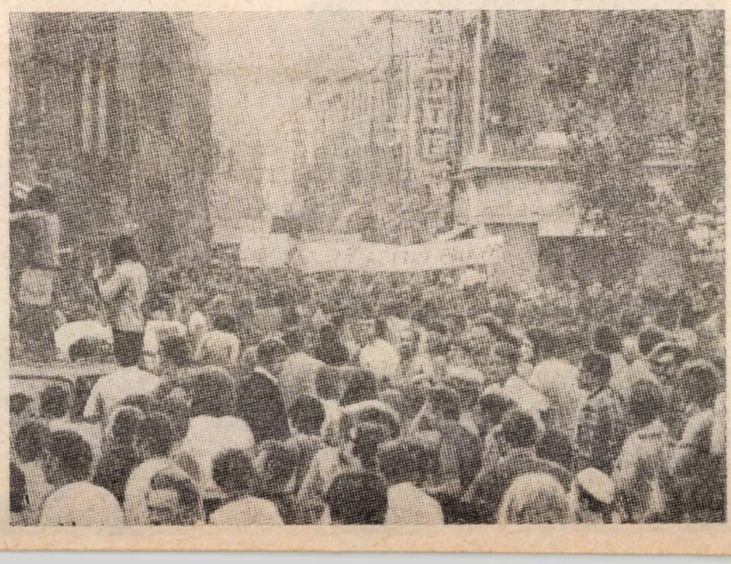

La Besançon (Franţa), miting de solidaritate cu muncitorii de la fabrica de ceasuri „Lip", a căror luptă revendicativă continuă — şi după ce autorităţile au impus evacuarea fabricii.

CAMBODGIA

„Liniștea dinaintea furtunii"

La 15 august, pentru prima oară în cei peste trei ani de intervenție militară în Cambodgia, bombardierele americane nu și-au mai părăsit bazele. În seara zilei precedente, un comunicat al Cartierului general al forțelor americane în Pacific anunța oficial intrarea în vigoare a hotărîrii Congresului Statelor Unite de a se „pune capăt tuturor activităților aeriene de luptă deasupra teritoriului khmer".

Caracterizînd încetarea bombardamentelor americane asupra Cambodgiei drept „o mare victorie a rezistenței naționale khmere", Norodom Sianuk, șeful statului și președintele Frontului Unit Național al Cambodgiei (F.U.N.C.), a arătat că acest succes nu va influența cu nimic decizia poporului cambodgian, a conducerii sale legitime reprezentate de F.U.N.C. și G.R.U.N.C., de a lupta pînă la victoria finală, pînă la alungarea totală și ireversibilă de pe pămîntul khmer a administrației lonnoliste sprijinite de Statele Unite și trupele mercenare saigoneze. În acest sens, sublinia Norodom Sianuk, încetarea misiunilor de luptă ale aviației americane nu constituie decît o etapă, însemnată într-adevăr, dar nu finală pe drumul cuceririi depline a independenței țării, a dreptului poporului cambodgian de a-și determina singur viitorul. Pentru că, specifica Chan Seng, ministru de stat itinerant al G.R.U.N.C., într-o conferință de presă la Paris, nu putem vorbi de sfîrșitul intervenției Statelor Unite în Cambodgia, atîta timp cît bombardierele americane își mențin pozițiile în cadrul bazelor aflate în Tailanda, iar zborurile de recunoaștere și transporturile aeriene continuă deasupra teritoriului cambodgian. Mai mult, purtătorul de cuvînt al Casei Albe a anunțat o creștere substanțială a ajutorului economic și militar acordat administrației de la Pnom Penh de către guvernul american. Asistența militară care s-a ridicat în anul fiscal 1973 (încheiat la 30 iunie), la 148,6 milioane dolari, va depăși suma de 186 milioane dolari în anul fiscal 1974, iar ajutorul economic de 67,8 milioane dolari va trece de 75 milioane dolari.

Și, dincolo de întrebările privind eficacitatea sau chiar rațiunea acestui ajutor pentru un regim muribund, mai există și aspecte legate de riscul implicat de continuarea zborurilor de recunoaștere și de aprovizionare. «Dacă aceste avioane ar fi atinse, observă, într-un comentariu, agenția „France Presse", Pentagonul ar putea invoca teoria „reacției protectoare" care a justificat în trecut toate escaladele intervențiilor americane».

Tabloul situației actuale cambodgiene este completat de precizarea făcută, în cursul unui interviu, de către prințul Sianuk, că informații sosite de la Înaltul Comandament al forțelor patriotice din Cambodgia indică infiltrarea a 10 000 soldați sud-vietnamezi în teritoriul khmer și că, de asemenea, mai multe mii de mercenari tailandezi au sosit în sprijinul trupelor lonnoliste sau așteaptă la graniță, ca întăriri.

Cu toate aceste acțiuni disperate, în relatările reporterilor aflați acum în număr sporit la Pnom Penh nu se strecoară nici o informație care să acorde vreo șansă de supraviețuire regimului lonnolist. Pentru toată lumea e clar că înfrîngerea definitivă a administrației de la Pnom Penh nu mai e decît o chestiune de timp. Calmul relativ care a urmat încetării bombardamentelor este considerat drept „liniștea dinaintea furtunii", cum a caracterizat Norodom Sianuk apropiata mare ofensivă pe care forțele populare de eliberare se pregătesc s-o lanseze înaintea sezonului ploios. Șeful statului cambodgian a confirmat hotărîrea F.U.N.C. de a nu stabili nici un contact cu vreun reprezentant al guvernului american atîta timp cît S.U.A. nu va înceta să intervină, chiar și indirect, în treburile cambodgiene și vor continua să acorde ajutor administrației lonnoliste.

În ultimele zile, forțele armatei populare naționale cambodgiene au continuat să atace mai multe orașe de importanță strategică de pe teritoriul care se mai află încă sub controlul regimului de la Pnom Penh. Astfel, perimetrul defensiv al orașului Kompong Cham, aflat la 80 de kilometri nord-est de capitală, a fost de două ori atacat, fiind supus unor puternice tiruri de artilerie. De asemenea, aeroportul orașului, care constituie singura legătură a capitalei provinciale cu restul țării. Un alt oraș izolat, Prey Veng, la 50 de kilometri de Pnom Penh, a fost din nou atacat, ca și una din pozițiile sale defensive. În partea de sud, presiunea forțelor patriotice s-a menținut în jurul orașului Takeo.

Liana Enescu

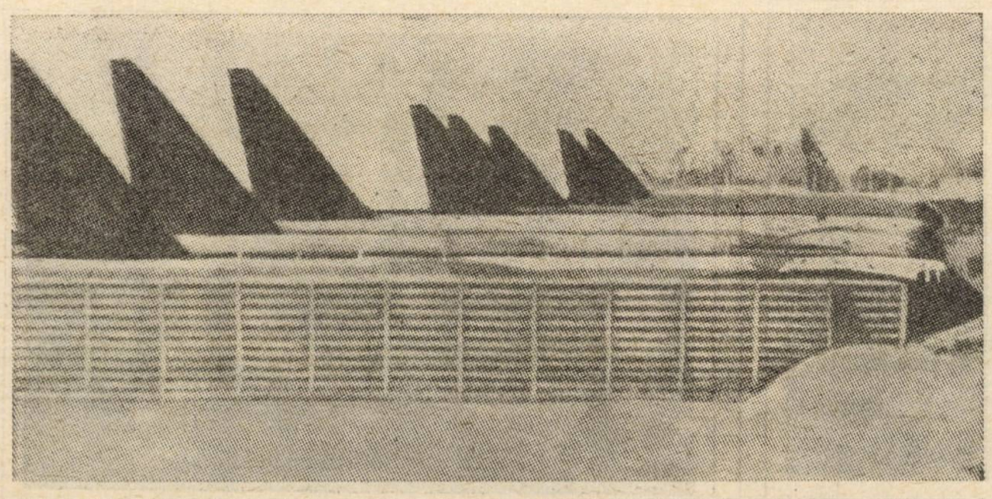

Zborurile de bombardament asupra Cambodgiei au încetat (bombardierele americane la una din bazele din Tailanda)

REFLECTOR

Convorbiri ungaro—vest-germane

Janos Nagy, locțiitor al ministrului de externe al R.P. Ungare, șeful delegației la convorbirile de la Bonn pentru stabilirea relațiilor diplomatice dintre R.P. Ungară și R.F. Germania, a declarat că părțile au ajuns la o înțelegere provizorie privind procedura de stabilire a relațiilor diplomatice și problemele legate de aceasta. Într-o declarație făcută corespondentului MTI, J. Nagy a precizat: Am pus de acord textele unor documente în care figurează probleme ca, de pildă, modificarea situației juridice a reprezentanțelor comerciale actuale după stabilirea relațiilor diplomatice, măsurile tehnice și organizatorice legate de crearea ambasadelor. Am menționat în scris acele domenii ale relațiilor bilaterale în care considerăm că este de dorit examinarea posibilității de încheiere a unor acorduri interstatale (colaborarea în diferite domenii de transport, relații tehnico-științifice și culturale etc.). Am făcut un vast schimb de păreri asupra relațiilor noastre economice și asupra problemelor actuale ale situației internaționale.

Arătînd că a fost realizată o înțelegere provizorie asupra faptului că R.F. Germania, în conformitate cu acordul cvadripartit, poate acorda servicii consulare în Ungaria locuitorilor cu domiciliul permanent în Berlinul occidental, J. Nagy a anunțat că guvernul ungar a și întreprins mai înainte pași pentru asigurarea apărării consulare a intereselor cetățenilor unguri în Berlinul occidental.

În prima etapă a convorbirilor care s-au încheiat nu s-a ajuns la o înțelegere într-o problemă și anume în problema dacă R.F. Germania poate acorda asistență juridică în procese care afectează locuitori permanenți ai Berlinului occidental și autoritățile vest-berlineze. Șefii delegațiilor au căzut de acord să prezinte rapoarte guvernelor și să continue convorbirile într-un viitor apropiat.

Dialogul de la New Delhi

Conform datelor stabilite, dialogul indo-pakistanez purtat în scopul normalizării relațiilor bilaterale a fost reluat la 18 august la New Delhi. Noile convorbiri s-au deschis în atmosfera favorabilă înțelegerii, creată de prima rundă de discuții, desfășurată la sfîrșitul lunii iulie la Islamabad și caracterizată de ambele părți drept utilă. În perioada dintre cele două runde de discuții, șeful delegației indiene a întreprins o vizită la Dacca, unde discuțiile avute cu oficialitățile din Bangladesh au dus la decizia ca judecarea prizonierilor de război pakistanezi, învinuiți de crime în perioada evenimentelor din 1971, să nu figureze pe agenda convorbirilor de la New Delhi. Venind în întîmpinarea unei propuneri a delegației pakistaneze privind separarea problemelor umanitare de cele politice, înțelegerea stabilită la Dacca este considerată ca o nouă contribuție la soluționarea constructivă a diferendelor din regiune.

1000 +1

Proiect

Statele Unite au transmis Consiliului N.A.T.O. din Bruxelles proiectul unei noi declarații de principii ale Alianței atlantice. S.U.A. speră ca aliații lor să semneze aceste declarații în cursul vizitei președintelui Nixon în Europa, în toamna acestui an. Din sursă apropiată de Casa Albă se arată că documentul american a fost transmis Consiliului N.A.T.O. pentru ca miniștrii de externe vest-europeni să-l poată discuta în cursul viitoarei lor întruniri. Un purtător de cuvînt al Casei Albe a precizat că nu a intervenit nici o schimbare în planurile președintelui Nixon de a vizita unele capitale vest-europene în cursul acestei toamne. El a declarat că sînt continuate contactele diplomatice în legătură cu vizita în Europa a președintelui S.U.A.

În cursul recentei vizite făcute de o delegație FRELIMO în R.F. Germania, la invitația Partidului social-democrat: convorbire între Marcelino Dos Santos și Eugen Loderer, lider al sindicatului metalurgiștilor

Pe străzile Romei: laborator mobil pentru analiza calității aerului

Lege

În Belgia s-a anunțat oficial că, începînd de la 15 august, a intrat în vigoare o lege potrivit căreia pirații aerieni vor fi condamnați la pedepse cu munca silnică între 10 și 20 de ani.

Ofertă

Societatea franceză constructoare de automobile „Citroen" a prezentat o ofertă R.D. Germane în ce privește livrarea unei uzine producătoare de piese auto. Producția viitoarei uzine nu a fost precizată. Valoarea contractului ar depăși suma de 200 milioane franci.

Turneu

Postul de radio Cairo a anunțat că secretarul general al O.N.U., Kurt Waldheim, își va începe turneul în Orientul Mijlociu la 29 august, printr-o vizită în Israel. La 31 august, el va sosi la Cairo pentru o vizită de două zile. Apoi, el va pleca la Beirut, Damasc și Amman.

Vizită

Judecătorul Curții Supreme a S.U.A., William Douglas, a sosit la 15 august la Pekin. Douglas vizitează China la invitația „Institutului pentru afaceri externe".

Proces

Comisarul guvernului pe lîngă Tribunalul militar excepțional a trimis în fața Tribunalului militar, pentru a fi judecați, 56 ofițeri de marină, printre care doi amirali activi, un viceamiral în retragere și 11 contraamirali. Aceștia sînt acuzați de „conspirație în vederea unei rebeliuni în cadrul marinei de război", s-a anunțat la Atena. Prin aceeași ordonanță, comisarul guvernului cere Tribunalului militar să judece pentru complicitate la conspirație șase personalități civile, printre care Evanghelos Averoff, fost ministru de externe, patru ofițeri de aviație și un general de brigadă în retragere al armatei terestre.

Noul președinte al Pakistanului, Chaudry Fazal Elahi, 69 de ani

Cerere

Senatorul Mike Mansfield a cerut președintelui Nixon să examineze urgent cererea prințului Sianuk privind încetarea intervenției și ajutorului militar direct și indirect ale S.U.A. în Cambodgia. Mansfield a afirmat că propunerile care i-au fost transmise de Sianuk în telegrama sa pot constitui o bază pentru negocieri.

Epilog

Ofițerul pentru problemele securității de la Ambasada Israelului din Oslo, Yigal Eyal, a fost declarat „persona non grata" de către guvernul norvegian și invitat să părăsească țara. În locuința lui Eyal din Oslo au fost arestați doi israelieni acuzați de a fi ajutat la asasinarea, la 21 iulie, într-o localitate la nord de Oslo, a lui Ahmed Bouchiki, un pretins agent al organizației „Septembrie negru". Ziarul israe-

Semnarea unui acord de cooperare culturală peruano-cubanez

lian „Maariv" își exprimă speranța că aceasta nu va influența tradiționala prietenie dintre Israel și Norvegia.

Evacuare ?

În pofida gravității situației din Cambodgia, guvernul S.U.A. nu intenționează să-i evacueze imediat pe cei aproximativ 250 de cetățeni americani care locuiesc în prezent în această țară, în special la Pnom Penh, a declarat Charles Bray, purtătorul de cuvînt al Departamentului de Stat. Totuși, Pentagonul a precizat, la rîndul său, că, în cazul în care situația va deveni primejdioasă, evacuarea cetățenilor americani din Pnom Penh va putea fi organizată în cel mai scurt răstimp.

Relații

Guvernul tailandez a hotărît să autorizeze reluarea relațiilor comerciale cu R. P. Chineză, prezentînd un proiect de lege care modifică Decretul nr. 53, datînd din 1958, care interzice asemenea relații. Proiectul de lege autorizînd comerțul cu China prevede crearea unei întreprinderi de stat care va fi însărcinată să se ocupe numai cu relațiile comerciale cu R.P. Chineză. Această hotărîre a fost luată în urma vizitei efectuate la Pekin, cu un an în urmă, de către ministrul tailandez al comerțului, Prasit Kanchanawat, și a vizitelor efectuate în China de echipe sportive tailandeze. Echipa de badminton, care se află în prezent la Șanhai, este însoțită de funcționari ai Ministerului de Externe și ai Ministerului de Finanțe, care au fost primiți de vicepremierul chinez Den Siaopin. La rîndul său, ministrul tailandez al comerțului a fost primit de premierul Ciu En-lai.

Tratat

După încheierea convorbirilor între guvern și partidul comunist, ministrul finlandez de externe, Ahti Karjalainen, a declarat că Finlanda va semna în luna octombrie tratatul cu C.E.E. La rîndul său, Aarne Saarinen, președintele partidului comunist, a confirmat lui Karjalainen opoziția partidului său față de tratatul cu C.E.E. Biroul Politic al partidului comunist a afirmat, de altfel, că acest tratat „este în contradicție cu politica externă finlandeză".

Potrivit informațiilor difuzate de mai multe agenții de presă, recenta interceptare a unui avion libanez de către aviația israeliană viza capturarea lui Georges Habache, lider al F.P.E.P.

Înlocuire

Purtătorul de cuvînt al Departamentului de Stat a anunțat oficial înlocuirea Canadei de către Iran, în cadrul C.I.C.S. Purtătorul de cuvînt a declarat că toate părțile participante la acordul de la Paris au acceptat ca Iranul să facă parte din această comisie. Participarea Iranului la comisia de control a încetării focului în Vietnam răspunde atît dorinței șahului, cît și a președintelui Nixon, ca Iranul să joace un rol din ce în ce mai important în problemele asiatice.

Sondaj

Un sondaj publicat la Bonn de către Institutul de științe sociale aplicate arată că 73 la sută din populația R. F. Germania se pronunță pentru reconcilierea cu R. S. Cehoslovacă. Sondajul a dezvăluit, de asemenea, că majoritatea vest-germanilor nu sînt bine informați asupra acestei probleme : doar 45 la sută știau că nu există, încă, relații diplomatice între Bonn și Praga, 17 la sută credeau că între cele două țări s-a și efectuat schimbul de ambasadori, iar 38 la sută nu știau nimic despre această chestiune.

Calendar

Un comunicat publicat la 18 august, în urma unei întrevederi între primul ministru tailandez și ambasadorul S.U.A., anunță că Tailanda și S.U.A. au hotărît să înceapă convorbiri imediate în vederea stabilirii unui calendar al retragerii soldaților americani de la bazele tailandeze. Observatorii subliniază, totuși, că nici una din cele două țări nu are în vedere retragerea imediată a celor 40–45 mii soldați staționați în cele șapte baze militare din Tailanda.

Suspendare

Uruguayul, care se înscrie printre principalii producători de carne de vită, a fost constrîns să suspende pe timp de trei luni, cu începere de la 17 august, vînzarea cărnii de vită pe teritoriul național, pentru a impulsiona exportul și a atenua criza economică. Factorul determinant al acestei hotărîri a fost, după cît se pare, intervenția pe lîngă guvern a crescătorilor de păsări care, începînd din februarie, au făcut un efort considerabil pentru a asigura înlocuirea cărnii de vită pe piața internă. Cererea sporită de carne de vită pe piața internațională, datorată unei penurii generalizate, a determinat Uruguayul, care nu și-a mărit șeptelul ținînd seama de această cerere, să ia o asemenea măsură.

Delegația egipteană, condusă de vicepremierul Abdel Kader Hatem, care a susținut recent, la Tripoli, convorbiri privind perspectivele unității între Libia și Egipt, a fost primită de șeful statului libian, Moamer El Geddafi (în dreapta)

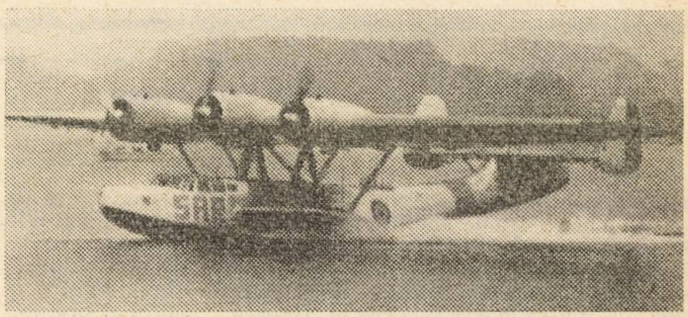

În timpul unei demonstrații: „Do-24", hidroavion modern produs de industria aeronautică vest-germană

Reluare ?

Într-un interviu înregistrat la Stockholm și difuzat de rețeaua de radioteleviziune din S.U.A., NBC, premierul suedez, Olof Palme, s-a pronunțat pentru reluarea relațiilor diplomatice dintre Suedia și S.U.A. „Nu consider just, a spus Palme, ca două țări, între care există o tradiție atît de veche de prietenie, să nu întrețină relații diplomatice normale. Statele Unite întrețin relații cît se poate de normale cu țări cu care au divergențe cu un caracter mult mai fundamental". În continuare, Palme a declarat : „Pe de altă parte, între cele două țări ale noastre, schimburile comerciale sînt într-o puternică dezvoltare și, de asemenea, relațiile culturale, tehnice și pe plan uman sînt excelente".

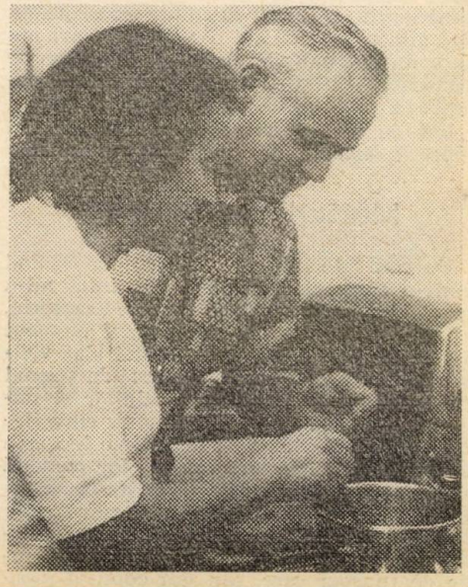

Henry Haller, bucătar-șef la Casa Albă, își petrece concediul în Elveția sa natală. După cum se vede, Haller nu a evitat, nici în concediu, bucătăria...

Imagini de coşmar s-au succedat, seară de seară, pe ecranele televizoarelor din lumea întreagă. Pe întinderi nesfîrşite, cu solul sfîrşit de uscăciune sau năpădit de nisipuri, unde singura vegetaţie este o buruiană rară şi pipernicită, oameni îmbrăcaţi în burnusuri trag de căpestre animale scheletice. Aparatul de filmat surprinde o cămilă îngenuncheată în nisip pe care nimeni şi nimic nu o mai poate ridica. Pînă şi „corăbiile deşertului" se sting de foame şi de sete. Scena se petrece într-un sat altădată înfloritor, în apropierea unei fîntîni care a secat demult. Dar lentul marş al oamenilor şi animalelor continuă pînă la epuizarea totală. Mărturia cinematografică se încheie cu imaginea unor schelete de animale pe care nisipul începe să le îngroape, în timp ce comentatorul rosteşte surd : „Aici soarele îşi trădează menirea, îndeplinind rolul de crematoriu".

Unde pot fi întîlnite asemenea scene de necrezut ? Unde, pe această planetă, milioane şi milioane de oameni se lovesc de un flagel care părea uitat : foametea ? Căci, paradoxal, chiar ploile care au început să cadă ameninţă să agraveze drama Sahelului.

SAHEL — o dramă a anului 1973

Paul Diaconescu

Un cuvînt vechi, dar necunoscut pînă mai ieri, a devenit, în ultima vreme, sinonim cu o nouă dramă abătută asupra a milioane de oameni. Dicţionarul Larousse defineşte cuvîntul **Sahel** astfel: „termen arab însemnînd margine, litoral. Denumeşte zona mediteraneană a Algeriei şi Tunisiei. Termenul desemnează, de asemenea, regiunea care mărgineşte Sahara către sud".

Pentru geografi, Sahel este, aşadar, o fîşie de pămînt — ca o coastă în trupul Africii — cu o suprafaţă de aproximativ 3,5 milioane km pătraţi. Această fîşie străbate în principal şase ţări : Niger, Mauritania, Mali, Volta Superioară, Senegal, Ciad, pornind din apropierea ţărmului atlantic pînă în inima continentului. Pentru opinia publică internaţională, Sahel înseamnă de cîtva timp încoace : **secetă, foamete, calamitate.**

Conform ultimului raport prezentat la Geneva de experţii Crucii Roşii, flagelul s-a extins şi în Etiopia, iar populaţia lovită de secetă atinge cifra de 13 milioane de oameni. Această cifră uriaşă depăşeşte de două ori şi mai bine proporţiile calamităţii apreciate doar cu cîteva săptămîni înainte la cifra 6 milioane de persoane. Dar flagelul este cu atît mai puternic resimţit, cu cît s-a abătut asupra unor regiuni întinse, depărtate de centre urbane, izolate uneori prin lipsa de drumuri adecvate, în ţări aflate în curs de dezvoltare, care nu au o infrastructură tehnică şi mijloace de transport eficiente pentru ajutorarea operativă a populaţiilor afectate de secetă.

Iată de ce flagelul care a lovit Sahelul îmbracă aspecte din cele mai dramatice.

Mărturii zguduitoare

Un confrate parizian reîntors de curînd dintr-o călătorie din zona Sahelului mi-a redat cîteva impresii pe care le transcriu.

„Ceea ce m-a şocat din primul moment a fost faptul că semnele secetei sînt vizibile chiar la cîţiva zeci de km de ţărmul Atlanticului. Majoritatea fîntînilor şi puţurilor au secat, pe văile rîurilor curg fire de apă mîloasă în care animalele încearcă totuşi să-şi astîmpere setea, iar oamenii strîng apă pe care o lasă să se limpezească. În aceste condiţii, dizenteria şi rujeola fac ravagii, mai ales printre copii, primele victime ale subnutriţiei. Am întîlnit o familie de tuaregi care, din opt copii, a pierdut doi, iar din treisprezece oi a pierdut unsprezece. Copiii au murit de rujeolă, iar oile de foame. În aceste triburi de nomazi, oamenii sînt mîndri, au o noblеţe şi o demnitate moştenite din generaţie în generaţie, provenite din conştiinţa lor de oameni liberi, stăpîni ai deşertului. Suferinţa lor sobră şi profundă este cu atît mai dramatică. La numeroasele mele întrebări, mama copiilor mi-a răspuns numai atît : — dacă şi ultimele oi vor muri, vom pieri cu toţii. Desigur, ajutoarele trimise îi vor salva, dar viaţa lor în tabere şi bidonville-uri amenajate la marginea oraşelor, precum şi pierderea animalelor, reprezintă, pentru aceşti nomazi crescători de vite, o adevărată catastrofă".

Un alt martor ocular scria în revista „Le Point" : „În cîteva luni au pierit patru milioane de vaci. Cele ce mai supravieţuiesc agonizează pe picioare. Oamenii sînt obligaţi să le sacrifice. Trupurile lor slăbănoage se vînd cu doi franci — preţul unui pachet de ţigări".

Într-un sat de lîngă Agades, acelaşi reporter a întîlnit oameni şi copii cu trupuri scheletice. „Fiecare vizitator este întîmpinat cu priviri pline de speranţă şi cu aceeaşi întrebare : sînteţi doctor ? Nigerul numără patru spitale, din care unul este închis din lipsă de personal. Şi atunci bolnavilor nu le rămîne decît să mestece frunze de boabab ca pe o iarbă miraculoasă".

Ploaia — sabie cu două tăişuri...

În aceste regiuni pîrjolite, luni şi luni de zile, de un soare arzător, ploaia este aşteptată, desigur, ca o mană cerească. De ea depind recolta, care se culege în octombrie, precum şi revitalizarea păşunilor. Dar în condiţiile Sahelului, ploaia este o sabie cu două tăişuri. O singură aversă tropicală e în stare să izoleze numeroase localităţi legate între ele prin drumuri de pămînt. Şi, astfel, transporturile de alimente sînt blocate total, iar populaţii întregi sînt reduse la raţii de supravieţuire.

În unele regiuni ale Sahelului ploile sezoniere au început, astfel încît aprovizionarea nu se poate face decît pe calea aerului, prin paraşutare. După cum relata trimisul special al ziarului „Le Monde", o serie de ţări sînt lovite acum de al doilea flagel, **inundaţiile.** În Volta Superioară, apa a inundat mari suprafeţe de culturi. Or, meiul, cereală de bază în hrana locală, nu poate rezista sub apă mai mult de 24 de ore. Totodată, marele procent de umiditate produs de apele băltite provoacă pneumopatii grave care decimează şeptelul ce a supravieţuit secetei. De asemenea, ploile au provocat o recrudescenţă a paludismului şi a altor boli, care afectează mai ales copiii şi adolescenţii. În această zonă există sate în care oamenii nu primesc decît o masă din trei sau chiar o masă din patru. Uneori, raţiile de mei sau de sorg se împart la două sau la trei zile interval.

Făcînd un trist bilanţ al situaţiei, generalul Lamizana, preşedintele Republicii Volta Superioară, arăta că 25 la sută din şeptel a fost distrus, iar 10 la sută din ţărani şi-au părăsit pămînturile, refugiindu-se către sud.

Într-adevăr, conform estimărilor publicate miercuri 8 august de Crucea Roşie Internaţională, în această ţară un locuitor din cinci este ameninţat de foamete.

În această regiune a lumii, un asemenea flagel nu este un fapt nou. Istoria a înregistrat, în anii 1868 şi 1913, calamităţi la fel de grave. Dar lipsa mijloacelor de informare a făcut ca astfel de tragedii să se consume în tăcere, ignorate de restul omenirii.

De data aceasta, drama populaţiilor din Sahel a fost cunoscută din timp. Alerta a fost dată cu un an în urmă. Încă din

În Mauritania, 75 la sută din vite au murit de foame şi de sete

După chinuitoarea penurie a apei, ilustrată de altfel de imagine, abundența ei, datorată ploilor din ultimele săptămîni, s-a dovedit încă un dezastru...

septembrie 1972, Organizația Națiunilor Unite, F.A.O. și Comunitatea Economică Europeană au fost informate asupra evoluției și dimensiunilor flagelului. Dar, după cum declara un funcționar internațional, „noi înșine, cei ce ne aflam la fața locului, nu ne-am putut imagina că seceta va atinge proporții atît de grave".

Pornind de la premisa că recolta din octombrie va fi bună — premisă incertă, mai ales acum, după căderea ploilor masive într-o serie de regiuni — programul de ajutorare internațională prevede un minimum de 700 mii tone de alimente. La sfîrșitul lunii iunie, 200 mii tone sosiseră în principalele regiuni atinse de secetă, dar cantități importante au rămas înmagazinate în porturi sau în orașe din lipsa mijloacelor de transport. Numărul avioanelor este foarte redus, deși multe sate nu pot fi aprovizionate decît pe calea aerului.

O altă dificultate provine din lipsa de adaptare a ajutoarelor la nevoile reale ale populațiilor respective. Astfel, grîul trimis în Senegal și Mauritania este pe cale de a fi revîndut pentru a se obține, în schimb, alte alimente, cu care oamenii din aceste locuri sînt obișnuiți să se hrănească din tată în fiu.

Totuși, o largă mișcare de solidaritate capătă contur. În afară de acțiunea unor guverne și a organismelor internaționale, tot mai multe asociații și instituții, precum și persoane particulare, întreprind colecte în favoarea sinistraților.

Dar, după cum constată experții care au studiat amploarea și cauzele flagelului din Sahel, solidaritatea internațională nu trebuie să se oprească la furnizarea de alimente. Dincolo de acest obiectiv imediat, ajutorul se cere continuat în sensul preîntîmpinării unor viitoare calamități la fel de grave.

Legile naturii și ale economiei

Sahelul reprezintă, în general, o zonă de trecere între deșerturile sahariene și regiunea tropicală a Africii. Întrucît harta solurilor și a climei nu cunoaște frontiere precise, în Sahel se întîlnesc caracteristici ale ambelor zone geografice. Datorită acestei poziții, echilibrul ecologic este foarte fragil.

Se știe că, în urmă cu milenii, însăși Sahara s-a bucurat de o climă mai umedă. Dovadă — vestigiile unor civilizații mezolitice și neolitice, inscripțiile și desenele preistorice de la Tassili etc. Din cauze puțin cunoscute, clima a devenit mai aridă, deșertul a înaintat spre sud. Din nefericire, în ultima vreme omul a favorizat acest proces : prin utilizarea intensivă a pășunilor, prin extinderea monoculturii și, mai ales, prin despădurirea unor întinse suprafețe. Omul a dereglat, astfel, echilibrul natural al acestor regiuni, modificînd bugetul hidrologic, contribuind la eroziunea accelerată a solurilor etc.

Fenomenul are profunde cauze economice. Puterile coloniale care au dominat decenii și secole aceste regiuni au promovat activitățile primare cele mai rentabile: cultura arahidelor, a trestiei de zahăr, creșterea vitelor etc., încurajînd defrișările exagerate, sub deviza exploatării maxime a pămînturilor și a oamenilor. Devenite recent independente, aceste țări nu au putut modifica încă structurile economice, cu atît mai mult cu cît exporturile se bizuie pe aceleași produse tradiționale.

În consecință, măsurile împotriva calamităților urmează a fi concepute într-un sens mai larg și în perspectivă, ele tinzînd la dezvoltarea și diversificarea economică a Sahelului, atacînd astfel rădăcinile reale și profunde ale actualei calamități.

Ce se va întîmpla în '74 ?

Recolta din această toamnă se află sub semnul întrebării. Inundațiile constituie doar una din cauze. În alte regiuni, țăranii au părăsit pămînturile sau au folosit pentru hrană cerealele destinate însămînțărilor. Dar sectorul cel mai greu atins de secetă este zootehnia. Datorită milioanelor de animale pierdute în acest an, șeptelul nu se va putea reface decît în aproximativ șase ani ! Așadar, indiferent de condițiile climaterice, populațiile din aceste țări vor întîmpina mari dificultăți în următorii ani.

Observatorii și experții consideră că fără o acțiune energică, pe plan național și internațional, această regiune a Africii este amenințată de cronicizarea flagelului.

Un comentator francez afirma că un singur procent din bugetul pentru înarmare cheltuit de principalele țări industrializate ar fi suficient pentru a soluționa într-un timp foarte scurt situația dramatică din această parte a lumii.

REFLECTOR

Din Orientul Apropiat

Începute luni 13 august, dezbaterile Consiliului de Securitate privind deturnarea la 10 august a.c. a avionului libanez de pe ruta Beirut–Bagdad au luat sfîrșit, două zile mai tîrziu, prin adoptarea – în unanimitate – a unei rezoluții franco-britanice care condamnă Israelul pentru această deturnare și avertizează că, în caz de recidivă, Consiliul de Securitate va elabora dispoziții sau măsuri adecvate pentru a face să fie aplicate rezoluțiile sale.

Depus de Franța și Anglia, proiectul de rezoluție „condamnă guvernul Israelului pentru violarea suveranității și integrității teritoriale a Libanului și pentru deturnarea de către aviația israeliană a unui avion în spațiul aerian libanez". În termenii textului franco-britanic, Consiliul de Securitate apreciază că acțiunile israeliene privind avionul libanez „constituie o violare a acordului de armistițiu libano-israelian, a Rezoluției din noiembrie 1967 a Consiliului de Securitate asupra conflictului din Orientul Apropiat, a Cartei O.N.U., a convențiilor internaționale a supra aviației civile și a principiilor dreptului și moralității internaționale".

La o zi după ce Consiliul de Securitate și-a încheiat dezbaterile, s-a înregistrat o nouă deturnare de avion. Deasupra Nicosiei, un avion „Boeing-707", aparținînd companiei „Middle East Airlines", care efectua cursa Benghazi–Beirut, avînd la bord 116 pasageri și 10 membri ai echipajului, a fost deturnat. Pilotul avionului a anunțat turnul de control de pe aeroportul din Nicosia că este constrîns să se îndrepte spre aeroportul israelian Lod. La intrarea în spațiul aerian al Israelului, avionul deturnat a fost încadrat de două avioane israeliene de vînătoare și, escortat, a aterizat pe aeroportul Lod. Poliția israeliană a pătruns în avion și a anunțat că autorul deturnării, identificat ca fiind Mohammed Altoumi, în vîrstă de 37 de ani, posesor al unui pașaport libian, a fost arestat, urmînd a fi judecat pentru actul comis.

Ulterior, avionul companiei „Middle East Airlines", cu toți pasagerii la bord, a părăsit aeroportul Lod, și a revenit la Beirut. Ambasadorul libian aflat printre pasagerii avionului deturnat a declarat – la sosirea în capitala libaneză – că autorul deturnării nu este libian sau arab.

În urma noii întîlniri pe care au avut-o vineri miniștrii de externe ai Libanului și Siriei, s-a anunțat că a fost semnat un acord privind „reglementarea relațiilor și intereselor comune și mutuale între cele două țări".

La cîteva ore după reuniunea care a avut loc la Chtaura, în capitala Siriei, a fost dat publicității un comunicat prin care se preciza că această țară a hotărît să redeschidă frontiera cu Libanul, începînd de vineri de la ora 14,00 GMT. Comunicatul menționează că, în cursul convorbirilor libanezo-siriene, partea siriană a constatat „preocuparea Libanului de a menține relații frățești cu rezistența palestiniană", ajungîndu-se, astfel, la un acord privind reglementarea problemelor în suspensie între cele două țări.

ONASSIS-NIARCHOS (11)

„Frumoasele flote"...

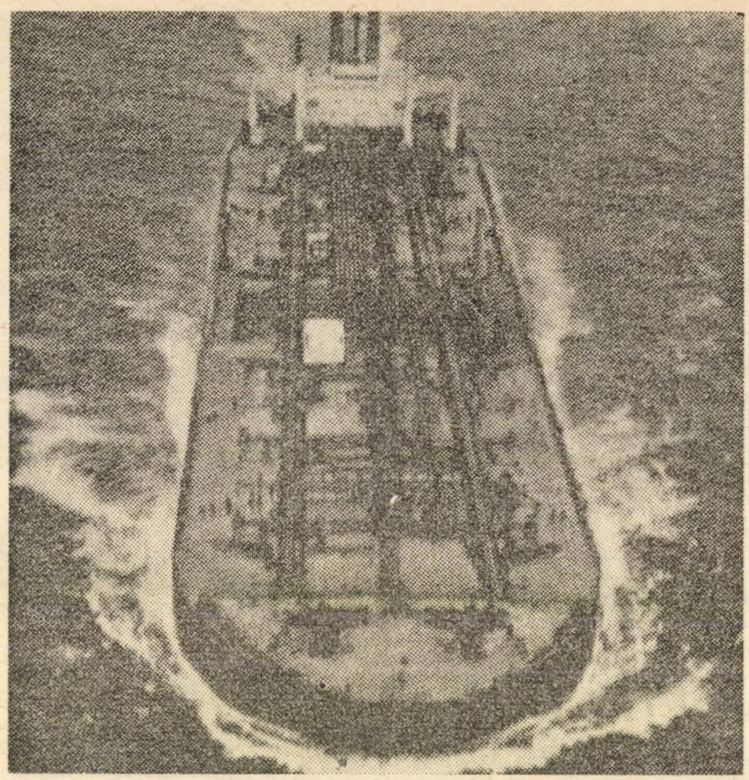

... conjunctura este favorabilă în special navelor cu foarte mare tonaj (în imagine, un petrolier de 327 000 de tone, construit în Japonia)

Mircea Grigorescu

A doua jumătate a secolului nostru a început — și continuă — sub cele mai bune auspicii în domeniul, vast, al schimburilor comerciale intercontinentale. Creșterea valorilor și, mai ales, a *volumelor* puse în mișcare pentru satisfacerea cererilor comerciale de pretutindeni a dat naștere unor importante și dificile probleme în materie de transporturi. Toate mijloacele de cărușie, din toate mediile, au fost solicitate pînă dincolo de limite. Prin aer, avioanele ; pe uscat, trenurile și autocamioanele ; pe valuri, navele comerciale, toate au intrat într-un „boom" ce ni se pare departe de sfîrșit.

Avalanșa noilor „mijloace de transport", începută în 1945–46, accentuată în 1950–55, a dus nu numai la construirea unui număr enorm de vehicule de toate genurile, dar și la specializarea lor. Transporturile rapide de mărfuri scumpe și cu volum relativ mic au fost încredințate cargourilor aeriene — a căror activitate este discretă însă din zi în zi mai importantă ; transportul mărfurilor destinate pieților interne sau schimburilor internaționale între piețe apropiate a rămas în grija trenurilor ; în același timp, aceste două genuri de vehicule au preluat aproape totalitatea călătorilor.

S-ar părea, din enumerarea schițată aici că soarta cea mai vitregă au avut-o vapoarele. În realitate, tocmai acestea au luat „partea leului" — tranșa majoră de mărfuri, de toate genurile și, cu deosebire, de mărfuri destinate schimburilor la distanțe mari.

Consecința diviziunii moderne a mijloacelor de transport este în avantajul flotelor comerciale. Această tendință continuă, conjunctura este favorabilă în special navelor cu foarte mare tonaj. Ele „duc greul" peste mări și oceane — fără a neglija fluviile — de-a lungul cărora circulă, în ultimii ani, nave din ce în ce mai voluminoase. Ar fi fost, într-un anumit fel, normal, ca o astfel de conjunctură să se prefacă în „cornul abundenței" pentru Niarchos și Onassis. Și cu toate acestea...

Să fi ajuns cei doi armatori la o stare de saturație ? Problemele lor personale să le fi provocat depresiuni psihice mai profunde decît se crede ? Sau concurența în domeniul navigației comerciale să fi ajuns la o tensiune insuportabilă pentru cei doi cumnați — deprinși cu situațiile echivoce mai mult decît cu cele clare ?

La toate aceste trei întrebări răspunsurile sînt afirmative !

Da ! Stavros Niarchos și Aristotele Onassis suferă, cu certitudine, de indigestia pe care o provoacă lăcomia. Încurcați în propriile lor rețele de afaceri, nu se mai pot mișca, nu mai beneficiază de nici o libertate, de nici un moment de răgaz. Dacă n-ar fi atît de sus, în vîrful grămezilor de bani nemunciți, poate că li s-ar cuveni un sentiment de compătimire.

„Sărmanii miliardari" sînt, mai ales, de plins în ce privește viața lor personală. Abdicarea de la regulile obișnuite de conduită morală — și trecerea deliberată la „morala rechinilor" în afaceri nu pot rămîne fără urmări în relațiile de familie. În mod aproape inexplicabil, oamenii aceștia se urăsc între ei, se disprețuiesc, se judecă unii pe alții mult mai sever, mai aspru decît îi judecă opinia publică. Phillipos Niarchos, care a preluat succesiunea tatălui său, Stavros, în holdingul de nave maritime de la Londra, critică, public, activitatea acestuia, se desolidarizează de manevrele lui financiare, antifiscale, denunță, calm, contractele fictive de vînzare-cumpărare.

„Este un tehnocrat inconștient", a spus Stavros Niarchos despre Phillipos, cînd a aflat că are de gînd să impună propriilor sale societăți de navigație maritimă un regim de legalitate financiară și de contracte loial înregistrate la „Lloyd's". „Dacă și eu aș fi procedat așa — a exclamat Stavros, azi n-ar fi avut ce moșteni !".

Lista conflictelor familiale și personale, caracteristice pentru Niarchos și Onassis, este, practic, inepuizabilă. Sporește cu fiecare zi — ca și cum imensele lor averi, reale sau imaginare, despre care noi, oamenii de pe stradă, credem că pot rezolva toate necazurile, n-ar reuși, de fapt, decît să le agraveze. Nici nu s-a strecurat bine printre paragrafele codului penal, după tragica moarte a Eugeniei, trista lui soție, și Stavros Niarchos a fost văzut într-un nou scandal, în „aventurile" degradante ale celor doi lorzi britanici, scoși, de curînd, din guvernul de la Londra.

Prieten „bun" cu lordul Lambton, amestecat în multe din „escapadele galante" ale acestuia, client frecvent al unor „cluburi" ermetice cu reprezentații pornografice, Niarchos nu și-a ameliorat cu nimic reputația. Dimpotrivă, el rămîne, mai departe, „suspectul nr. 1 de pe insula Spetsopola", așa cum l-a desemnat, în public, procurorul atenian Constantin Tatotis. „Voi dovedi că reputația mea a fost și este ireproșabilă", a ripostat, atunci, armatorul. Întîmplările ulterioare și apariția surprinzătoare, a numelui său în „scandalul fotografiilor", cum a fost denumit în presa londoneză „cazul lordului Lambton", nu au contribuit, deloc, la spălarea „reputației" și la reabilitarea morală a lui Stavros Niarchos. De altfel, retragerea lui, discretă, din afaceri continuă. Toate societățile din holding sînt preluate, cu discreție, dar ferm, de Phillipos „taciturnul", cel ce pare să fie, ca temperament, moștenitorul nemijlocit al bunicului său Livanos.

Se spune, în publicațiile mondene, că Phillipos ar fi preluat nu numai grija vapoarelor, ci și a fraților și surorilor sale — mai mici — de a căror educație, în diferite pensioane britanice și franceze, el se ocupă de-aproape, încercînd să o înlocuiască pe mama lor (a cărei amintire o exaltează) și mai puțin pe tatăl lor, care se arată „atît de obosit, încît nu-și mai poate consacra puterile decît lui însuși".

Phillipos călătorește, la intervale regulate, de la Londra la Spetsopola, într-un emoționant pelerinaj. În schimb, de cînd i s-a ridicat domiciliul obligatoriu, Stavros Niarchos n-a mai venit pe insulă, și-a transportat toată arhiva personală la birourile din Londra și se afirmă că pregătește retragerea „pentru bătrînețe" într-una din insulele arhipelagului Bahamas, devenit refugiul miliardarilor din fața vieții și a... justiției.

Nici treburile personale și de familie ale lui Onassis nu merg mai bine. El a încercat un „refugiu", mai mult pentru „Jackie a lui" decît pentru el însuși, pe fermecătoarea insulă Capri, din largul golfului Napoli. Dar nici n-au apucat soții Onassis să se instaleze în noua lor reședință — și au început să plouă surprizele, necazurile. Jackie ex-Kennedy a fost anunțată că băiatul ei, John-John, plecat fără adresă de la New York, a fost găsit la Paris, fără bani, în căutarea unei locuințe ieftine, îmbrăcat destul de sumar. Micul lui bagaj, un sac de excursie, rămăsese abandonat în holul unui hotel unde nu plătise nota. Adolescentul era bine intenționat. Ar fi vrut să cunoască lumea prin mijloace proprii, antrenat, de altfel, de doi-trei colegi de școală — care s-au înapoiat, repede, la casele lor, dezamăgiți, speriați de condițiile degradante ale „călătoriilor hippie".

Jackie, îngrozită de „fuga" băiatului, l-a anunțat, imediat pe Onassis. Acesta a lăsat toate afacerile comerciale „în baltă" și s-a

Caroline Kennedy: debut în viață sub semnul independenței de gîndire...

John-John: emoții pentru Jackie

grăbit să ajungă la Paris, de unde a preluat pe micul aventurier și i-a plătit datoriile. John-John a primit, cu recunoștință politicoasă, intervenția oportună a lui „papa Onassis" — dar a refuzat să se ducă pe insula Capri. S-a rugat să fie trimis înapoi la New York, lucru care s-a și întîmplat, sub „îngrijirea" agenților F.B.I. însărcinați cu paza lui, — zile de-a rîndul disperați că-i pierduseră urma.

Oricum, Jacqueline a respirat ușurată. John-John, revenit la matcă, nu risca să aibă soarta, încă misterioasă, a lui J. Paul Getty III, nepotul miliardarului petrolist.

Fostei soții a președintelui J. F. Kennedy îi rămînea, totuși, a doua problemă, creată de Carolina, fiica ei, pînă nu demult prietena și confidenta ei, — în măsura în care frăgezimea și puritatea acelei fete precoce putea înțelege „confidențele" făcute de Jackie. De cîteva luni, drumurile mamei și ale fiicei erau despărțite. Iar acum, de curînd, Carolina, cu un sac de drum în spate, îmbrăcată cu vestă și pantaloni blue-jean, cu buclele ei de o mare frumusețe lăsate în voia vîntului, cu vreo cîțiva dolari în buzunar, a plecat prin satele de mineri din North Dakota. Locuiește, după cum au și aflat reporterii revistei americane „Newsweek", într-o cabană părăsită, în cele mai sumare condiții, pentru că ar vrea să știe, pe calea aceasta, „ceva mai mult despre existența minerilor și despre munca lor".

Mesajele presante expediate de Jackie se pare că i-au sosit, dar Carolina s-a rugat de toți cei ce au vizitat-o să fie lăsată în pace, prevenindu-i că, la nevoie, invocă dreptul la libertate pe care i-l acordă legea. Nu vrea să i se tulbure liniștea, studiul „pe viu" și lecturile pe care și le-a ales. Preocuparea ei intensă, pasionată, este cercetarea istorici politice a Statelor Unite și a istoriei sociale.

Văzînd-o în cabana pustie din North Dakota, reporterii au fost profund impresionați de extraordinara ei asemănare cu John Fitzgerald Kennedy.

„Cînd și-a ridicat ochii de pe cartea pe care o citea cu evidentă atenție, cînd și-a îndepărtat o buclă de pe frunte și, cu un gest foarte amabil dar și foarte ferm, al mîinii, a făcut semn fotoreporterilor că ar dori să fie lăsată în pace, a semănat atît de izbitor cu tatăl ei, încît a obținut, spontan, din partea tuturor, liniștea pe care o solicita" — relatează un reporter, martor al acelei impresionante scene.

„Papa Onassis" nu este liniștit nici în privința ultimei reprezentante a „vechii sale familii", Christina Bolker, care refuză să divorțeze și devine cu fiece zi mai exigentă. Apare mereu în cronicile mondene. Are o nestăpînită poftă de bani. Soțul ei manevrează, perseverent, în afacerile imobilare de la New York. Deocamdată, acele afaceri nu se prea încheagă, imensul „zgîrie-nori" din Manhattan este încă departe, „în nori", societatea întemeiată pentru cumpărarea terenurilor pe care va fi construit imobilul nu are credite bancare suficiente.

Bolker a fost antrenat și în cîteva operații valutare, efectuate la bursele din Elveția, în favoarea aurului și, deci, împotriva dolarului. Toate pagubele financiare și toate „pierderile de credit" produse cu ocazia acestor manevre stîngace sînt suportate de Onassis — asupra căruia Christina face presiuni, calificate de tatăl ei ca „insuportabile gesturi de copil răsfățat". Pentru a modera, puțin, pretențiile Christinei, Onassis i-a oferit unul din cele trei iahturi ultra-moderne comandate de el în în Japonia și recent lansate pe valuri.

Iahtul în cauză a și fost botezat „Christina", dar „răsfățata" ar fi spus prietenilor ei, destul de tare încît să se audă și în presă, că Onassis n-a mai găsit cumpărători pentru navele acestea „de plăcere" și a vrut, dăruindu-l ei, să facă un nou „efect de publicitate". Oricum, a declarat Christina, ea și soțul ei nu se vor sui la bord decît „la braț cu actualii ei părinți, Jackie și Aristotele Onassis, indiferent cui îi va face plăcere și cui nu...".

În atmosfera aceasta a „problemelor de familie", care absorb cea mai mare parte a timpului și a „energiei psihice" a celor doi armatori, ce loc rămîne „problemelor navale" ? Care mai este poziția veritabilă, autentică, a celor doi foști rechini ai navlurilor maritime ?

Așa cum arătam înainte, Niarchos și Onassis nu s-au putut sustrage conjuncturii și nici n-au putut neglija tendințele în materie de construcții navele, adaptate actualelor schimburi comerciale. În flotele lor, nu se găsea, pînă prin 1968, nici o navă modernă. Pe de altă parte, cărăușia maritimă cu nave mici și încete nu mai era rentabilă, trebuia să se resemneze cu circulația pe rute costiere, cu mărfuri puține și tarife joase. Înceta de a mai fi o afacere vînzarea vechilor nave — pentru că nu le vrea nimeni, decît la prețuri ridicole. „Frumoasele flote" de odinioară ajunseseră „muzee plutitoare" pentru istoria transporturilor maritime.

(Va urma)

CONTRAPUNCT

Sfîntul din Rolls-Royce

Radu Budeanu

Balyogeshwar Param Hans Satgurudev Shri Sant Ji Maharaj are 15 ani, 84 de kilograme și o înălțime de 1,35 m. Scund de tot și rotofei, deținătorul numelor de mai sus, căruia îi vom spune de-acum încolo, cu o familiaritate pe care dînsul ne-o va ierta, Ji, a atins o năucitoare înălțime spirituală. În urmă cu 13 ani, cînd Ji tocmai împlinise vîrsta de doi anișori, creierul său fu brusc scurtcircuitat și concepu, astfel, un prim și laborios discurs asupra cunoașterii de sine prin apelul la natura divină. Iluminat în continuare, Ji mai făcu o serie de gesturi care au înlemnit urbea natală (Hardwar), culminînd cu o cuvîntare (pe atunci avea, e drept, 6 ani) la care au participat cîteva mii de curioși. Ji le-a vorbit atunci, cutreierat de viziuni cerești, într-o engleză acceptabilă, — fapt care a extaziat asistența, mai ales după ce tatăl său a declarat că pruncul nici măcar nu o învățase.

Avînd un langaj bogat și la spate o legendă solid țesută, Ji, secondat în cele lumești de familie, și-a început turneul mondial sădind adevărul absolut în mințile prozeliților care îl așteptau, cu tulburi frisoane, în diverse puncte ale globului. Parcurgînd un itinerar demn de cele mai ambulatorii vedete și avînd un iluminat birou de presă particular, Ji, fără să guste publicitatea, s-a trezit, totuși, beneficiarul ei. Astfel, el își poate descrie mai comod vedeniile avînd la dispoziție cîteva Rolls-uri, vile și vaste apartamente silențioase în cîteva capitale foarte agitate.

Programul sfîntului se derulează după același tipic. Este luat pe sus, dus la limuzină, condus într-o sală spațioasă, năpădit de flori, învăluit în fumuri dulcege, implorat să glăsuiască. Și Ji glăsuiește. Ultima escală a făcut-o la Londra. La Alexandra Palace s-au adunat cete de pletoși abulici, care au plătit cîte cinci lire per capita și au obținut — pentru cele trei zile cît a durat sacra invocație — pîine neagră, șase supe de legume și un bilet de autobuz pentru turul Londrei.

La New York sau Tokio, precum și în numeroase alte mari orașe unde se găsesc destule suflete înțeșate de indescriptibile tristeți, Ji face ravagii. Peste tot s-au creat centre și subcentre coordonate cu tact și eficiență de „Misiunea iluminării divine", al cărei comitet de conducere este format din membrii familiei aceluiași Ji.

Gurile rele afirmă că afacerea merge din plin. Invidie omenească. Este adevărat că nici unul din apartamentele lui Ji nu a costat sub 100 000 de dolari. Dar nu e frumos să te legi de un copil de 15 ani care, în puținul timp liber, adoră filmele de animație, ochește mușterele cu pistolul cu apă și își cheltuiește toți banii de buzunar pe înghețată de ciocolată. Cu sumele care nu sînt de buzunar, Ji a reușit, din invocație în invocație, să-și încropească o rețea hotelieră internațională. Clienții vor putea să aibă în hotelurile cu pricina coșmaruri, angoase, indigestii, cele mai variate nefericiri, căci Ji, dizolvat în muzica sferelor, nu răspunde de mîntuirea aproapelui decît cînd se arată, cu tarif separat, la adunările sfinte.

Un altar acceptabil : Rolls-Royce, ultimul tip...

ENTREPRISE

PARIS

RECRUDESCENȚA INFLAȚIEI

PRETUTINDENI în Occident prețurile cresc, accentuîndu-și progresia.

La începutul anului, prețurile din Anglia erau mai mari cu 7,7% decît cele din ianuarie 1972 ; în mai, procentul de creștere comparativ cu aceeași lună a anului precedent a sporit la 9,5%. Trebuie, de asemenea, să se țină seama de faptul că, în cele trei luni care au precedat vara, indicele prețurilor a crescut cu 3,2%, adică într-un ritm anual de 12,8%. Prețurile nu se mai limitează să crească urcînd treptele, ele cresc ca și cum ar folosi ascensorul. Același fenomen în S.U.A. În iunie, într-o singură lună, prețurile cu ridicata au crescut cu 2,4%. Prețurile industriale au crescut cu 7,6% în 12 luni, marcînd o puternică accelerare de la începutul anului : + 28% (procentaj anual). În Franța, pragul creșterii de 7% în 12 luni a fost depășit, în luna mai, cu o creștere pe trei luni de 8,8% (procent anual). În toate țările occidentale explozia este generală. Nu avem motive să invidiem Germania federală, unde creșterea la jumătatea lunii iunie era de 7,2% comparativ cu anul trecut. Italia bate toate recordurile, cu o creștere de 13%, care dezvăluie o intensă accelerare de la începutul anului. Japonia este în aceeași situație, cu o creștere a prețurilor cu amănuntul de 12% în 12 luni și cu peste 20% pe trei luni.

O altă trăsătură caracteristică : pretutindeni prețurile la alimente au fost cele care s-au aflat în fruntea cifrelor de creștere, marcînd sporuri situate între 10 și 20%. Ele atrag creșterea prețurilor cu ridicata, care galopează în ritmuri fără precedent.

Materiile prime cunosc un „boom" asemănător. Indicele Reuter al prețurilor materiilor prime la Londra (luîndu-se ca bază cifra 100 pentru 1931) se afla, în prima jumătate a lunii iulie, la 1 076 față de 762 la 1 ianuarie — marcînd o creștere de 41% în șase luni și de 95% în 12 luni — iar indicele Moody's al prețurilor cu ridicata la New York la 583 față de 412 cu un an în urmă (plus 40%). În Franța, indicele INSEE al prețurilor materiilor prime industriale importate relevă o creștere de 33% în perioada septembrie 1972—martie 1973, în timp ce, în 1971—1972, el nu înregistrase aproape nici o schimbare.

Situația este deosebit de dramatică în ce privește mărfurile agricole (grîul, plantele furajere, soia, bumbacul, zahărul). Dar creșterea este un fenomen general care, după o acalmie la începutul primăverii, a marcat o recrudescență în ultimele săptămîni. De la 1 ianuarie, cursurile zincului la Londra s-au dublat ; creșterea la cupru atinge 90%, iar la cacao peste 100%. Lîna și-a sporit de peste două ori prețul comparativ cu sezonul precedent. Pînă și lemnul înregistrează o creștere fără precedent a prețurilor. În 18 luni, cursul la lemnul tropical a crescut de două ori. De la începutul anului, prețurile fagului au crescut cu 30%, ale stejarului în proporții și mai mari. Cursurile la navlurile maritime urmează aceeași mișcare : ele au sporit cu aproape 40% de la începutul anului.

La rîndu-le, dobînzile doboară recordurile anilor 1969—1970. Acesta este, mai ales, cazul Germaniei federale, unde procentele practicate pe piața obligațiilor cresc la 10% față de 8,3%, la începutul anului. Intreprinderilor, banii le sînt împrumutați curent cu o dobîndă de 15%, în timp ce pe piața monetară a împrumuturilor pe trei luni dobînzile se situează între 13% și 14%. Ne aflăm dincolo de culmile atinse în primul semestru al anului 1970.

Băncile din New York și băncile regionale ale Rezervei federale și-au sporit de șapte ori de la începutul anului taxa de scont, adică în medie o dată pe lună, ridicînd-o la cel mai înalt nivel înregistrat vreodată.

În principiu, convergența acțiunilor de frînare inițiate în marile țări industriale occidentale ar trebui să ducă la o schimbare treptată a climatului conjunctural, înregistrînd spre mijlocul anului 1974 un punct de vîrf al conjuncturii urmat de o creștere încetinită — dar nu de recesiune gravă — și de o slăbire a tensiunilor inflaționiste. Acesta este diagnosticul cel mai curent formulat de specialiștii în conjunctură. În S.U.A., după „supraîncălzirea" din primul trimestru, experții întrezăresc acum o anumită „tasare" care anunță un început de schimbare a conjuncturii. În Germania federală, ministrul economiei își exprimă satisfacția în fața semnelor unei apropiate „răciri" a economiei. Investițiile își reiau cursul în țările în care se exprima cea mai mare neliniște în legătură cu restrîngerea lor. Orientările în materie de credit încep să-și aducă roadele : ele forțează întreprinderile să-și revizuiască programele (Germania federală) și frînează serios expansiunea lichidităților (Franța). În sfîrșit, un anumit optimism revine în cercurile financiare internaționale, unde pare să se creadă că dobînzile nu vor mai crește în continuare.

Se poate, totuși, pune întrebarea dacă nu cumva aceste perspective rezonabile riscă să fie anihilate de o inflație din ce în ce mai explozivă, care, în toamna aceasta, ar putea ridica ritmurile de creștere a prețurilor cu 2 sau 3 puncte peste nivelurile actuale. De fapt, astăzi nici un indiciu nu permite să se considere că ar fi fost atinsă culmea creșterii prețurilor la materiile prime. Atîta timp cît va dura neliniștea monetară, specula generală la materiile prime va continua, alimentată de uriașele rezerve în dolari acumulate în întreaga lume (este greșit să se creadă că dolarii care au ajuns în seifurile băncilor centrale sînt definitiv înghețați).

La nivelul prețurilor industriale sau de consum, consecințele creșterii prețurilor la materiile prime abia urmează să se producă. Vest-europenii ar urma să asiste îndeosebi la o nouă explozie a prețurilor la carne, rezultat al măsurilor de embargo decretate de S.U.A. la exporturile unui anumit număr de produse agricole (în special soia).

Pe plan monetar, totul este legat de atitudinea S.U.A. Deocamdată, ele par înclinate să apere dolarul la nivelul, foarte scăzut, pe care l-a atins. Dar nu este exclus să survină alte accidente. Noi valuri masive de mișcări de capitaluri pot contracara și în viitor acțiunile antiinflaționiste (așa cum s-a întîmplat cu Germania federală) sau pur și simplu să coboare dolarul la niveluri care să accentueze teama de o criză economică reală sau să precipite luarea unor măsuri de apărare împotriva S.U.A.

De fapt, niciodată nu a fost mai dificil de făcut o previziune economică, niciodată ea nu a fost mai incertă ca acum. Cangrena inflației occidentale a atins un asemenea punct, încît perturbează astăzi toate mecanismele economice. Se închide o breșă. Ea se deschide imediat într-un alt punct. Nu mai există o inflație legată de o cauză sau alta — monetară, după părerea unora, structurală, după părerea altora. Nu mai există decît o succesiune de mecanisme care, pe căi complexe, reacționează în lanț, se completează reciproc. Datorită inacțiunii, sîntem blocați într-un sistem în care puterile publice — fie ele franceze, vest-germane, americane etc. — au din ce în ce mai puțină influență asupra evenimentelor. Se iau hotărîri, dar acumularea dezechilibrelor a denaturat în asemenea măsură situațiile, încît rezultatele nu fac decît să contribuie la confuzia generală.

Împinse de către o situație pe care nu o mai domină, unele țări ar putea fi tentate să practice politica „totul sau nimic" — adică să-și pună, în cadrul negocierilor comerciale și monetare, partenerii în încurcătură, cu riscul provocării unei rupturi iremediabile ; altele ar putea fi tentate să facă uz de mijloace drastice de stabilizare, de pe urma cărora folosirea forțelor de muncă va avea iremediabil de suferit.

H. Lepage

Demonstrație împotriva creșterii prețurilor la Hanovra (R.F Germania)

l'Unità
ROMA

REGIMUL DE LA LISABONA ÎN IMPAS

Interviu acordat de P. Sousa

membru al C.C. al P.C. din Portugalia

Am luat lui P. Sousa un interviu în legătură cu recentele desfășurări ale situației politice din Portugalia, în lumina ultimelor denunțări de către opinia publică internațională a noilor crime comise în Mozambic și în celelalte colonii portugheze din Africa de trupele fasciste. I-am cerut părerea cu privire la consecințele pe care le pot avea protestele internaționale pentru crearea de noi dificultăți regimului Caetano.

„Putem spune — a declarat P. Sousa — că pentru lupta poporului portughez, ca și a popoarelor din Guineea-Bissau, Angola și Mozambic au avut o uriașă importanță luările de atitudine ferme ale țărilor socialiste, ale partidelor comuniste și muncitorești, ale forțelor progresiste și iubitoare de pace din întreaga lume.

Efectele demascării de către opinia publică internațională nu au întîrziat să se manifeste. O dovadă a acestui fapt este falimentul călătoriei lui Caetano în Anglia : el decurge din acțiunea de lămurire dusă de forțele antiimperialiste în legătură cu natura regimului fascist și colonialist din Portugalia și din căpătarea conștiinței de către o parte tot mai largă a opiniei publice internaționale. Discursul lui Caetano la întoarcerea din Anglia a fost o dovadă a gravelor preocupări ale fasciștilor portughezi provocate de consecințele internaționale ale crimelor lor.

Schimbările ce s-au remarcat în situația internațională în direcția destinderii și cooperării au creat noi dificultăți guvernului Caetano. El s-a văzut constrîns să participe la Conferința de securitate europeană, dar nu renunță nici la caracterul său fascist, nici la politica sa colonială, nici la fidelitatea sa față de obiectivele periculoase ale imperialismului, atît pe continentul african, cît și pe teritoriul Portugaliei. În Portugalia, puterile N.A.T.O. și-au instalat bazele lor militare, cartierul general al I.B.E.R.L.A.N.T. și comandamentul regiunii Atlanticului de sud.

Recentul scandal internațional, declanșat de barbarele masacre din Mozambic și Angola, a sporit izolarea fascismului portughez. Sînt noi dificultăți care se adaugă celor pe care guvernul Caetano le-a întîmpinat și pînă acum pe plan internațional, ca urmare a repetatelor condamnări din partea O.N.U.“

Sousa a abordat în continuare problema sprijinului pe care N.A.T.O. îl acordă războaielor coloniale duse de Portugalia în Africa.

„Fără armele furnizate de N.A.T.O., fără sprijinul puterilor imperialiste — a spus el — guvernul fascist nu ar fi capabil să susțină un război pe trei fronturi — împotriva popoarelor din Guineea-Bissau, Angola și Mozambic. Acest sprijin creează o situație foarte periculoasă pentru pacea mondială, deoarece încurajează guvernul portughez în provocările sale, în activitatea lui subversivă împotriva țărilor progresiste din continentul african !

Firește, consecințele economice grave ale barbarului război colonial sînt aruncate asupra oamenilor muncii portughezi. Urmarea a fost o uriașă creștere a prețurilor, impozitelor, înrăutățirea condițiilor de trai și de muncă ale clasei muncitoare. Guvernul portughez cheltuiește pentru războiul colonial circa 50 la sută din bugetul statului. Politica guvernului constă în blocarea salariilor, încurajarea speculei și creșterea prețurilor în avantajul întreprinderilor capitaliste și în încercarea de a împiedica lupta maselor populare pentru revendicările lor.

Consecințele războiului colonial se exprimă și în unele cifre dramatice : 10 000 soldați portughezi uciși în Africa, conform cifrelor oficiale, cu siguranță inferioare realității, și 25 000 mutilați de război. Acestea sînt rezultatele politicii criminale a regimului fascist în Africa“.

Prezentînd linia politică a Partidului Comunist din Portugalia, P. Sousa a amintit că P.C.P. a sprijinit, încă de la început cu consecvență, lupta de eliberare a popoarelor coloniale oprimate de colonialismul portughez.

„Încă înainte de începutul războiului de eliberare națională — a precizat el — P.C.P. și-a definit public poziția privind viitorul acestor popoare și dreptul lor la autodeterminare și independență. Încă de la crearea sa, în 1921, Partidul comunist a avut prilejul să ia poziție în favoarea popoarelor care luptă împotriva colonialismului. Unul dintre primele sale documente a fost condamnarea fermă a represiunii sălbatice practicate atunci de autoritățile fasciste în coloniile africane. În continuare, Partidul comunist a demascat sistematic numeroasele crime și masacre săvîrșite de colonialismul portughez.

La Congresul al V-lea din 1958, P.C.P. a proclamat fără ocol dreptul popoarelor din colonii la independența imediată și totală. El a prevăzut începutul războiului colonial și l-a demascat.

P.C.P. nu s-a limitat la declarații formale, ci a activat și activează neobosit pentru educarea și mobilizarea maselor împotriva războiului colonial și pentru a asigura o solidaritate activă cu popoarele aflate în luptă“.

P. Sousa s-a oprit apoi la perspectivele ce se deschid în fața luptei poporului și a mișcării antifasciste portugheze într-un moment în care se agravează criza economică și politică a regimului Caetano.

„Putem spune că contradicțiile din interiorul regimului fascist s-au accentuat. O parte dintre cei care s-au lăsat înșelați de demagogia regimului Caetano și care au colaborat cu el încep să vadă că promisiunile făcute de acesta nu corespund nici pe departe realității. S-a desprins de regim o aripă așa-zis «liberalizantă», fapt nou, care capătă o mare importanță pentru situația politică portugheză.

În afară de aceasta, pentru prima oară se poate înregistra faptul că ierarhia catolică a luat o atitudine mai precisă împotriva anumitor aspecte ale politicii regimului privind războiul colonial. Astfel, se poate spune că, pentru prima oară, biserica portugheză începe să se distanțeze de regim. Faptul are, desigur, consecințe pozitive pentru participarea maselor catolice la lupta antifascistă alături de comuniști, socialiști, de ceilalți democrați portughezi. Perspectivele noi ce se deschid în fața poporului portughez reprezintă consecința lărgirii și întăririi mișcării unitare antifasciste. Comuniști, socialiști, catolici luptă împreună în numele unor obiective foarte concrete, cum sînt cucerirea libertăților democratice, sfîrșitul războiului colonial, afirmarea dreptului popoarelor la autodeterminare și independență, lupta împotriva monopolurilor capitaliste și a penetrației imperialiste.

Această mare mișcare a și dat naștere unor numeroase manifestații împotriva războiului colonial, în timp ce și în rîndul forțelor armate s-au înregistrat numeroase cazuri de nesubordonare și dezertare. La astfel de lupte se adaugă operațiunile armate ale A.R.A. (Acțiunea Revoluționară Armată) împotriva mașinii de război a regimului.

Întărirea mișcării democratice unitare este consecința unei participări tot mai active a maselor populare, a clasei muncitoare și țărănimii, a tineretului, a largii pături antimonopoliste la lupta comună împotriva regimului fascist. Continuînd pe o asemenea cale unitară și folosind toate mijloacele legale, semilegale și ilegale, vom putea crea condițiile pentru succesul mișcării antifasciste și răsturnarea definitivă a regimului“.

Giorgio Migliardi

Încă o formă a opresiunii colonialiste : munca forțată pe care o prestează, sub amenințarea armelor, tinerii mozambicani

CORRIERE DELLA SERA

MILANO

PETROLUL DIN MAREA NORDULUI

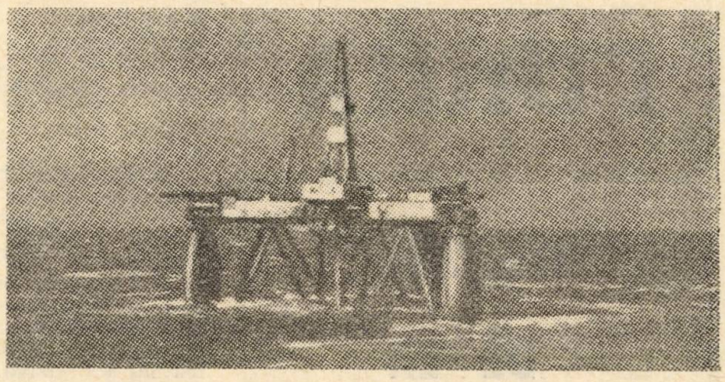

Instalații de foraj în Marea Nordului

PENTRU Norvegia, petrolul și gazul metan, care în curînd vor fi exportate, reprezintă o nouă și mare bogăție. Datorită lor, Norvegia este pe punctul să devină cea mai mare țară europeană exportatoare de carburanți.

Pentru Anglia, a doua putere petrolieră din Marea Nordului, unde, de pe acum în milioane de locuințe se folosește gazul metan izvorît de sub ape și unde anul viitor va sosi petrolul submarin, se profilează posibilitatea echilibrării balanței de plăți. Pînă în 1980 vor fi acoperite în proporție de două treimi necesitățile de carburanți datorită zăcămintelor subacvatice de la Forties, Brent și Cormorano.

„Șeicii arabi ne-au făcut o plăcere sporind prețurile", afirmă un petrolist, vrînd să spună că creșterea prețurilor a încurajat investițiile pentru cercetările din Marea Nordului. Cheltuieli prevăzute pînă la sfîrșitul deceniului: 8 000 miliarde de lire italiene. Numai „Phillips Petroleum" a contractat cel mai mare împrumut din istorie — 700 miliarde lire, oferite de un consorțiu format din 68 de bănci — pentru exploatarea terenurilor de la Ekofisk.

Pînă acum, la Londra au fost sau vor fi concesionate licențe de explorare pentru 286 parcele de mare. La licitații participă circa 300 de societăți: una dintre ele a plătit pentru o porțiune de 210 kilometri pătrați peste 32 miliarde lire... În schimb, guvernul de la Oslo, care pretinde redevențe între 12 și 16 la sută, încasînd apoi 52 la sută din profituri sub formă de impozit la venitul societăților, acordă licențe numai companiilor care pot investi miliarde în cercetare și care creează în Norvegia noi industrii (rafinării sau fabrici de produse derivate ale petrolului) și care se angajează să folosească petrolierele norvegiene pentru transport și firmele norvegiene pentru lucrările accesorii.

În consecință, licențele se îndreaptă spre marile grupuri: „Esso-Shell", „BP", „Mobil", „Amoco", „Phillips". La aceasta din urmă este asociată pe plan financiar „Agip", cu participări ce oscilează între 13 și 18 la sută la „blocurile" norvegiene (pînă la 35 la sută la cele olandeze). „Blocurile" marginale sînt date micilor companii norvegiene, care de obicei cedează licențele marilor grupuri imediat după ce au început lucrările. Dar există și firme care au avut norocul să găsească petrolul la primul sondaj, cum s-a întîmplat cu compania „Pan Ocean" care, împreună cu „Saga", „Phillips" și „Norsk Hydro", a atras pînă acum în cea mai mare măsură pe speculanți.

Fondurile de investiții și societățile de asigurări sînt, de asemenea, angajate în aventura pentru petrolul subacvatic. „Rotschild" și „Chase Manhattan" au creat bănci în largul coastelor, adică departamente care se ocupă de finanțări pentru petrol. Specialiștii de drept internațional speră, de asemenea, să se îmbogățească pe seama controverselor cu privire la proprietatea apelor, reglementată de Tratatul de la Geneva din 1964, care le-a repartizat între țările riverane.

Găsirea de petrol pe fundul mării este un lucru greu, dar și mai greu este încă să se găsească capitaluri. Iată de ce s-au aliat coloși ca „Esso" și „Shell". Iată de ce, aici la Ekofisk, s-au asociat într-o întreprindere comună „Phillips", „Petrofina", „Agip" și unele companii norvegiene. Fiecare grup primește o parte a petrolului extras, proporțional cu cota sa. Italienii își vînd partea lor Germaniei federale și Angliei, pentru că petrolierele norvegiene închiriate în vederea transportului trebuie să reintre rapid la baza de producție.

A căuta și a extrage petrol în Marea Nordului costă de șapte pînă la zece ori mai mult comparativ cu petrolul din țările arabe. Și, totuși, veniturile vor fi aici de trei pînă la patru ori mai mari. Aceasta atît datorită apropierii piețelor de consum, adică datorită cheltuielilor de transport mai mici, cît și redevențelor, care fie că nu sînt prea mari, fie că sînt plătite la prețul pieței, inferior cu 20 la sută prețului la care s-a căzut de acord cu arabii. Afacere riscantă deci, deoarece un singur sondaj din 15 dă rezultate satisfăcătoare. Dar este o afacere grozavă dacă se găsește petrol, iar de petrol nu a avut omenirea niciodată nevoie mai mare ca acum.

Rezervele verificate pînă acum în Marea Nordului — patru miliarde barili — reprezintă abia 1 la sută din rezervele mondiale. Și chiar dacă, după cum este probabil, vor fi găsite 20 miliarde barili, se vor putea acoperi pînă în 1980 numai 15 la sută din nevoile europene. Norvegia și Anglia, în afară de faptul că au asigurate propriile necesități de energie, fără să se mai teamă de eventuale conflicte internaționale, vor putea, de asemenea, să-și dezvolte zonele rămase în urmă din nord. Tocmai teama că vor trebui să cedeze Comunității Europene o parte din această nouă bogăție a fost cea care a împins pe mulți norvegieni să voteze împotriva intrării în Piața comună.

Enrico Altavilla

Le Monde

PARIS

REFERENDUMUL DIN FILIPINE

Președintele Republicii Filipine, Fernando Marcos

ÎN FILIPINE s-a desfășurat un referendum fără surprize. Președintele Marcos înțelegea doar să dea fără riscuri regimului său sancțiunea unei aprobări masive. Nu vor provoca, deci, mirare rezultatele care au fost publicate recent de comisia electorală și care indică 18 052 016 „da", față de 1 856 744 „nu".

Majoritatea zdrobitoare a celor 22 milioane de alegători filipinezi autorizează pe președinte să rămînă pe termen nelimitat în funcția sa, pentru a putea duce la bun sfîrșit reformele întreprinse sub imperiul legii marțiale. Toamna trecută, președintele Marcos proclamase legea marțială pentru a „scoate țara din haos". În baza unei constituții copiată după aceea a Statelor Unite, el nu mai putea să se prezinte din nou pentru funcția supremă în alegerile prevăzute anul acesta. Îndrăznind să ridice pentru trei zile legea marțială în cursul campaniei, el se ferise, totuși, să autorizeze reuniuni publice sau să tolereze cea mai mică libertate de expresie. Abținerea de la urne expune pe cetățeni la 6 luni închisoare.

În aceste condiții, fracțiunile care sfîșiau țara au cedat locul unei frumoase și impunătoare unanimități. Opoziția, lipsită de ziarele și de reuniunile publice cu care

se obișnuise, a fost nevoită să intre în clandestinitate. Adepții „nu"-ului, prezentați drept „teroriști periculoși" și care aveau printre ei pe superiorul ordinului iezuiților, nu au reușit să se facă auziți.

Sprijinindu-se pe forțele armate și pe jandarmeria sa, președintele filipinez se poate bizui, de asemenea, pe Statele Unite, care îi acordă un ajutor militar important, participă la pregătirea poliției sale și întreține în arhipelag „consilieri" și „unități speciale".

Totuși, Marcos se lovește de dificultăți economice serioase. Deficitul bugetar este cel mai mare înregistrat vreodată după război. În doi ani, prețurile au crescut cu 50 la sută. Producția de orez a scăzut și va fi nevoie să se importe cel puțin 600 000 tone. Adîncile inegalități sociale se mențin.

Este greu de văzut cum anume referendumul și deplinele puteri ar putea să împrăștie aceste dificultăți și să dea naștere unui consens național.

LE NOUVEL
OBSERVATEUR
PARIS

RĂZBOIUL CU DOLARUL A ÎNCEPUT

ÎNTR-UN război, dacă vrei să te infiltrezi nevăzut în tabăra inamică, este mai bine să folosești mulți infanteriști ușori decît cîteva tancuri grele. Același lucru este valabil pentru dolar în bătălia economică actuală : cu cît el devine mai ușor, cu atît produsele americane care concurează propriile noastre produse devin mai ieftine și riscă, deci, să se infiltreze masiv în fortăreața vest-europeană. Cît despre mărfurile americane care ne sînt necesare și nu fac concurență mărfurilor noastre — soia, indispensabilă pentru hrana vitelor noastre, de pildă, — de data aceasta, America însăși este aceea care refuză să ni le vîndă. Fără îndoială, pentru a asfixia mai bine fortăreața pe care vrea s-o atace.

Începînd din momentul în care o țară ne trimite agenți subversivi însărcinați să submineze industria franceză și ne refuză piesele de schimb indispensabile economiei noastre, nu mai este vorba de o dezbatere, ci de un conflict, de un asediu. Într-adevăr, aceasta este semnificația noii crize a dolarului — și oameni atît de deosebiți unul de altul ca Michel Debré și François Mitterrand par să fi înțeles acest lucru.

Dolarul american a fost devalorizat în două rînduri : cu 8 la sută la 20 decembrie 1971 și cu 10 la sută la 13 februarie 1973. De la această ultimă dată, adică în cursul ultimelor patru luni, „dolarul fluctuant" și-a pierdut încă 15 la sută din valoare pe piața schimburilor. În total, devalorizarea dolarului în ultimele 18 luni depășește 30 la sută și căderea va continua, deoarece guvernul american nu pare în măsură să oprească inflația internă și să remedieze deficitul balanței comerciale. Pe de altă parte, disponibilitățile financiare ale societăților multinaționale sînt de ordinul a 200 miliarde dolari. Această masă enormă de capitaluri fluctuante este folosită pentru specula împotriva dolarului.

Pentru a opri această speculație, ar trebui să se aplice un program complet de reformă a sistemului monetar interoccidental comportînd o consolidare a dolarului. Acest proiect, despre care s-a vorbit la ultima reuniune a băncilor centrale de la Basel, sub egida Băncii de reglemente internaționale, ar comporta acordarea Statelor Unite de către partenerii lor a unui credit enorm pe termen lung și cu dobîndă scăzută, pentru a le permite să-și plătească datoriile și să facă dolarul convertibil în alte monede. Pe de altă parte, ar fi majorat prețul oficial al aurului, care nu mai este decît de 42 dolari uncia, adică o treime din cursul lui de pe piața liberă. Aceasta ar permite dezghețarea miliardelor de dolari reprezentați de rezervele de aur ale băncilor centrale, paralizate de faptul că acest aur nu poate fi vîndut decît la o treime din valoarea lui reală în baza angajamentelor luate în cadrul Fondului Monetar Internațional. Acest proiect, inspirat din tezele lui Jacques Rueff, se bucură de sprijinul guvernului francez, dar acesta ezită să-l relanseze în mod oficial, deoarece există șanse foarte slabe ca el să fie acceptat la Washington și în celelalte capitale interesate.

Pentru moment, în special dacă dolarul se redresează provizoriu datorită intervenției băncilor centrale, vom asista la un răgaz pînă la criza următoare. În acel moment, va fi necesar, încă o dată, să se închidă piețele schimburilor internaționale, deoarece dolarul, care azi valorează 4 franci, va scade la 3,50 franci sau mai puțin. Aurul, care valorează 125 dolari uncia, va urca la 150 dolari. Atunci, va fi imposibil să nu se ia hotărîri.

Dacă se găsește un modus vivendi care să deschidă calea unei consolidări a dolarului și unei reforme a sistemului monetar internațional, economia occidentală va dispune de un anumit răgaz. Dar dacă un asemenea acord se dovedește a fi imposibil, fiecare va acționa pe cont propriu și își va apăra interesele cu cuțitul în mînă. Țări ca Franța, și poate anumite alte țări din Piața comună, sau Japonia, vor încerca să se apere împotriva unei invadări a piețelor lor de către produsele americane (ceea ce ar duce la un șomaj masiv) prin înălțarea barierelor vamale. Va fi perioada războiului economic total.

Jacques Mornand

PROFIL

ARISTIDES PEREIRA

secretar general al P.A.I.G.C.

Aristides Maria Pereira, noul secretar general al Partidului African al Independenței Guineei și Insulelor Capului Verde — P.A.I.G.C. — este în vîrstă de 49 de ani și s-a născut în Insulele Capului Verde, la Boavista.

După studiile liceale pe Insula Capul Verde și specializarea de radiotelegrafie, vine în Guineea (Bissau), unde preia direcția serviciilor de telecomunicații de la Bissau. După cîtva timp, el se înrolează în lupta anticolonialistă.

Fondator al P.A.I.G.C., împreună cu Amilcar Cabral (în 1956), membru al direcției superioare a acestui partid, Pereira este și unul din principalii organizatori ai P.A.I.G.C. în perioada de activitate clandestină la Bissau și în alte centre urbane, pînă la data refugierii, din motive de securitate — în anul 1960 — în Republica Guineea (capitala Conakry).

În anul 1965, Aristides Pereira devine secretar general adjunct al P.A.I.G.C., iar în anul următor este ales membru al Consiliului de război. Devine membru al Comisiei permanente a Comitetului Executiv al Luptei, împreună cu Amilcar Cabral și Luiz Cabral, în cadrul căreia era responsabil național al securității și controlului și, de asemenea, al problemelor externe.

Aristides Pereira a fost ales secretar general al P.A.I.G.C. în cadrul celui de-al doilea Congres al partidului, desfășurat între 18 și 22 iulie a.c. în regiunile eliberate din estul Guineei-Bissau. În această funcție, el succede lui Amilcar Cabral, asasinat la 20 ianuarie 1973.

Într-un interviu acordat recent, noul secretar general al P.A.I.G.C. a anunțat iminenta proclamare a independenței statului Guineea-Bissau, hotărîre luată de Congresul al doilea al partidului pe care îl conduce.

POSTA REDACȚIEI

Hiroșima — după 28 de ani

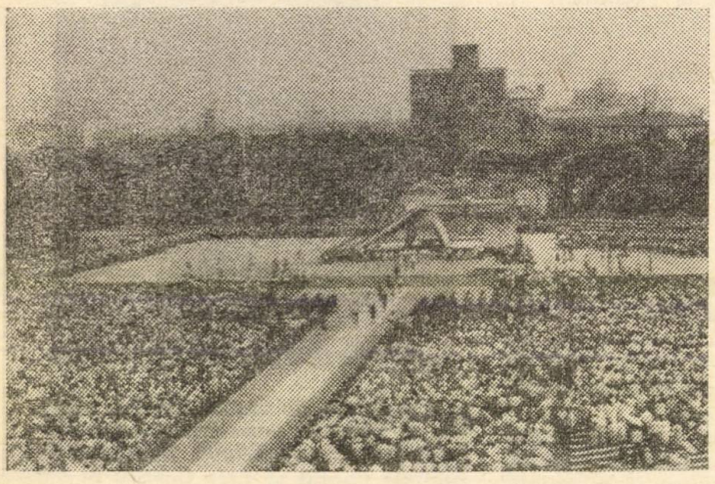

Elena Ionescu, București. La 6 august, orașul Hiroșima a păstrat un minut de reculegere în memoria celor uciși, în urmă cu 28 de ani, de bomba atomică. Primarul orașului, Yamada, a adăugat pe lista victimelor bombardamentului atomic, conservată la monumentul funebru ridicat în Parcul păcii din Hiroșima, numele altor 21 650 victime, decedate din cauza maladiilor (în special tumori) provocate de radiații. În momentul exploziei, numai la Hiroșima au murit 80 000 de persoane. Primarul Yamada a lansat un apel pentru intensificarea luptei împotriva armelor nucleare, pentru interzicerea lor totală. **În fotografie :** monumentul funebru din Parcul păcii.

Matei Teodorescu, Timișoara. În cadrul viitoarelor negocieri comerciale, unul din principalele puncte de confruntare între S.U.A., Piața comună și Japonia, în domeniul restricțiilor atît netarifare cît și tarifare, îl constituie negocierea principiilor așa-numitelor **clauze de salvgardare,** destinate să stabilească regulile internaționale potrivit cărora o anumită țară ar urma să acționeze în cazul în care ar considera că însăși existența unora din industriile sale naționale este amenințată datorită „invaziei" de importuri străine. S.U.A. intenționează să obțină adoptarea unor „clauze de salvgardare" pentru a-și apăra unele industrii naționale în fața „perturbațiilor brutale" provocate de „importuri excesive". În concepția americană, „perturbații brutale" pot fi : diminuarea sensibilă a producției industriilor proprii ; scăderea nivelului de folosire a forței de muncă în aceste industrii etc. Sînt considerate „importuri excesive" atît livrările străine pe care partea americană le acuză de dumping cît și cele prevăzînd prețuri „obișnuite", dar care, prin cantitatea lor, pun în pericol industriile americane. Mijloacele de protecție ar include : suprataxe asupra importurilor, cote și contingentări, negocierea unor restrîngeri voluntare a livrărilor din partea exportatorilor străini etc. (Asemenea bariere ar avea un caracter temporar — pînă la cinci ani —, ar fi reduse progresiv după al treilea an și ar putea fi reînnoite o sigură dată și numai pentru doi ani). Vizînd, în principal, atît produsele japoneze cît și cele vest-europene, concepția americană preconizează funcționarea „clauzelor de salvgardare" pe baze multilaterale, adică să nu poată fi folosite pentru a se lua măsuri împotriva importurilor dintr-o țară anume (astfel, măsuri comerciale special îndreptate împotriva unei țări fiind prevăzute doar în cazul în care țara respectivă nu aplică Statelor Unite un tratament comercial corespunzător). Piața comună, în esență, urmărește ca, dimpotrivă, „clauzele de salvgardare" să funcționeze „selectiv", adică să poată fi invocate pentru a se întreprinde acțiuni împotriva importurilor dintr-o țară anume. În fapt, este vizată Japonia, în perspectiva unei posibile expansiuni deosebit de puternice a exporturilor nipone pe piața vest-europeană, unde ar putea produce serioase perturbări industriilor celor mai importante, avînd în vedere că produsele japoneze nu se află cu cele vest-europene într-un raport de „complementaritate", industria niponă fiind, dimpotrivă, concentrată în aceleași domenii. Japonia, vizată în ambele concepții, înclină mai degrabă în favoarea tezei americane (preconizînd funcționarea „clauzelor de salvgardare" pe baze multilaterale) din mai multe motive : în felul acesta, exporturile ei nu ar putea fi afectate decît indirect și nu direct (eventualele pierderi fiind mai mici) ; respingerea ambelor teze ar putea duce la crearea, în acest domeniu, a unui front comun S.U.A.—Piața comună, îndreptat special împotriva exporturilor nipone ; aderarea Japoniei la concepția S.U.A., dimpotrivă, ar micșora șansele Pieței comune de a-și impune concepția sa, caz în care expansiunea exporturilor japoneze pe piețele vest-europene ar putea fi mai greu îngrădită, urmînd, deci, a beneficia de condiții mai bune decît în cazul adoptării tezei Pieței comune.

Sergiu Tofan, Galați. Vă mulțumim pentru frumoasele aprecieri adresate revistei noastre. Iată și informațiile pe care ni le solicitați : Edward al VII-lea (1841—1910), rege al Marii Britanii și al Irlandei de Nord între 1901—1910 este fiul reginei Victoria (1819—1901). Este al doilea din cei 9 copii ai reginei. Ceilalți 8 sînt : prințesa Victoria Adelaida Maria Luisa, născută în 1840 (viitoarea mamă a împăratului Wilhelm al II-lea) ; prințesa Alice (1843), mare ducesă de Hesse ; prințul Alfred (1844), duce de Edinburgh și de Saxa-Coburg-Gotha ; prințesa Helena (1846) ; prințesa Louise (1848), ducesă de Argyll; prințul Arthur (1850), duce de Connaught ; prințul Leopold (1853), duce de Albany și prințesa Beatrice (1857). George al V-lea (1865—1936), rege al Marii Britanii (1910—1936), este fiul lui Edward al VII-lea. Fratele său mai mare, Albert Victor, duce de Clarence, a murit în 1892. A mai avut 3 surori, prințesele Louise, Victoria și Maud, aceasta din urmă devenind regină a Norvegiei. Elisabeta a II-a, regină a Regatului Unit al Marii Britanii și Irlandei de Nord, născută în 1926, este fiica regelui George al VI-lea (1895—1952). Are o singură soră, prințesa Margaret, născută în 1930.

Stan Vasilescu, Craiova. În Japonia circulă trenuri de mare viteză. Se studiază, în continuare, noi posibilități tehnice de creare a unor trenuri ultrarapide. Specialiștii de la Căile Ferate Naționale Japoneze cred că, într-un viitor apropiat (1980), între Tokio și Osaka ar putea intra în serviciu un asemenea tren. Viteza: 500 km pe oră. Vă prezentăm **în fotografie** macheta experimentală a cabinei — funcționînd pe „pernă magnetică" — a viitorului tren ultrarapid.

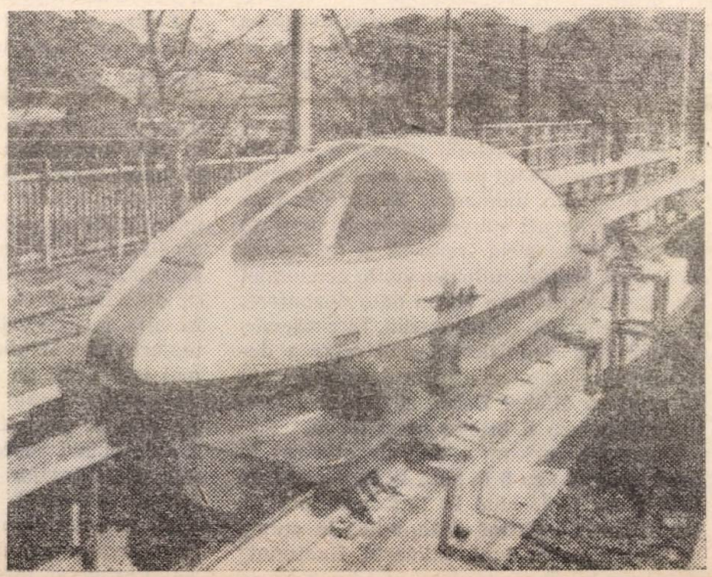

POSTA REDACȚIEI

Alexandru Marinache, Cîmpulung Muscel. 1. Într-adevăr, potrivit anuarului demografic al O.N.U., de la începutul secolului pînă în zilele noastre, orașele lumii au cunoscut o mare dezvoltare. Astfel, numărul orașelor avînd peste 100 000 locuitori a crescut de 6,2 ori în perioada 1900—1972, sporind de la 300 la 1872. Acestea sînt repartizate după după cum urmează : 264 în Statele Unite, 224 în Uniunea Sovietică, cîte 156 în India și Japonia, 143 în R.P. Chineză, 77 în Brazilia și 61 în Mexic. În Europa (fără U.R.S.S.), numărul acestora este de 396. Astăzi, există 152 de orașe avînd peste un milion de locuitori și 14 cuprinzînd peste 5 milioane. 2. Organizația Mondială a Sănătății (O.M.S.) a luat ființă acum 25 de ani. În cursul celei de-a 26-a sesiuni a Adunării O.M.S., au fost primite în organizație R.D. Germană și R.P.D. Coreeană.

C.E.P.A.L.

George Pribeag, Galați. Comisia Economică a O.N.U. pentru America Latină (C.E.P.A.L.) a luat ființă acum 25 de ani, în urma hotărîrii Consiliului Economic și Social al O.N.U. (ECOSOC), și funcționează sub conducerea acestuia. C.E.P.A.L. cuprinde ca membri permanenți țările Americii Latine și ale bazinului Mării Caraibilor, Statele Unite, Marea Britanie, Franța, Olanda, Canada. Hondurasul britanic are vot consultativ. Organizația economică regională C.E.P.A.L. se ocupă cu studierea problemelor dezvoltării economice a țărilor de pe continentul latino-american ; elaborează recomandări și acordă consultații guvernelor statelor membre în legătură cu problemele de competența sa. Comisia primește, generalizează și tratează date economice, statistice ș.a., redactează studii pentru a le difuza. Activitatea practică, de zi cu zi, a Comisiei este condusă de secretariatul organizației, condus de un secretar executiv numit de secretarul general al O.N.U. (începînd din martie 1972, acest post este ocupat de reprezentantul Uruguayului, Enrique Iglesias). Organul superior de conducere al C.E.P.A.L. îl constituie sesiunea plenară convocată, la început, anual, iar din 1953, o dată la doi ani. În activitatea sa practică, Comisia a ajutat și a participat la crearea diferitelor asociații subregionale. Din 1962, sub egida C.E.P.A.L., funcționează Institutul latino-american de dezvoltare economică și socială.

Aurelian Popescu, str. Dr. Rațiu 8, sector 7, telefon 49 05 30, București, oferă spre vînzare întreaga colecție a revistei ; de asemenea, **Eugeniu A. Marinescu, b-dul Uverturii 43, bloc 1, sector 5, et. 2, ap. 172, sector 7, telefon 46 05 94, București,** vinde colecția sa (de la nr. 24/8 iunie 1967, pînă în prezent).

Regimul actual al Dunării

Victor Predescu, Galați. Între 30 iulie și 18 august 1948, a avut loc la Belgrad Conferința Dunării cu participarea Angliei, Bulgariei, Cehoslovaciei, Franței, Iugoslaviei, României, S.U.A., Ungariei, U.R.S.S. și R.S.S. Ucraineană. Convenția, semnată la 18 august 1948 numai de statele socialiste participante, a intrat în vigoare la 11 mai 1949 și ea guvernează regimul actual al Dunării. Ulterior, și-au dat adeziunea și R.F.G. și Austria la regimul Dunării instituit prin Convenția din 1948. Iată principalele reguli : 1. navigația pe Dunăre este liberă și deschisă persoanelor, vapoarelor comerciale și mărfurilor tuturor statelor în condiții de egalitate în ceea ce privește drepturile portuare și taxele de navigație, precum și condițiile cărora este supusă navigația comercială. Se exceptează traficul între porturile aceluiași stat (art. 1) ; 2. navigația pe Dunăre este interzisă vaselor de război ale statelor nedunărene. Vasele de război ale statelor dunărene pot naviga numai pe porțiunea de fluviu inclusă în granițele proprii, iar în afara acestora numai cu acordul statului respectiv (art. 3) ; 3. stabilirea regulilor de navigație pe Dunăre, precum și supravegherea fluvială, sanitară și polițienească, împreună cu efectuarea lucrărilor hidrotehnice necesare menținerii Dunării în stare de navigație sînt de competența statelor limitrofe ale sectoarelor respective ; 4. pentru sectoarele unde navigația prezintă dificultăți se instituie administrații speciale, compuse din reprezentanți ai statelor limitrofe, care funcționează pe principiul deplinei egalități în drepturi a statelor membre în aceste administrații ; 5. pentru unificarea regimului de navigație pe Dunăre și pentru reglementarea unitară a problemelor legate de navigație, care interesează toate statele dunărene, se înființează o Comisie a Dunării, alcătuită din reprezentanții țărilor riverane, cîte unul din fiecare țară. Țările nedunărene nu sînt reprezentate în această comisie (art. 5). Dintre membrii comisiei se aleg, pentru o perioadă de 3 ani, președintele, vice-președintele și secretarul. Spre deosebire de vechile comisii — Comisia Europeană a Dunării; Comisia Internațională a Dunării —, care erau împuternicite să exercite atribuții legislative, executive, administrative etc., incompatibile cu suveranitatea, Comisia Dunării creată de Convenția din 1948 a fost însărcinată numai cu atribuții de coordonare, de informare reciprocă și de executare a unor lucrări de interes comun etc. Regimul statornicit de Convenția din 1948 se aplică părții navigabile a Dunării de la Ulm la Marea Neagră, urmînd brațul Sulina.

„Mașina de scris vorbitoare"

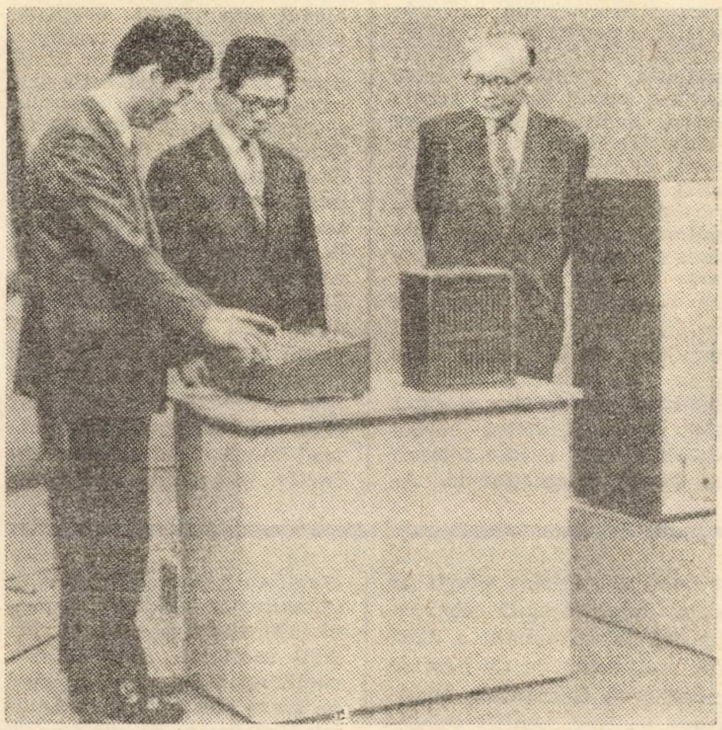

A. Cernea, București. Informațiile dv. nu sînt eronate. Specialiștii japonezi au conceput și construit o „mașină de scris vorbitoare". Este vorba de un aparat care reproduce vocea umană, construit de profesorul Yasuo Ogawa, de la departamentul de tehnologie al universității Meiji (în fotografie, în centru). „Mașina de scris vorbitoare" cuprinde un circuit electronic simulator al vocii umane, un aparat de control al circuitului și o mașină de scris electrică al cărei scop e furnizarea de cuvinte simulatorului vocii umane. Această mașină de scris are 23 de semne de informații, 5 vocale, 14 consoane, 2 semne pentru accentele înalt și jos specifice limbii japoneze și 2 semne pentru punct și virgulă. Mai există alte trei semne de control pentru alcătuirea silabelor și sinteza cuvintelor. Cînd o persoană dorește să pronunțe o frază cu ajutorul aparatului, după ce va bate la mașină fiecare silabă, cu accentele respective și va apăsa pe clapele de sinteză a frazei, își va auzi fraza în difuzorul mașinii. Singurul dezavantaj (se pare că va fi remediat, totuși) este acela că, în eventualitatea unei greșeli la dictatul la mașină al frazei, trebuie reluată întreaga acțiune, de la început. Se înțelege că „mașina de scris vorbitoare" nu permite decît alocuțiuni și nu e posibilă o conversație, ca la telefon.

Geo Ciolcan, București. În legătură cu situația creată în uzina franceză „Lip", vom publica în curînd un articol.

POSTA REDACTIEI

Dumitru Mihalache, Slatina. 1. Cuba posedă o flotă comercială de cursă lungă de peste 60 de vase de mare capacitate, cu un deplasament de aproximativ 450 000 tone. În privința volumului, flota cubaneză ocupă locul al 4-lea printre țările latino-americane : Brazilia, 313 vase cu un tonaj brut de 1 682,9 mii tone; Argentina 180 vase — 1 159,6 mii tone ; Venezuela, 61 vase — 408,4 mii tone ; Cuba, 60 vase — 356,4 mii tone. Urmează Mexicul, Chile, Peru, Columbia etc. 2. În două numere recente ale revistei am publicat fotografiile miniștrilor de externe ai statelor europene participante la Conferința paneuropeană. După cum ușor se poate constata, în Europa nu există miniștri de externe femei. 3. N.A.S.A. („National Aeronautic and Space Administration") este o organizație creată în 1958 de către Congresul american.

Alexandru Cotișel, Cimpeni, Alba. Nu este vorba de o eroare. Tunelul de cale ferată Oslo—Drammen, în lungime de 10,7 km, inaugurat de regele Olav al V-lea la 1 iunie a.c., este, într-adevăr, cel mai lung din Europa de la nord de Alpi.

Teritorii cu regim special

Tudor Barbu, Brăila. În practica internațională se întîlnesc cazuri cînd unele teritorii au primit, din diverse motive, un regim special : **Orașele libere** — formațiuni politice administrative independente, cu un regim internațional special. În evul mediu se numeau orașe libere orașele Hamburg, Bremen, Lübeck, Regensburg, Frankfurt pe Main, care, pentru a sublinia situația lor de independență față de principatele feudale, s-au proclamat ele însele ca atare. Orașe libere cu statut internațional au fost, printre altele, Cracovia (1815—1844), Tanger (1923—1940 și 1945—1956). **Zonele libere și porturile franc** — modalități create între cele două războaie mondiale pentru a oferi statelor fără ieșire la mare facilități portuare. Menționăm, între acestea, portul franc, zonele libere, antrepozitele. Dintre aceste forme de înlesniri vamale, primele două s-au dovedit neviabile, favorizînd contrabanda. **Mandatul internațional,** expresie care desemna regimul aplicat, conform Pactului Ligii Națiunilor, coloniilor și teritoriilor smulse, după primul război mondial, de la statele care le-au administrat anterior. Sistemul mandatelor a durat pînă după al doilea război mondial, cînd a fost înlocuit cu **Tutela internațională.** Aceasta reprezintă forma specială de administrare a unor teritorii sub supravegherea O.N.U. În acest scop a fost creat în cadrul O.N.U. un organ special, Consiliul de Tutelă, cu atribuții și puteri proprii. Această instituție a devenit anacronică în condițiile avîntului mișcărilor de eliberare națională.

Visarion Pristavu, Hunedoara. Sîntem în măsură a vă oferi unele informații solicitate de dv., grație ultimului număr al publicației „Le Courier de l'UNESCO", consacrat special aniversării centenarului Organizației Meteorologice Mondiale. Potrivit studiilor publicate, pe planeta noastră s-a înregistrat, într-adevăr, în ultmii 30 de ani, o scădere generală a temperaturii. Fenomenul este pus în evidență, printre altele, de creșterea banchizei de gheață în Nord, care a îngreuiat circulația maritimă în Arctica, de ridicarea nivelului lacurilor din Africa Orientală și din America de Nord, precum și de secetele persistente și precipitațiile extrem de reduse constatate în anumite regiuni, ca în cele din Africa de la sud de Sahara. Trebuie să se deducă din manifestarea acestui fenomen — se întreabă experții — că climatul Terrei este pe cale de a se schimba ? Răspunsul nu poartă amprenta unei concluzii cu caracter definitiv. În schimb, aceiași experți se arată încrezători în posibilitățile pe care omul le are la dispoziție pentru a răspunde variațiilor de temperatură. Îmbunătățirea previziunilor în materie de meteorologie, pe care se scontează, va fi de natură să servească omului în vederea evitării unor pierderi uriașe în agricultură, transporturi și industrie datorită oscilațiilor vremii. Astfel, prevederea din timp a grindinei, uraganelor, taifunurilor etc. — ale căror consecințe negative se ridică la peste 1 miliard dolari anual numai în S.U.A. — va permite, prin luarea unor măsuri prealabile, reducerea substanțială a pierderilor (calculele arată că aceste pierderi ar putea fi diminuate în proporție de 80 la sută). De asemenea, combaterea lipsei de precipitații va putea înregistra rezultate importante prin „însămînțarea" artificială, pe cale chimică, a norilor de ploaie. Experții apreciază că toate acestea vor fi facilitate de o concertare internațională prin intermediul creării unei „meteorologii la scară mondială", care să folosească cele mai moderne mijloace de investigație. Un prim test în acest sens este prevăzut a fi efectuat în 1977, cînd se va încerca, la scară internațională, definirea și standardizarea măsurilor practice, a observațiilor făcute și a prelucrării lor în vederea utilizării rapide și cu maximă eficiență.

Tonga

Marius Mocioiu, București ; Simion Florescu, Buzău. Locuitorii arhipelagului Tonga, situat în partea de vest a Pacificului, sînt primii oameni de pe planetă care întîmpină o nouă zi : ei sînt situați pe linia internațională convențională de schimbare a datei (pe meridianul de 180° est de meridianul Greenwich, considerat ca bază pentru stabilirea fuselor orare). 158 de insule vulcanice și recife de corali cu o suprafață totală de aproximativ 700 km² formează arhipelagul pe care, la sfîrșitul secolului al XVIII-lea, căpitanul Cook l-a însemnat pe hartă sub numele de Insulele Prieteniei, ca un omagiu adus polinezienilor pentru primirea călduroasă ce i-au făcut. Actualmente, populația arhipelagului este de circa 90 000 de locuitori. Tonga este singura monarhie polineziană din Oceania. Timp de 70 de ani, Tonga s-a aflat sub protectorat britanic. Independența sa a fost proclamată la 4 iunie 1970. Artizanatul, agricultura și pescuitul sînt principalele îndeletniciri ale localnicilor. Cultivă cocotieri (copra fiind principalul produs de export), bananieri, ananas etc. **În fotografie** — Tofua, una din insulele arhipelagului Tonga.

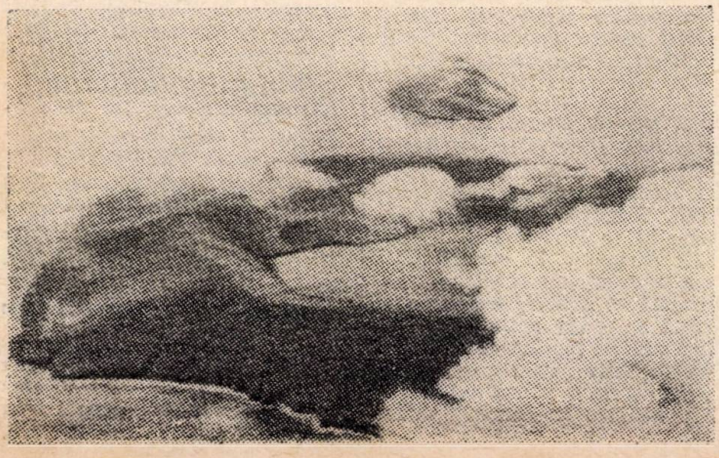

LUMEA
săptămînal de politică externă editat de Uniunea Ziariștilor din Republica Socialistă România
Redactor-șef
Ion Cârje

Redacția și administrația : București, Piața Scînteii nr. 1. Telefon 17.60.10. Internațional 17.69.87 și 18.53.55. Abonamentele se fac la oficiile poștale, factorii poștali și difuzorii voluntari din întreprinderi și instituții. Abonamentele pentru străinătate : prin întreprinderea „ROMPRESFILATELIA" — serv. Import-Export Presă — București, Calea Griviței nr. 64—66, P.O.B. — 2001

C.P.C.S.

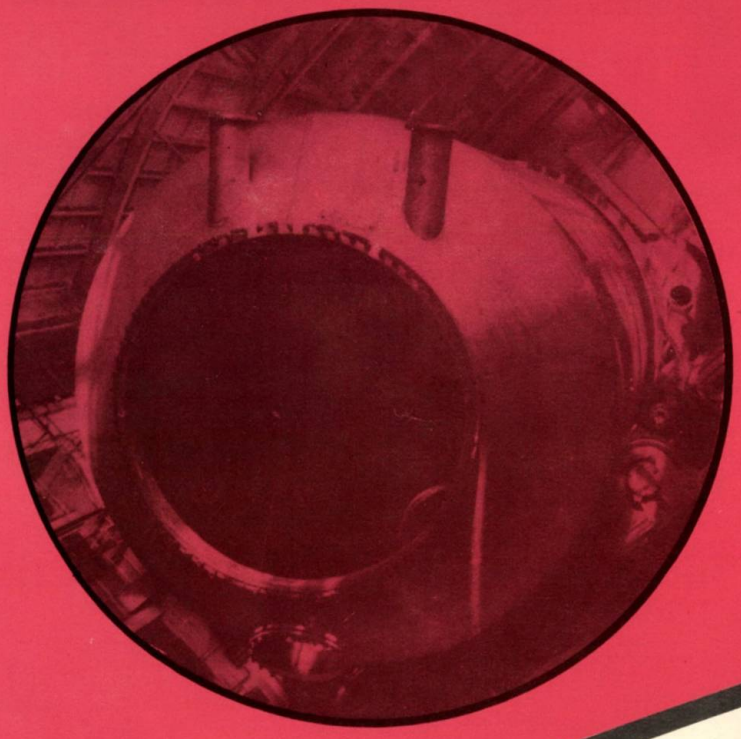

INTREPRINDEREA DE UTILAJ CHIMIC FĂGĂRAȘ

produce :

- utilaje emailate, anticoroziv
- utilaj chimic din oțel inoxidabil și oțel carbon
- armături din oțel inoxidabil (robineți)
- utilaje cauciucate
- șalturi pentru industria celulozei și hîrtiei
- conducte emailate și cauciucate
- funduri eliptice din oțel inoxidabil și oțel carbon

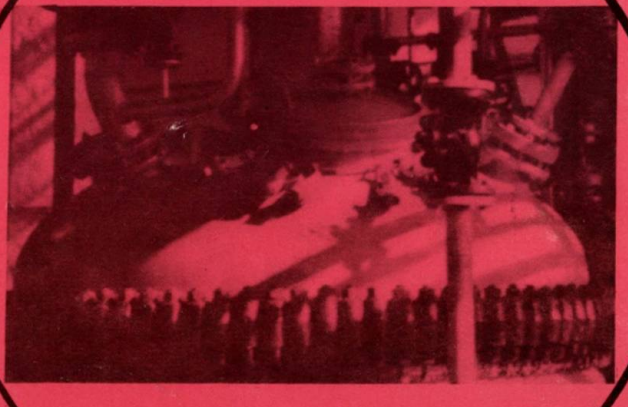

BRAŞOV
AUTO-TRACTOR
ROMANIA

Lei 2

INTREPRINDERE PENTRU COMERŢUL EXTERIOR

exportă şi importă:

autocamioane,
tractoare,
autospeciale,
autobuze,
autoutilitare

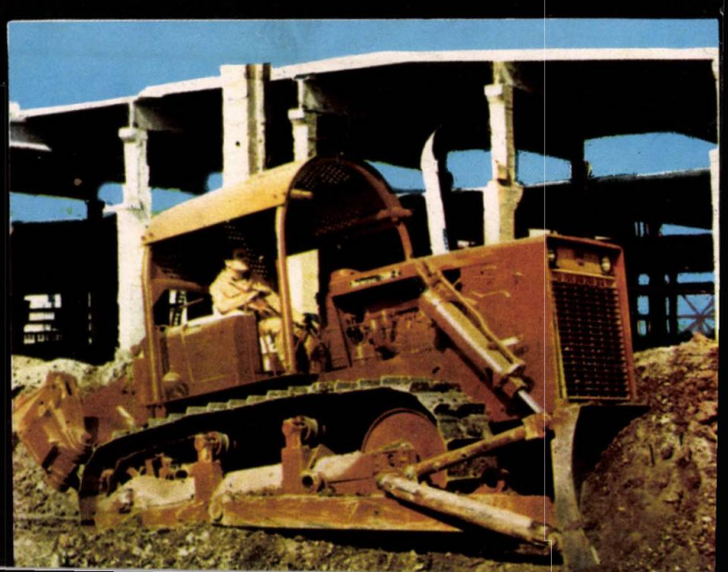

AUTO-TRACTOR Braşov, str. Nicolae Iorga nr. 2

Nr. 36 30 august 1973

LUMEA

CABINET

CABINETUL DE PARTID
SIBIU

VIZITA PREȘEDINTELUI NICOLAE CEAUȘESCU MOMENT DE REFERINȚĂ ISTORICĂ ÎN DEZVOLTAREA RELAȚIILOR ROMÂNO-LATINO-AMERICANE

Imagini din CUBA și COSTA RICA

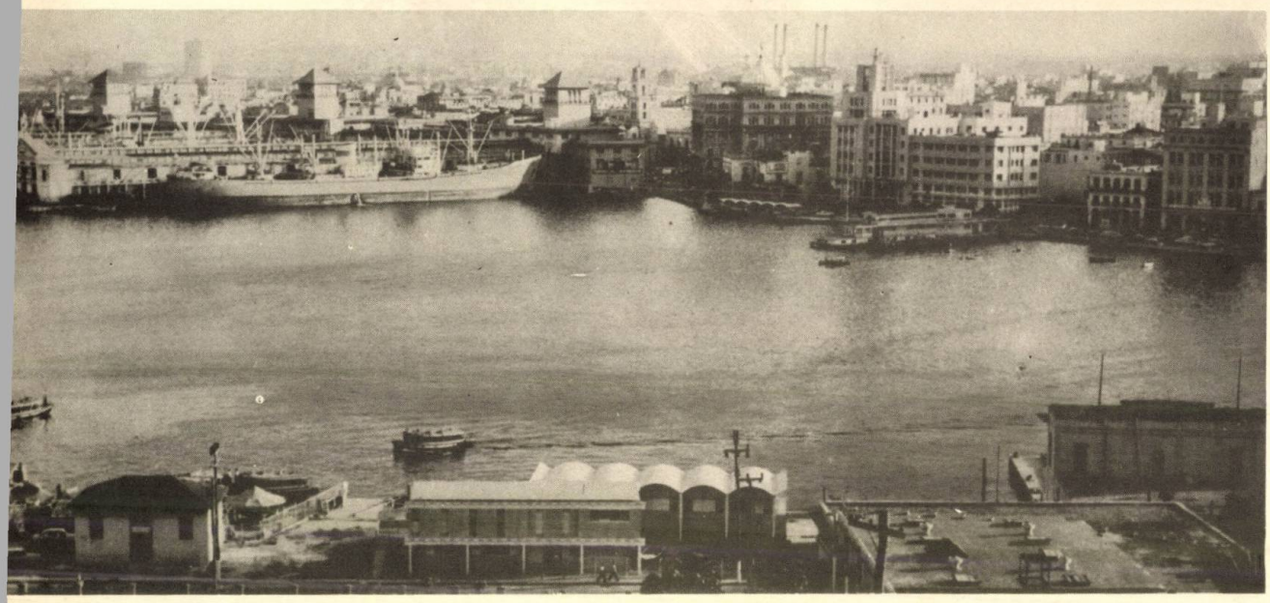

Golful Havana — vedere parțială a portului

Havana — capitala Cubei socialiste

Pe o stradă a capitalei costaricane

Arhitectură modernă la San Josè

LUMEA

36 (514)

30 august 1973

VIZITA PREȘEDINTELUI NICOLAE CEAUȘESCU ÎN AMERICA LATINĂ

Moment de referință istorică. Radu Pascal 2

Poporul cubanez așteaptă cu sentimente de frățească bucurie vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu. Mihai Fabian 3

Declarații și interviuri : JUAN VELASCO ALVARADO, președintele Republicii Peru ; GUILLERMO RODRIGUEZ LARA, președintele Republicii Ecuador ; MISAEL PASTRANA BORRERO, președintele Republicii Columbia ; JOSÉ FIGUERES FERRER, președintele Republicii Costa Rica ; JOSÉ LUCIO PARÉDES, ministrul relațiilor externe al Republicii Ecuador. De la trimisul nostru special, Anca Voican 5

ARTICOLE, CORESPONDENȚE

Marea Britanie. Confruntarea guvern-opoziție într-o nouă etapă. Stelian Țurlea 10

Washington. Henry Kissinger îi urmează lui William Rogers. Constantin Alexandroaie 11

Atena. Evoluții după referendum. Ion Badea 12

Relația dezarmare-dezvoltare. Corneliu Vlad 13

Australia. Redefinirea priorităților naționale. Pavel Silard 15

Ora „Lip". Florica Șelmaru 21

În căutarea altor lumi locuite 24

CONTRAPUNCT

Marketingul fantomelor. Radu Budeanu 14

REPORTAJ PE GLOB

Însemnări din Hoa Binh. Al. Cornescu 16

1 000 + 1 18-19

DOCUMENTAR

Grenada. Tiberiu Bogdan 20

SERIAL

Duelul armatorilor (12)

Publicitate și declin. Mircea Grigorescu 23

PUNCTE DE VEDERE DIN PRESA MONDIALĂ

Jeune Afrique, Le Monde, Newsweek, Afrique Asie, Frankfurter Allgemeine Zeitung 26-29

PROFIL

Naim Talu, prim-ministru al Republicii Turcia 29

POȘTA REDACȚIEI 30–32

SAPTAMINA

21-28 august

marți

La Geneva încep lucrările sesiunii **Consiliului pentru Comerț și Dezvoltare,** organ permanent al U.N.C.T.A.D., dezbătînd o serie de aspecte actuale ale relațiilor comerciale internaționale.

Probleme ale cooperării economice sovieto-bulgare fac obiectul întrevederii de la Moscova dintre **premierii Alexei Kosighin și Stanko Todorov.**

Guvernele **Republicii Democrate Vietnam și Canadei** cad de acord să stabilească relații diplomatice.

miercuri

Se încheie la **Berlin** consfătuirea reprezentanților conducerilor ministerelor afacerilor externe din R.S.S. Bielorusă, Bulgaria, Cehoslovacia, R.P.D. Coreeană, Cuba, R.D. Germană, Mongolia, Polonia, România, R.S.S. Ucraineană, Ungaria, U.R.S.S., în cadrul căreia s-a efectuat un schimb de păreri în legătură cu problemele viitoarei sesiuni, a XXVIII-a, a Adunării Generale a O.N.U.

La Delhi se reiau **convorbirile indo-pakistaneze** consacrate soluționării problemelor umanitare rezultate din conflictul din decembrie 1971.

Președintele Richard Nixon anunță demisia lui William Rogers din funcția de secretar de stat al S.U.A. și **numirea în acest post a lui Henry Kissinger.**

joi

O puternică manifestare a unității întregului popor în jurul partidului, al secretarului său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, a marcat sărbătorirea zilei naționale a României, cea de-a 29-a aniversare a insurecției naționale antifasciste armate.

La Bonn a luat sfîrșit cea de-a doua rundă de **convorbiri dintre R. S. Cehoslovacă și R.F. Germania cu privire la normalizarea relațiilor dintre cele două țări.**

vineri

La Moscova a avut loc o întîlnire între **Ion Gheorghe Maurer,** membru al Comitetului Executiv, al Prezidiului Permanent al C.C. al P.C.R., președintele Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, și **Alexei Nikolaevici Kosighin,** membru al Biroului Politic al C.C. al P.C.U.S., președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., consacrată examinării principalelor direcții ale coordonării planurilor de dezvoltare a economiilor naționale ale României și Uniunii Sovietice în cincinalul viitor (1976-1980).

Convorbiri la nivel înalt olandezo – vest-germane între **premierul Joop Den Uyl și cancelarul federal Willy Brandt.**

Mohamed Zaher Șah a anunțat, într-o declarație remisă presei la Roma, că a hotărît să abdice, luînd astfel act de voința poporului Afganistanului de a instaura în țară un regim republican.

Reprezentanții **Statelor Unite și Tailandei** au început convorbiri în problema reducerii forțelor militare americane staționate în Tailanda.

sîmbătă

La Buenos Aires se încheie **Congresul P.C. din Argentina ;** Geronimo Arnedo Alvarez este reales secretar general al partidului ; într-o rezoluție se afirmă sprijinul P.C. din Argentina pentru candidatura lui Juan Peron la președinția statului, pentru Mișcarea Justițialistă „atît timp cît aceasta va urmări un program de eliberare națională și socială".

La Națiunile Unite este anunțat un nou buget al O.N.U. pe o bază bienală, cifrat la 513 milioane dolari.

duminică

În capitala statului Chile se încheie **lucrările reuniunii reprezentanților unor țări nealiniate din America Latină, Africa și Asia,** consacrată stabilirii unor acțiuni comune de control al investițiilor externe și al activității companiilor străine ce operează pe teritoriul acestor țări, precum și adoptării unei strategii comune de apărare, în interesul național, a exploatării și valorificării resurselor naturale.

Președintele Zambiei, Kenneth Kaunda, a semnat noua Constituție care instituie sistemul unui singur partid politic în țară.

Convorbire Kurt Waldheim – Gunnar Jarring, înaintea începerii turneului secretarului general al O.N.U. în Orientul Apropiat.

luni

La Abidjan (Coasta de Fildeș) s-au deschis lucrările celei de-a **6-a conferințe internaționale „Pacea mondială prin drept". Președintele Consiliului de Stat al României, Nicolae Ceaușescu, a adresat participanților un mesaj de salut.**

În prima etapă a turneului său în Orientul Apropiat, **Kurt Waldheim sosește în Siria.**

Convorbiri la nivel înalt egipteano-libiene între Anwar Sadat și Moamer el Geddafi, după reîntoarcerea președintelui egiptean la Cairo din **vizitele întreprinse în Arabia Saudită, Qatar și Siria.**

În baza noii Constituții a R.P. Congo, care prevede înființarea **funcției de prim-ministru, Henry Lopez,** membru al Biroului Politic al C.C. al Partidului Congolez al Muncii, este ales în această funcție.

După 695 de ani, a avut loc o întrevedere a celor doi conducători ai Principatului Andorra – actualii „coprincipi" fiind președintele Franței, Georges Pompidou, și episcopul spaniol de Urgel.

marți

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu au părăsit Bucureștiul, plecînd într-o vizită în mai multe țări din America Latină, moment de referință istorică în cronica relațiilor româno – latino-americane.

Moment de referință istorică

Corespondență de la trimisul nostru special
Radu Pascal

Vizita președintelui Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu în America Latină a început. După Cuba, de unde transmitem această corespondență, vor urma Costa Rica, Venezuela, Columbia, Ecuador, Peru, Chile, Argentina. Este pentru prima oară cînd un șef de stat român întreprinde un asemenea turneu pe continentul latino-american. Putem spune de la început că această vizită va marca un eveniment de istorică importanță în evoluția relațiilor dintre România și aceste state ale Americii Latine, dintre poporul român și popoarele latino-americane. Fără îndoială, aceasta răspunde unor interese majore ale poporului nostru și ale popoarelor care vor primi vizita șefului statului român și, în același timp, corespunde intereselor generale ale păcii, înțelegerii și cooperării internaționale.

Această călătorie constituie o expresie fidelă a dinamismului și principialității politicii externe a României. Situînd cu consecvență pe primul plan al activității internaționale preocuparea pentru întărirea raporturilor de prietenie și colaborare cu țările socialiste, România militează totodată pentru extinderea raporturilor cu toate statele, indiferent de orînduirea lor socială. Este cunoscută în acest context preocuparea constantă a țării noastre de a dezvolta relațiile cu țările care au pășit pe calea dezvoltării independente, cu țările în curs de dezvoltare, cu toate țările și popoarele care luptă împotriva oricăror forme de dominație și asuprire, cu țările care luptă împotriva vestigiilor anacronice ale colonialismului și neocolonialismului. Ea însăși țară în curs de dezvoltare, România acordă o atenție deosebită colaborării cu statele în curs de dezvoltare, state care, dobîndindu-și independența, se pronunță cu fermitate pentru o politică de sine stătătoare, o politică menită să slujească intereselor naționale supreme, pentru ca aceste țări să poată redeveni stăpîne pe resursele lor naționale, să le valorifice în interesul propriei lor dezvoltări, și a-și făuri astfel o economie modernă în deplină consonanță cu imperativele civilizației contemporane.

Pe această linie se înscriu relațiile României cu popoarele din America Latină ; din acest punct trebuie înțeleasă semnificația majoră a actualei călătorii a președintelui Nicolae Ceaușescu în țările continentului sud-american. Desigur, această vizită exprimă ea însăși cursul pozitiv, ascendent, al raporturilor României cu fiecare din statele ce vor fi vizitate. Convorbirile pe care șeful statului român le va avea pe continentul latino-american vor prilejui o analiză aprofundată a stadiului actual de dezvoltare al relațiilor dintre România și țările vizitate, dar înainte de toate ele vor contribui eficient la extinderea colaborării reciproc avantajoase dintre România și aceste țări.

Pentru extinderea acestor relații există premise bune. Evoluția schimburilor economice, tehnico-științifice, culturale din ultimii ani oferă un indiciu elocvent. Dacă în 1947 țara noastră întreținea relații diplomatice cu numai două state de pe continentul latino-american, în prezent există relații diplomatice cu 16 state. Aceasta a constituit un stimulent efectiv pentru dezvoltarea schimburilor economice, astfel încît în ultimii trei ani volumul acestor schimburi s-a dublat. Se poate, deci, afirma că evoluția de pînă acum demonstrează că, în ciuda distanțelor geografice, s-au putut realiza importante progrese pe linia dezvoltării unei multilaterale colaborări cu aceste state. Nu este în intenția noastră să facem un bilanț exhaustiv al relațiilor României cu fiecare dintre țările latino-americane ce vor fi vizitate. În numerele precedente, revista noastră a publicat, de altfel, cîteva articole edificatoare asupra legăturilor României cu țările latino-americane și cursului ascendent pe care îl cunosc ele în ultimii ani. Vom reaminti doar că în sfera economică s-au înregistrat în ultimii ani o serie de acorduri comerciale și de cooperare economică și tehnică și că schimburile și în general cooperarea cu aceste țări sînt facilitate de caracterul complementar al economiilor României și țărilor respective. De o mare importanță se dovedește a fi preocuparea constantă a acestor țări de a reduce decalajul care le desparte de țările avansate din punct de vedere economic. Vom adăuga aici, ca un factor de importanță, faptul că legăturile României cu țările Americii Latine au, am putea spune, o componentă tradițională. Apropiate de-a lungul istoriei prin aspirații comune de independență și emancipare socială, România și țările Americii Latine s-au întîlnit de-a lungul anilor și în special în epoca contemporană pe platforma unor idealuri și interese similare sau identice. Fără îndoială, originea latină comună, existența unor afinități de limbă, cultură și mentalitate constituie, de asemenea, un puternic element care favorizează apropierea dintre națiunea română și națiunile de pe continentul latino-american, un factor care poate contribui în modul cel mai fericit la stimularea colaborării și înțelegerile între aceste popoare.

Vizita pe care președintele Consiliului de Stat al României, Nicolae Ceaușescu, o face pe continentul latino-american are loc în condițiile în care pe arena mondială se produc mari mutații în favoarea forțelor progresiste și democratice, cînd pe calea destinderii s-au obținut rezultate pozitive, cînd lupta popoarelor pentru cucerirea și consolidarea independenței capătă o amploare fără precedent. În acest cadru, America Latină constituie una din pildele cele mai elocvente. Sînt cunoscute, astfel, puternicele tendințe în favoarea unor relații interstatale noi, mai echitabile, în așa fel încît fiecare popor să-și făurească viitorul așa cum îl dorește, fără nici un amestec din afară. Cu toate diferențierile firești, care dau personalitate și notă distinctă fiecărei țări de pe acest continent, putem degaja ca o constantă majoră orientarea din ce în ce mai pregnantă a acestor state în direcția realizării unei economii proprii independente, a unor prefaceri interne cu caracter democratic în domeniul social și nu în ultimul rînd dorința declarată de a se afirma activ pe plan internațional, de a dezvolta colaborarea cu toate' statele, indiferent de orînduirea lor social-economică, pe temeiul sigur al egalității și avantajului reciproc.

În promovarea relațiilor sale cu statele latino-americane, România a pornit de la imperativul respectării stricte a principiilor și normelor de drept internațional, singura garanție autentică a unei fructuoase și practic nelimitate colaborări. Este vorba de un ansam-

blu de principii care constituie piatra unghiulară a politicii externe a țării noastre. Este vorba de respectarea suveranității și independenței naționale, neamestecul în treburile interne, egalitatea în drepturi și avantajul reciproc, dreptul fiecărei națiuni de a fi stăpînă pe destinele sale – principii pe care România le așează cu consecvență la baza relațiilor sale cu toate statele.

Adeziunea, practic demonstrată la aceste principii, explică și fructuoasa colaborare realizată în numeroase prilejuri de țara noastră și țările latino-americane în planul vieții politice internaționale. La O.N.U. și în organismele specializate ale acestui înalt forum, în Comitetul pentru dezarmare, în dezbaterea problemelor destinderii și cooperării între state, ale legalității și echității internaționale, ale dezarmării generale și cu prioritate ale dezarmării nucleare, ale dezvoltării economice și lichidării rămînerii în urmă, ale întăririi rolului Organizației Națiunilor Unite și sporirii eficienței sale, ca și în multe alte probleme, România socialistă și numeroase țări latino-americane împărtășesc aceleași convingeri și, ca atare, acționează deseori împreună.

Răsfoind în aceste zile paginile presei din țările Americii Latine, revăzînd interviurile și declarațiile făcute revistei „Lumea" de numeroase personalități de prim plan ale continentului sud-american, nu poți să nu desprinzi ca element fundamental al interesului cu care este așteptat șeful statului român, prestigiul imens de care se bucură România pe plan internațional. Produs al recunoașterii marilor realizări obținute în dezvoltarea internă și al principialității și constanței orientării externe, prestigiul României socialiste își găsește o elocventă expresie și în prețuirea și stima ce se manifestă în țările latino-americane față de președintele Nicolae Ceaușescu, față de energia și devotamentul său consacrate cauzei înțelegerii și apropierii între țări și popoare.

„Pentru prima dată, spunea președintele Salvador Allende, **o personalitate din țările socialiste europene, de prestigiul tovarășului Ceaușescu, vizitează continentul nostru. Aceasta este, totodată, o dovadă a unei viziuni profunde asupra a ceea ce reprezintă azi America Latină și ceea ce va fi ea mîine".** Dimensiunea semnificației și importanței întîlnirii cu președintele român a exprimat-o și președintele Republicii Argentina, Raul Lastiri, care declara : **„Așteptăm cu plăcere apropiata vizită a președintelui Nicolae Ceaușescu și a doamnei Elena Ceaușescu la Buenos Aires. Va fi un moment încă neatins în relațiile noastre, de importanță excepțională prin nivelul la care se realizează și, ceea ce ne onorează, prin personalitatea celor ce ne vizitează".**

Aici, în Cuba frățească, primul stat socialist al acestei emisfere, sîntem martorii sentimentelor de adîncă prietenie, de reală bucurie, cu care sînt întîmpinați tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășa Elena Ceaușescu. Comunitatea orînduirii social-politice, legăturile multiple ce cunosc un curs ascendent pe toate planurile, vizita făcută anul trecut în România de tovarășul Fidel Castro – toate acestea reprezintă tot atîți factori care așează sub cele mai favorabile auspicii vizita șefului statului român. Călătoria se află la debutul său, dar putem afirma cu certitudine că, la fel ca la noi în țară, și aici poporul cubanez și fără îndoială și celelalte popoare ale țărilor ce vor fi vizitate împărtășesc convingerea că rezultatele acestei călătorii se vor răsfrînge în modul cel mai fructuos asupra evoluției relațiilor României cu țările Americii Latine, vor aduce o contribuție de valoare la cauza apropierii și înțelegerii internaționale.

Poporul cubanez așteaptă cu sentimente de frățească bucurie vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu

Corespondență din Havana de la Mihai Fabian

Cronica legăturilor prietenești dintre România și Cuba consemnează, în aceste zile, un nou și important capitol — vizita oficială de prietenie a secretarului general al Partidului Comunist Român, președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu.

Act politic de o importanță majoră, evenimentul, care suscită un interes cu totul aparte, este considerat aici ca un nou prilej — după vizita efectuată în mai 1972 în România de tovarășul Fidel Castro Ruz, prim-secretar al C.C. al P.C. din Cuba, prim-ministru al guvernului revoluționar — de a face bilanțul realizărilor în sfera colaborării reciproce, colaborare pe zi ce trece mai amplă și fructuoasă. Totodată, vizita va permite identificarea unor noi domenii și acțiuni de cooperare, stabilirea unor noi repere pe drumul colaborării frățești dintre partidele, statele și popoarele noastre.

Întreaga presă cubaneză a publicat la loc de cinste știrea privind vizita. Numeroase publicații au inserat, de asemenea, biografia tovarășului Nicolae Ceaușescu însoțită de fotografia conducătorului partidului și statului nostru. Ziarele centrale și provinciale publică zilnic materiale despre România, evidențiind remarcabilele realizări obținute de poporul nostru, sub conducerea Partidului Comunist Român, în toate domeniile de activitate. Posturile de radio și televiziune au informat despre eveniment, subliniind în comentarii importanța lui deosebită pentru dezvoltarea în continuare a relațiilor bilaterale, pentru apropierea dintre țările și popoarele noastre.

În preajma vizitei înalților oaspeți, ca și cu ocazia celei de a 29-a aniversări a insurecției naționale antifasciste armate,

VIZITA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

în țara prietenă au avut loc o serie de manifestări menite să ducă la o mai bună cunoaștere a României socialiste, a preocupărilor poporului nostru angajat plenar pe calea edificării societății socialiste multilateral dezvoltate. În aceste zile, Havana găzduiește expoziția de fotografii „România", o expoziție de artă populară românească, au loc acțiuni de popularizare a turismului în România, gale de filme și seri culturale care atrag un mare număr de spectatori. Canalul 2 al televiziunii naționale a consacrat întreaga sa emisiune din 23 august României, iar posturile de radio difuzează zilnic știri și reportaje, ca și muzică românească. Pe adresa ambasadei țării noastre la Havana au sosit numeroase scrisori din toate colțurile Cubei, prin care cetățeni de cele mai diverse profesii își exprimă bucuria în legătură cu apropiata vizită în Cuba a secretarului general al Partidului Comunist Român, precum și felicitări cu prilejul aniversării sărbătorii naționale a poporului român.

Actul cel mai important din această bogată suită de manifestări l-a constituit adunarea festivă organizată în seara zilei de 21 august, la care au participat Pedro Miret, viceprim-ministru al guvernului revoluționar și membru al C.C. al P.C. din Cuba, Secundino Guera și Basilio Rodriguez, membri ai C.C. al P.C. din Cuba, conducători ai unor organisme centrale și un numeros public.

„Poporul cubanez, a spus cu acest prilej Basilio Rodriguez, a primit cu o mare bucurie știrea că tovarășul Nicolae Ceaușescu va face o vizită în Cuba. Ne exprimăm convingerea că această vizită va reprezenta o contribuție valoroasă și importantă la dezvoltarea în continuare a relațiilor de prietenie și colaborare dintre partidele, țările și popoarele noastre. Colaborarea dintre Cuba și România este un exemplu al bunelor rezultate pe care le pot obține două popoare care au devenit libere și stăpîne pe propria lor soartă, două țări animate de idealuri de libertate și prosperitate".

Oficialități cubaneze, ca și ziariști din țara gazdă, care au participat la diverse manifestări dedicate României și-au exprimat profunda satisfacție față de vizita conducătorului României socialiste, precum și pentru faptul că relațiile dintre Cuba și România au înregistrat, cu deosebire în ultimii ani, o extindere marcată în domeniile economic, tehnico-științific, cultural, ca și în alte sectoare de activitate. Faptul că între Havana și București s-a stabilit un dialog din ce în ce mai amplu, mai viu prilejuiește aici numeroase comentarii, subliniindu-se cu precădere două momente considerate de o importanță deosebită pentru dezvoltarea relațiilor dintre cele două țări : vizita în România a tovarășului Fidel Castro și actuala vizită în Cuba a tovarășului Nicolae Ceaușescu, vizite considerate ca o expresie a relațiilor trainice, de prietenie frățească și colaborare multilaterală bazate pe comunitatea de regim social, de ideologie și țeluri fundamentale, pe principiile marxism-leninismului și internaționalismului socialist.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu sosește în Cuba la numai o lună de la sărbătorirea, în această țară, a 20 de ani de la declanșarea insurecției naționale ; este un prilej de a trece în revistă succesele și realizările remarcabile ale clasei muncitoare, ale întregului popor cubanez, condus de partidul comunist și guvernul revoluționar, succese ce constituie un nou exemplu al forței și capacității creatoare ale unui popor liber și stăpîn pe soarta sa. Cuba se află astăzi în plină construcție a societății socialiste, într-un proces de modernizare a agriculturii sale, de construire a unei industrii puternice, de edificare a numeroase obiective economice, chezășie a dezvoltării viitoare. Pornind de la realitățile concrete ale țării, dezvoltarea continuă să se bazeze pe producția de zahăr — principalul articol la export și sursă de venituri. În prezent, Cuba își propune să extindă suprafețele cultivate cu trestie de zahăr cu încă 400 000 de hectare și acționează intens pentru introducerea de noi tehnologii și îmbunătățirea măsurilor organizatorice în vederea valorificării cît mai bune a acestei inestimabile bogății. Dar economia țării se diversifică an de an, Cuba dispunînd astăzi de o industrie și o agricultură aflate în plin proces de dezvoltare și modernizare, de o puternică flotă comercială și de o viguroasă industrie piscicolă, creații ale socialismului.

Sectorul agrozootehnic, materializat într-o multitudine de „planuri" (astfel sînt denumite în Cuba marile complexe agricole și de creștere a animalelor) ocupă, de asemenea, un loc deosebit de important în preocupările partidului și guvernului, oamenii muncii angajați în acest important sector al economiei naționale realizînd o creștere substanțială a producției pe baza folosirii cît mai eficiente a resurselor existente și contribuind, astfel, la reducerea importurilor și la echilibrarea balanței de plăți. Preocuparea pentru o cît mai judicioasă gospodărire a apelor se traduce prin construirea de baraje, lacuri de acumulare și sisteme de irigații, lucrări care se realizează, de obicei, prin muncă patriotică.

O continuă dezvoltare cunosc construcțiile și industria materialelor de construcție, considerate ca ramurile cu creșterea cea mai dinamică, a căror rapidă expansiune se va repercuta favorabil și asupra celorlalte sectoare economice.

În peisajul de astăzi al Cubei, șantierul nu mai este o prezență insolită. Pe harta economică a țării au apărut și continuă să apară nume noi : Alamar, un adevărat oraș situat la numai 15 kilometri de Havana, platformele industriale de la Nuevitas și Cienfuegos, care adăpostesc două termocentrale, cele două combinate de îngrășăminte chimice, marele complex de prelucrare a laptelui de lîngă Havana aflat în faza finală, cartierul „Jose Marti" din Santiago de Cuba cu sute de blocuri noi care dau un plus de culoare și de modernitate străvechiului oraș — sînt numai cîteva dintre noile realizări ale harnicului popor cubanez.

Unele dintre obiectivele amplului program de dezvoltare se realizează în cooperare cu țări socialiste, printre care și România. În cooperare cu țara noastră, se vor construi o modernă rafinărie de cupru și o fabrică de ciment cu o capacitate anuală de 1 200 000 de tone.

Dezvoltarea multilaterală a Cubei a impus și necesitatea asigurării cadrelor de specialiști și a forței de muncă calificate. Țara, care a lichidat într-un răstimp scurt analfabetismul, a început să-și pregătească specialiștii de mîine. Învățămîntul a căpătat aici o trăsătură ce reprezintă o garanție sigură a dezvoltării — legarea sa de practică, de activitatea productivă. „Escuelas en el campo" și „Escuelas en las fabricas" au devenit simboluri ale unei activități educative ce cuprinde întreaga țară.

Programul de dezvoltare social-culturală prevede, pe anul în curs, construirea a 160 de școli rurale, a peste 30 000 de apartamente, a numeroase spitale, școli, grădinițe însumînd investiții de peste un miliard de pesos. Preocupat de construcția pașnică, de făurirea unui viitor mai bun, poporul cubanez dorește să trăiască în pace și colaborare cu celelalte popoare. Partidul comunist și guvernul revoluționar promovează o politică de colaborare cu alte state, în baza respectării egalității suverane, a neamestecului în treburile interne și a avantajului reciproc.

Fără îndoială că vizita tovarășului Nicolae Ceaușescu în Cuba prietenă, prima țară socialistă a continentului latino-american, va avea o importanță deosebită pentru adîncirea și extinderea relațiilor dintre partidele, popoarele și țările noastre, va contribui la ridicarea lor pe o treaptă superioară. Dar, așa cum se apreciază în cercurile de presă din Havana, importanța acestei vizite, la fel ca și aceea a tovarășului Castro în România, nu poate fi circumscrisă numai relațiilor bilaterale, pentru că raporturile de prietenie frățească și colaborare multilaterală dintre România și Cuba, servesc nu numai intereselor celor două țări, dar și consolidării unității țărilor socialiste, cauzei socialismului, progresului, înțelegerii și păcii în lumea întreagă.

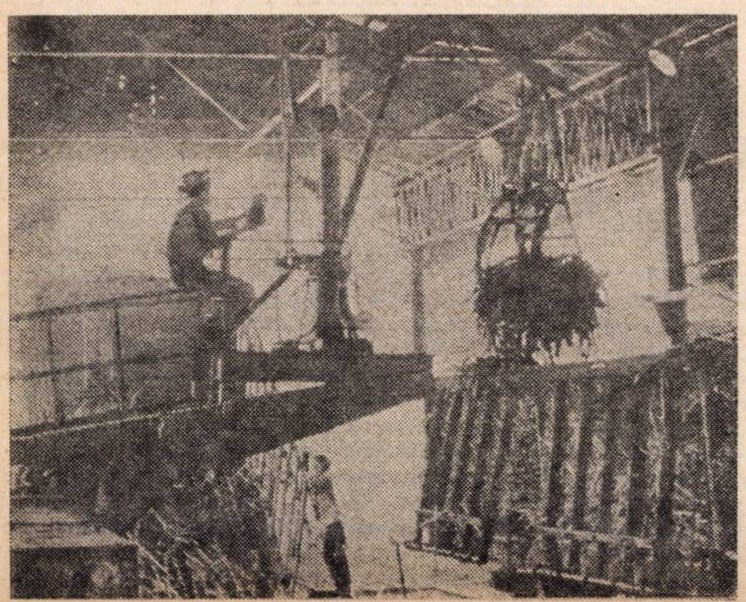

O activitate de primă importanță economică: prelucrarea trestiei de zahăr

„Primirea pe care o vom face președintelui Ceaușescu va reflecta recunoașterea deosebitelor sale calități"

Declarație făcută de JUAN VELASCO ALVARADO, președintele Republicii Peru

„Îmi face o deosebită plăcere să mă folosesc de prilejul pe care mi-l oferă prestigioasa revistă «Lumea» pentru a adresa nobilului popor al României salutul frățesc al poporului peruan.

Guvernul revoluționar al forțelor armate ale Republicii Peru se află plenar angajat în realizarea istoricei sarcini de transformare profundă a vechilor structuri social-economice care predominau în țara noastră. Corespunzător acestei hotărîri de nezdruncinat, desfășurăm pe plan extern o serie de acțiuni conforme cu obiectivul nostru de autentică independență, care presupune înlăturarea definitivă a factorilor ce cîndva au determinat subordonarea noastră intereselor străine.

Guvernul peruan dă o înaltă apreciere prieteniei și strînselor relații pe care le întreține cu guvernul român. Tocmai de aceea, apropiata vizită a Excelenței Sale Nicolae Ceaușescu, președintele Republicii Socialiste România, are pentru țara noastră o deosebită semnificație și importanță. Manifestările de bun venit și de simpatie pe care le va oferi țara noastră președintelui român vor fi o reflectare limpede a recunoașterii deosebitelor sale calități de om de stat și, totodată, o dovadă a realei aprecieri de care se bucură poporul român.

Ca interpret al sentimentelor poporului și guvernului peruan, îmi exprim cele mai călduroase urări pentru ca relațiile peruano-române să se intensifice și să se amplifice tot mai mult, contribuind în mod pozitiv la progresul popoarelor noastre.

Prin intermediul meu, poporul peruan transmite încă o dată nobilului și curajosului popor român cele mai sincere urări de prosperitate".

Declarații și interviuri acordate trimisului nostru special, Anca Voican

„Cadrul optim al întăririi prieteniei și colaborării româno – columbiene"

Interviu cu MISAEL PASTRANA BORRERO, președintele Columbiei

— Vorbeați, recent, Excelență, despre succesele mari obținute de Columbia în procesul dezvoltării economiei independente. V-aș ruga să detaliați pentru cititorii revistei „LUMEA" această constatare.

— Este adevărat, am obținut succese foarte mari. Sîntem, în mod practic, într-un moment de avînt decisiv al economiei noastre. Trecem prin perioade de dezvoltare viguroasă, înfruntînd, bineînțeles, dificultăți inerente, anumite dezechilibruri pe care le presupune orice perioadă de trecere. Am înregistrat, de pildă, la capitolul succese, cel mai înalt indice al creșterii posibilităților de muncă. Acest indice al ofertei de muncă este azi mai mare decît cel al creșterii populației. Rata de creștere a produsului intern, pe de altă parte, a atins anul trecut nivelul de 7 la sută. Anul acesta este de numai 5—5,5 la sută. De fapt, ceea ce am obținut nu este în primul rînd o creștere, ci mai ales o redistribuire mai bună. Am putut vedea că asemenea rate de dezvoltare au reușit să ofere mai multe posibilități de existență, o anumită bunăstare păturilor sărace.

Am reușit, pe de altă parte, să dublăm numărul locuințelor, să mărim numărul sălilor de clasă — s-au atins cifre fără precedent — și să asigurăm o creștere a veniturilor păturilor rurale. În urmă cu cîțiva ani volumul exporturilor era de circa 500 milioane de dolari. Astăzi, este dublu și nu numai atît : am insistat mult, și în parte am reușit, să diversificăm produsele de export, ca și piețele unde le desfacem. Sîntem azi în măsură să nu mai depindem de o singură țară, respectiv de un singur client. Dar — pentru că întotdeauna exis-

tă un revers al medaliei — sîntem încă presați de procesul inflaționist, mai ales în sectorul alimentar : fie datorită vicisitudinilor naturii, ca de pildă seceta îndelungată, fie a altor dezechilibruri financiare ce ajung să ne afecteze. De aceea, ducem o politică intensă pentru a frîna procesul inflaționist. Se poate spune că pe ansamblul economiei există în continuare perspective excelente și că planul de dezvoltare dă roade. Nu uitați că în Columbia planificarea de stat este, prin constituție, obligatorie.

Președintele Columbiei, Misael Pastrana Borrero, s-a referit apoi la unele aspecte ale politicii externe a țării sale.

— Dacă ar fi să stabilim unele priorități în ceea ce privește repartiția geo-politică a zonelor de interes ale diplomației columbiene, ar trebui să ne referim, în primul rînd, la întărirea relațiilor cu țările vecine. Vi s-a mai vorbit desigur — îmi voi permite la rîndu-mi să accentuez — despre reușita pe care o constituie Pactul andin. Columbia are o poziție specială față de această formulă eminamente latino-americană, întrucît a fost printre inițiatorii și printre cei care au încurajat continuu această organizație cu profil economic. În afara acestei politici de solidaritate cu țările Americii Latine, am întărit schimburile noastre comerciale, economice, cu toate zonele lumii. Am lărgit relațiile cu țările socialiste. Recent, de pildă, am stabilit relații cu Republica Democrată Germană, astfel încît putem spune că întreținem relații diplomatice și economice cu aproape toate țările socialiste. În America Latină și în lume am apărat principiul „pluralismului ideologic". Am insistat asupra lui mai ales după întîlnirea mea cu președintele Salvador Allende. Prin acest principiu de conduită internațională înțelegem ca prietenia Columbiei față de celelalte țări să se manifeste indiferent de concepțiile guvernelor respective. Alături de pluralismul ideologic, promovăm principiul respectului mutual și al neintervenției în treburile interne. Aceste principii fac parte din patrimoniul juridic tradițional al Columbiei.

Referindu-se apoi în mod special la apropiata vizită pe care tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu o vor face în Columbia, președintele Misael Pastrana Borrero ne-a declarat :

— România este o țară cu care am reluat relațiile relativ recent, această afirmare publică fiind mai mult formală, întrucît, în mod logic, prin originea noastră latină și prin numeroase alte puncte de contact, țara noastră, poporul columbian au privit întotdeauna cu deosebită simpatie spre țara dv. Am început să explorăm mai sistematic posibilitățile de schimb : în domeniul comerțului, culturii, tehnicii și sînt sigur că aceste etape deja cîștigate se vor consolida prin altele noi ca urmare a așteptatei vizite a președintelui Consiliului de Stat al României, Excelența Sa domnul Nicolae Ceaușescu și a soției sale, la Bogota. Această înaltă vizită va oferi cadrul optim pentru întărirea prieteniei și colaborării, în beneficiul ambelor noastre popoare. Aș vrea să transmiteți, prin intermediul revistei pe care o reprezentați, mesajul meu personal de prietenie, faptul că așteptăm cu toată simpatia vizita ilustrului dv. președinte. Sînt sigur că exprim astfel gîndurile poporului meu.

„Președintelui Ceaușescu și poporului român, întreaga noastră afecțiune și admirație"

Interviu cu JOSÉ FIGUERES FERRER, președintele Republicii Costa Rica

La reședința sa din apropierea capitalei costaricane, președintele José Figueres a avut amabilitatea să-și găsească timpul necesar și să ne primească pentru o scurtă întrevedere.

— Aș vrea să transmiteți mesajul meu de prietenie poporului român, ne spune de la bun început președintele, acum, înaintea vizitei președintelui dumneavoastră. Așteptăm cu mare simpatie sosirea președintelui Nicolae Ceaușescu. Pentru o țară atît de mică și de modestă ca a noastră, această vizită este o mare onoare. Este o onoare pentru poporul pe care îl reprezint, ținînd seama de poziția pe care o ocupă președintele dv. în lume, cît și de înaltele sale calități de om de stat. Îl vom primi pe președintele Ceaușescu așa cum o merită bravul său popor și ne vom strădui să-i demonstrăm întreaga noastră afecțiune și admirație. Este un mare privilegiu de a primi în țara noastră și, în general, în această zonă a lumii vizita unui mare om de stat din țările socialiste.

— Țara dv. are o veche tradiție democratică. Costa Rica nu întreține forțe armate, ceea ce, am putea spune, este un caz aproape unic în lume. Cum ați explica aceste caracteristici ale vieții interne costaricane ?

— Această realitate își are origini și cauze foarte îndepărtate. Primul factor pe care l-am putea atribui formării acestei realități este acela că vechii conchistadori ai acestor teritorii nu au fost aventurieri militari, ci oameni luminați, oameni de cultură. Populația indigenă a fost astfel cucerită de oameni cu vederi mai largi, mai liberale. A jucat un rol și faptul că țara noastră reprezenta pe atunci provincia cea mai îndepărtată de guvernul spaniol, guvernatorul regiunii aflîndu-se în Guatemala. Pe locurile acestea se întindea numai pădure, oamenii duceau o viață grea, dar au rămas independenți.

După războiul de independență, un mesager a fost trimis să ne anunțe că sîntem liberi. Dar cum pe atunci nimic nu ni se părea sigur, poporul a creat acest foarte frumos proverb costarican : „Să așteptăm întîi să se risipească norii zilei". Revenind la realitatea despre care vorbeam la început, trebuie amintit că populația indiană ce locuia pe aceste pămînturi era atît de puțin numeroasă încît nu se putea vorbi de cuceriți și de cuceritori. Această populație a fost asimilată într-un timp foarte scurt și a trăit împreună cu europenii. Aceștia erau mai puțin militari și mai mult educatori. Aceasta cel puțin în ce privește Costa Rica. În secolul al XIX-lea, țara noastră a fost o țară de educatori. Și dacă universitatea a rămas închisă timp de 50 de ani din cauza lipsei de fonduri, a continuat, totuși, să funcționeze o școală de drept. Și am fost o țară a legilor și legalității.

Din 1944 și pînă astăzi, parcurgem o etapă de reforme sociale. În 1948, cînd la putere a venit social-democrația, am desființat armata noastră, iar viața politică a țării s-a desfășurat în baza unor serii de reforme sociale. Ca și alte formațiuni politice social-democrate din Europa facem parte din Internaționala socialistă.

Trebuie să amintim apoi că țări cu care am fost timp de 25 de ani în conflict, și aceasta datorită influenței unor mari puteri, au reluat, în ultima vreme, relațiile cu noi. Și dacă ne-am aflat în zona de influență a Statelor Unite să nu se uite că am fost cea dintîi țară din America Centrală care a stabilit relații cu primul stat socialist din lume. Iată, așadar, pe scurt explicația tradiției democratice de care vorbeați, tradiție foarte cunoscută și comentată atît în țara noastră cît și peste hotare.

Încă o dată vă asigur de marele interes, de marea simpatie cu care așteptăm vizita președintelui Nicolae Ceaușescu.

„Relațiile dintre România și Ecuador vor primi o nouă, promițătoare și solidă arhitectură"

Interviu cu GUILLERMO RODRIGUEZ LARA, președintele Ecuadorului

— Vă rugăm, domnule președinte, să definiți elementele esențiale ale noii evoluții politico-economice și sociale pe care o parcurge Republica Ecuador de la instalarea guvernului condus de Excelența Voastră.

— Întrebarea dv. cuprinde două aspecte fundamentale ale procesului social-economic și politic pe care îl parcurge țara mea. Primul aspect se referă la sectoarele sociale cărora revoluția forțelor armate le acordă cea mai mare atenție. Al doilea — la principiile filozofice și la analiza istorică pe care se bazează planul de acțiune al guvernului pe care îl conduc. Cît privește primul aspect, al studiului sectoarelor sociale, vă pot spune că, la fel ca în toate țările lumii, aceasta înseamnă cunoașterea necesităților populației țării. Considerăm că întreaga populație are dreptul să progreseze economic și cultural, pentru a se elimina progresiv dar ferm inegalitățile sociale și de nivel de trai, cauze datorită cărora mizeria și ignoranța mai există încă în multe părți. Consecvenți acestei hotăriri, realizăm primii pași și, pe baza deciziei guvernului, elaborăm un plan integral de dezvoltare și transformare pe cinci ani. Planul prevede inițierea și finanțarea unor programe intensive de educație la toate nivelurile, săli de clasă suficiente pentru copiii de vîrstă școlară care nu puteau beneficia de avantajele învățămîntului din cauza lipsei de școli, mobilier și material didactic suficient. S-au prevăzut, de asemenea, acordarea de manuale din fondurile de stat populației cu venituri mici ; inițierea unor programe intensive pe profesii care să facă posibilă creșterea numărului celor ocupați în industrie, agricultură și în alte ramuri ale activității remunerate ; programe medicale intensive la sate și orașe, ceea ce înseamnă spitale, dotare materială și personal calificat pentru a se obține o igienă preventivă și îngrijirea sănătății prin servicii spitalicești în toate regiunile țării ; un proces de reformă agrară destinat să ajute populația de la sate care, de aproape un sfert de secol, înregistrează un exod masiv spre orașe ca urmare a vieții subumane pe care a trăit-o. Acest exod a creat problema suburbiilor cu toate complicațiile de inadaptare socială, insalubritate, mizerie și creștere demografică. Înfruntăm aceste greutăți acordînd sume importante din venitul național construcției de locuințe, combaterii șomajului și protejării sănătății. Cît privește tînăra generație, revoluția forțelor armate îi acordă, fără deosebiri sociale, toată atenția și îi asigură toate condițiile necesare și posibile pentru ca diversele cicluri de învățămînt să progreseze cît mai mult.

În ceea ce privește al doilea aspect, am revăzut istoria noastră regională — adică a Americii Latine — și locală — a Ecuadorului — și am extras concluziile referitoare la consecințele colonialismului spaniol asupra preistoriei aborigene. Apoi am identificat factorii generatori ai inegalității lor sociale și am ajuns la concluzia, așa cum au făcut aproape toate țările, că există o piramidă socială ridicată pe baza efortului neobosit al unei mari majorități umane, majoritate lipsită de mijloace adecvate existenței biologice și cu un grad redus de educație și posibilități de autodepășire. Există, în același timp, minorități care dețin bogățiile naturale și financiare, cu un nivel de viață foarte ridicat, care ar dori să influențeze asupra celor ce exercită puterea politică și astfel să conducă, după voie, treburile juridice, economice și politice asupra cărora trebuie să se aplece țara. De aproape o jumătate de secol, militarii ecuadorieni au început să se manifeste în dezacord cu această structură socială nejustă.

Revoluția de la 16 februarie 1972 a formulat o schemă filozofică incluzînd bazele esențiale ale noului proces istoric din Ecuador și a pregătit filozofia și planul de acțiune al guvernului în liniile sale generale.

În ciuda greutăților, multe dintre ele prevăzute, ne aflăm angajați ferm în transformarea directivelor revoluției în realitate. Facem totul ca poporul ecuadorian să se dezvolte conform resurselor sale naturale și calității cetățenilor, apți pentru tot ce este constructiv și măreț. Permiteți-mi să enumăr ceea ce am proclamat : proprietatea pămîntului trebuie să capete o funcție socială ; resursele naturale sînt proprietatea statului, iar exploatarea lor, chiar dacă este negociată cu întreprinderi naționale sau străine, trebuie să aducă cele mai mari beneficii economice guvernului național și să sprijine programele sale populare.

— Cum vedeți corelat acest program cu obiectivele dv. diplomatice ?

— Dorința unei strînse și concrete colaborări între țările americane de origine latină nu datează de astăzi. Eliberatorul Americii, Simon Bolivar, a anticipat și a conceput cu mult timp înainte cooperarea economico-politică și morală a națiunilor aflate sub puterea colonială a Spaniei și Portugaliei. Ulterior, mai ales pe plan intelectual, această dorință a devenit și mai arzătoare. Ilustri scriitori și revoluționari ca Andres Bello, Benito Juarez, Sarmiento, Juan Montalva și alții au reafirmat necesitatea apropierii popoarelor noastre. Astăzi, avem două mari instituții la nivel continental, care încearcă să facă viabilă cooperarea latino-americană. Una este Asociația latino-americană a liberului schimb (A.L.A.L.C.), al cărei sediu este în Montevideo. În ceva mai mult de zece ani de activitate, asociația a reușit să demonstreze că este posibil să înlături barierele vamale și să pui în mișcare acorduri vamale multinaționale, capabile să favorizeze relațiile comerciale și să stimuleze activitatea industrială, mai ales a produselor de bază ale regiunii. Ecuadorul a intrat de la început în A.L.A.L.C. și a menținut o atitudine consecventă față de principiile prevăzute de Națiunile Unite pentru constituirea acestei entități. De patru ani funcționează acordul de la Cartagena, numit și Pactul subregional andin, care, inițial, a inclus Columbia, Ecuador, Peru, Bolivia și Chile. Recent, a devenit membră și Venezuela. Este extraordinară experiența obținută în acești ani. S-a născut o conștiință a colaborării între țările Americii Latine, al cărei impuls este realmente extraordinar, impresionant. Pactul prevede un tratament juridic al vămilor proporțional cu condițiile de dezvoltare de care dispun țările membre ; implică dinamica progresului industrial raționalizat, conform cu stabilirea centrelor productive corespunzătoare ; conține priorități financiare, inclusiv crearea centralelor subregionale de credit care și-au și început cu succes activitatea ; favorizează cooperarea în regiunile de frontieră. Ecuadorul a contribuit intens la aceste imense planuri care vor influența cursul istoriei Americii. Am încheiat acorduri bilaterale cu alte țări latino-americane ; sîntem într-un stadiu avansat de lucrări agrare, industriale, de transporturi, educative și de alt ordin cu Columbia și Peru, vecinii noștri din nord și sud. Există o legătură aproape permanentă între reprezentanții din sectoarele public și privat din aceste trei țări în conformitate cu angajamentele

„Așteptăm cu inima deschisă vizita președintelui Nicolae Ceaușescu"

Interviu cu ANTONIO JOSÉ LUCIO PAREDES ministrul relațiilor externe al Republicii Ecuador

Pactului andin. Președinții din Columbia și Ecuador s-au întîlnit la linia de frontieră pentru a perfecționa diverse acorduri. Am avut o întîlnire la Quito cu președinții Venezuelei și Boliviei.

Dar, permiteți-mi să adaug că în afara Pactului andin relațiile noastre continentale sînt marcate de principiile dreptului internațional, perfecționate prin norme care garantează demnitatea noastră, suveranitatea teritorială și maritimă, posibilitatea de acces la toate nivelurile științei și tehnicii, libertatea noastră economică și de dezvoltare agricolă, industrială și comercială, accesul la toate piețele lumii și alte prevederi pe care Ecuadorul le consideră în mod categoric drept garanția ieșirii sale definitive din sferele inferioare ale dezvoltării.

Referindu-se la apropiata vizită a președintelui Nicolae Ceaușescu în Ecuador, președintele Guillermo Rodriguez Lara ne-a declarat :

— Problemele arzătoare pe care le pune lumea de azi au transformat interdependența popoarelor într-un imperativ categoric. Față de această axiomă politică a rămas practic anulată vechea concepție separatistă care transformă țările în compartimente izolate. Atentă la realitatea istorică și de acord cu cele spuse în răspunsurile anterioare, Republica Ecuador a făcut pași efectivi pentru a lărgi evantaiul contactelor sale cu toate țările lumii, relații care sînt în concordanță cu interesele vitale ecuadoriene. Este plăcut să constat că țara mea a lărgit relațiile cu Republica Socialistă România, mai ales în sfera comerțului și a asistenței tehnice. Ecuadorul știe, așa cum spunea eminentul om de stat mexican, Benito Juarez, că „respectul față de dreptul celuilalt înseamnă pacea" și acceptă relațiile care se bazează pe acest respect mutual fără a întreba care sînt ideile pe care statul prieten își fundamentează existența sa suverană. Apropiata vizită a Excelenței Sale președintele României în țara mea va contribui, fără nici o îndoială, la strîngerea concretă a acestor bune raporturi cărora contactul personal între conducătorii români și ecuadorieni le va da o nouă, promițătoare și solidă arhitectură. Deși separate de distanțele impuse de geografie, România și Ecuador au, cu toate acestea, numeroase puncte de tangență comune, printre care originea latină.

Lumea contemporană a micșorat influența distanțelor și a apropiat națiunile. Succesele în știință și tehnică facilitează schimbul de informații, de cultură. Vizitele reciproce între conducători, instituții și persoane — la fel. Sinceritatea atașamentului față de normele suveranității individuale și a respectului față de structurile interne ale fiecărui popor sînt garanțiile concrete ale menținerii bunelor relații între statele de pe orice meridiane ale lumii. De aceea, îl primim ca pe un bun prieten, ca pe un ilustru conducător pe președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, domnul Nicolae Ceaușescu, cu care vom trata în termenii avantajului și înțelegerii mutuale, termeni pe care îi vom transpune în sfera schimburilor comerciale și culturale care sînt deja inițiate. Acordurile comerciale, cele culturale și cele de cooperare economică, industrială și tehnică aflate în pregătire și care se vor semna la Quito, vor contribui sensibil la o apropiere și mai accentuată a punctelor de contact. Se va face astfel un mare pas în dorința, împărtășită de ambele părți, de a propăși pacea pe calea apropierii și cunoașterii între popoare.

Îndată după sosirea la Quito — oraș de munte, cu aer rarefiat din cauza înălțimii (aproape 3 000 m), cu străzi în pantă și feerice priveliști de noapte spre cartierele dinspre văi — Antonio José Lucio Paredes, ministrul relațiilor externe al Republicii Ecuador, a avut amabilitatea să ne primească. Diplomat de carieră, ministrul relațiilor externe ecuadoriene este licențiat în științe publice și sociale și doctor în drept și jurisprudență. Născut în 1923 la Quito, a intrat în rindul cadrelor Ministerului Afacerilor Externe încă din 1944, reprezentînd Ecuadorul nu numai la numeroase întîlniri internaționale, ci și prin intermediul unor oficii diplomatice de pe continentul latino-american și Europa. Funcția de ministru de externe o deține din martie 1972 imprimînd, în acest timp, activității internaționale ecuadoriene un spor de energie și inițiativă.

L-am întrebat pe dr. Antonio José Lucio Paredes cum vede astăzi rolul diplomației în lume.

— Sîntem în epoca diplomației moderne, care trebuie să se afle în acțiune, să iasă din tipare și să-și definească liniile de urmat și opțiunile. Ecuadorul, de pildă, și-a schimbat fizionomia internațională, trăsăturile prezenței sale în lume. Indiferent de dimensiunile lor, țările trebuie să poată avea o pondere internațională, iar vocile lor să fie ascultate în forurile mondiale. Cînd un popor duce o politică fermă, expresie a independenței sale, drumurile se deschid, nu se închid. Acesta este și cazul Ecuadorului, care și-a construit o linie politică foarte fermă, decisă, total independentă, proprie țării noastre și în deplină concordanță cu interesele noastre naționale. Ne dezvoltăm economic, ne bucurăm de respect și prestigiu în concertul internațional al popoarelor tocmai datorită respectului nostru față de normele de conduită internațională, seriozității acțiunilor noastre diplomatice. Principiile față de care ne-am angajat în sfera activităților pe plan extern pun în evidență următoarea alegere : deschiderea noastră față de lume, față de toate țările fără deosebire de natura politică, fără preferințe de ordin geografic. Desfășurăm relații cu toate statele care doresc la rîndul lor să întrețină relații cu Ecuadorul pe baza respectului mutual. Aș spune că practicăm și credem în avantajele diplomației deschise nu numai în sfera relațiilor politice, dar și a celor de ordin economic și cultural. Deci, sîntem deschiși dialogului care ne ajută să ne înțelegem mai bine între noi.

— Care sînt zonele de interes actual ale politicii externe pe care o conduceți în calitate de titular al ministerului cu acest specific ?

— Aparținem în mod natural Americii și aici se dezvoltă mai mult relațiile noastre. A nu se confunda : marea majoritate cînd spune America se gîndește la Statele Unite. Nu, eu mă refer la această parte a lumii în ansamblul ei. Încercăm pe cît posibil să îmbunătățim legăturile interamericane, să le modernizăm, mai bine-zis. De pildă, O.S.A. este o organizație foarte veche, poate cea mai veche dintre organismele regionale care există în lume. Avem încredere în trecutul ei, dar azi s-a produs un dezechilibru. Necesitățile au crescut, iar organizația a rămas în urma noastră. De aceea vorbim atît de insistent despre revizuirea sistemului interamerican. Grupul Andin însă, organizație fundamental economică, a stîrnit neîncredere la început, dar acum el reprezintă un real succes al eforturilor latino-americane de cooperare. N-aș vrea să înțelegeți, vorbindu-vă mai mult de aceste lucruri, că neglijăm relațiile cu alte țări. Din contră, noi am fost prea multă vreme izolați ca să nu apreciem politica de deschidere. O dovadă pe care o apreciez foarte mult este însăși vizita la nivelul cel mai înalt a așteptaților oaspeți din România.

Ministrul relațiilor externe al Republicii Ecuador și-a exprimat apoi dorința de a transmite acest mesaj prin intermediul revistei „Lumea" :

Aș vrea ca poporul român să știe că așteptăm cu inima deschisă vizita președintelui Ceaușescu și a doamnei Elena Ceaușescu. Nu dorim altceva decît să fim la înălțimea oaspeților și a ospitalității ecuadoriene. Sînt oaspeți pentru care avem respect, sînt oaspeți de prestigiu, sînt personalități marcante ale vieții internaționale. Iar pe noi ne onorează nivelul reprezentării țării dv. Ne flatează această vizită.

România și Ecuador pot coopera în multe domenii : comercial, industrial, tehnic, educativ, cultural. Nu sînt de specialitate și nu vă pot da detalii asupra sferelor concrete care ar favoriza schimburile. Cred însă că fiecare din părți va trebui să nu facă economie de inițiativă. Această vizită are toate șansele, mai bine-zis are asigurată perspectiva de a deveni baza colaborării noastre viitoare, care nu poate fi decît excelentă din moment ce se desfășoară sub asemenea auspicii.

Principalii interlocutori

— scurte date biografice —

FIDEL CASTRO RUZ

prim-secretar al C.C. al P. C. din Cuba, prim-ministru al Guvernului Revoluționar al Republicii Cuba

Inițiator și promotor al revoluției cubaneze, personalitate de prim-plan a vieții internaționale, Fidel Castro Ruz s-a născut la 13 august 1927, la Birán (Mayari), în provincia Oriente. Școala primară o urmează la Birán și Santiago de Cuba, în cadrul colegiilor „La Salle" și „Dolores". După terminarea studiilor secundare la colegiul „Belén" din Havana, se înscrie la Facultatea de drept a Universității din Havana, unde își ia doctoratul.

Participă activ la mișcarea revoluționară a studenților încă din timpul studiilor universitare. La 26 iulie 1953, în fruntea unui grup de 95 de tineri, conduce atacul împotriva garnizoanei Moncada din Santiago de Cuba. Este arestat, judecat și condamnat la 15 ani închisoare. La proces, în ziua de 16 octombrie 1953, rostește o remarcabilă pledoarie — stenografiată în secret și răspîndită apoi sub titlul sugestiv „Istoria mă va absolvi" — în care face rechizitoriul tiraniei. Eliberat, după doi ani, ca urmare a presiunilor puternice exercitate de masele largi populare, pleacă în exil în S.U.A., apoi în Mexic, unde va continua să organizeze lupta pentru eliberarea Cubei de sub jugul dictaturii lui Batista.

La 2 decembrie 1956, împreună cu 82 de revoluționari, debarcă în provincia Oriente, la Belic. Deși reprimată, această acțiune revoluționară marchează începutul luptei armate de eliberare. Fidel Castro se retrage în Sierra Maestra, unde începe lupta de guerrilă împotriva regimului dictatorial. Prima victorie : localitatea La Plata, 17 ianuarie 1957. Urmează apoi — 1958 — cucerirea orașelor Santa Clara și Santiago de Cuba, după care începe marșul spre capitală. Discursul pronunțat la 8 ianuarie 1959, în tabăra militară din localitatea care poartă azi numele de „Orașul Libertății", încununează victoria revoluției cubaneze. La 16 februarie 1959, Fidel Castro Ruz devine prim-ministru al Guvernului Revoluționar. La 3 octombrie 1965, Fidel Castro este ales prim-secretar al Comitetului Central al Partidului Comunist din Cuba.

La invitația Comitetului Central al Partidului Comunist Român și a Consiliului de Miniștri al Republicii Socialiste România, Fidel Castro a făcut, în mai 1972, o vizită de prietenie în țara noastră. „Am sosit în țara dv. — declara în acele zile tovarășul Fidel Castro Ruz — plini de bunăvoință, însuflețiți de dorința de a cunoaște munca poporului român, de a cunoaște activitatea Partidului Comunist Român, de a cunoaște felul în care gîndiți dv., de a primi cît mai multe informații posibile și, la rîndul nostru, de a oferi toate informațiile necesare, de a exprima ideile noastre, sentimentele noastre".

JOSÉ FIGUERES FERRER

președintele Republicii Costa Rica

Ultimele alegeri generale din Costa Rica, desfășurate la 1 februarie 1970, l-au desemnat președinte al țării pe liderul Partidului Eliberării Naționale, José Figueres Ferrer.

Născut în 1906, într-o familie de medici, José Figueres își face studiile universitare la New York, Ciudad de Mexico și Boston. Este, de asemenea, absolvent al celebrului Institut de Tehnologie din Massachusetts.

Intrarea pe scena politică a țării și-o face în 1948, anul războiului civil încheiat prin victoria Partidului Eliberării Naționale. Lider al unei junte provizorii în anii 1948—1949, José Figueres Ferrer hotărăște dizolvarea armatei (de peste 20 de ani, Costa Rica este singurul stat latino-american care nu are armată, ci doar o Gardă Civilă cuprinzînd 2000 de oameni și avînd ca sarcină principală menținerea ordinii).

În 1949 transmite puterea lui Otilio Ulate, conservator, cîștigătorul alegerilor din acel an. Este din nou ales președintele țării pe perioada 1953—1958. În anii dintre primele două mandate, a activat în domeniul economic. Este lider al Partidului Eliberarea Națională. A publicat volumul „Cartos a un ciudadano" (Scrisori către un cetățean).

Printre acțiunile și pozițiile afirmate de președintele Ferrer care s-au bucurat de un larg ecou în rîndul poporului costarican se numără readucerea în actualitate a problemei redistribuirii pămîntului și punerea în discuție a activității cunoscutei companii americane „United Fruit" pe teritoriul costarican.

RAFAEL CALDERA

președintele Republicii Venezuela

Rafael Caldera este președintele Venezuelei din decembrie 1968.

Născut la 24 ianuarie 1916, la San Felipe (statul Yaracuy), Rafael Caldera se dedică de tînăr vieții politice : în 1932 este secretarul Consiliului central al tineretului catolic venezuelean (pînă în 1934), iar în 1936 fondatorul Uniunii Naționale a Studenților (U.N.E.). Studiază dreptul și se manifestă în același timp pe tărîm cultural, fiind distins în 1935 cu un premiu al Academiei de Literatură din Venezuela. În 1941 este ales pentru prima oară deputat în Congresul Național.

La 30 de ani (1946), Rafael Caldera fondează „Comitetul de organizare politică electorală independentă" (C.O.P.E.I.), care devine, în fapt, partidul social-creștin din Venezuela. De atunci, de la înființare, Rafael Caldera este secretarul general al acestui partid, din partea căruia candidează pentru prima dată la alegerile prezidențiale din 1947.

În 1958 partidul C.O.P.E.I. semnează Pactul guvernului — programul guvernamental bazat pe coaliția cu partidul Acțiunea Democratică, de guvernămînt. Din nou, în decembrie 1963, C.O.P.E.I. prezintă în alegeri candidatura lui Rafael Caldera, dar cîștigă Raul Leoni, candidatul guvernamental. Ca urmare, în 1964, C.O.P.E.I. se retrage din guvern și adoptă față de programul guvernamental și restul opoziției așa-numita linie „a autonomiei de acțiune".

Alegerile prezidențiale din decembrie 1968 îl desemnează președinte pe Rafael Caldera, candidatul partidului social-creștin.

Rafael Caldera este doctor honoris causa al mai multor universități, membru titular al Academiei de Științe Politice și Sociale din Venezuela, autor al cîtorva lucrări cu caracter social-politic.

MISAEL PASTRANA BORRERO

președintele Republicii Columbia

Este unul dintre cei mai tineri președinți ai Columbiei. S-a născut la 14 noiembrie 1923, la Nieva, în departamentul Huila. Fiu de avocat, a îmbrățișat profesia tatălui său. După absolvirea liceului, urmează cursurile Universității din Bogota, obținînd, în 1943, diploma de licențiat în drept. La Institutul Ferri din Roma se specializează în dreptul penal. În 1947, în timpul ședерii la Roma, intră în diplomație : este numit secretar al ambasadei columbiene pe lîngă Vatican.

Un an mai tîrziu (1948), revine în țară și activează în rîndurile partidului conservator. Devine secretarul personal al președintelui Ospina Perez, iar în 1953 secretar general în Ministerul de Externe.

În perioada 1958—1962, face parte din guvern, deținînd mai întîi portofoliul dezvoltării, apoi pe cele ale lucrărilor publice și finanțelor. Nu participă însă la cabinetul președintelui conservator Valencia. După instalarea lui Lleras Restrepo (1966), este numit, într-o perioadă relativ calmă din punct de vedere politic, ministru de interne. Doi ani mai tîrziu (1968), îndeplinește pentru scurt timp funcția de ambasador al Columbiei la Washington.

La alegerile din aprilie 1970, a candidat în numele Frontului de transformare națională — coaliție formată din liberali și conservatori — care, conform unei convenții din 1958, desemnează candidații pentru președinția țării, succesiv din rîndul celor două partide. De altfel, el este ultimul președinte al acestui sistem al „alternanței" care expiră odată cu mandatul în curs.

Instalat președinte la 7 august 1970, Misael Pastrana declara că va fi fidel politicii promovate de fostul președinte Lleras Restrepo.

MAREA BRITANIE

Confruntarea guvern — opoziție într-o nouă etapă

Cum remarca, în urmă cu cîteva luni, un ziarist englez, Marea Britanie urmează un drum bine delimitat, de-a lungul căruia succesele sau insuccesele pentru guvern se îmbină, fără a se ajunge la vreun exces de o parte sau de alta. Mult discutata fază a doua a planului antiinflaționist guvernamental, în vigoare de la 1 aprilie, cuprindea, în mare, trei măsuri : fixa un plafon pentru creșterea salariilor, elabora o schiță limitată de creștere a prețurilor, crea o comisie a prețurilor și un oficiu al salariilor pentru aplicarea dispozițiilor planului. Dispozițiile fazei a doua au fost criticate intens atît de sindicate cît și de industriași, dar, cu rezerve, au fost în cele din urmă acceptate, mai ales pentru a da o șansă guvernului în politica sa. Anumite anomalii erau prevăzute ca decurgînd din acțiunile preconizate de această fază, dar, concomitent, se avea în vedere și rectificarea lor în faza a treia a planului antiinflaționist, urmînd a intra în acțiune la sfîrșitul lunii octombrie.

Datele pentru prima jumătate a acestui an arată că, într-o oarecare măsură, prevederile guvernului conservator s-au împlinit : s-a înregistrat o creștere economică (unii economiști afirmă chiar că a fost perioada cu cel mai însemnat salt, pentru o generație) ; a avut loc o difuzare mai mare decît în alți ani, și în țară, a capitalului britanic, recunoscut pentru preferințele sale de a se plasa în alte regiuni, în măsura în care și profitul era corespunzător sporit; numărul șomerilor, ce atinsese o cifră record anul trecut, a scăzut la 590 000 (2,6 la sută din populația activă), tendința de diminuare accentuîndu-se. Dar, în aceeași perioadă, prețurile au sporit permanent (în special la alimente : 35 la sută mai mult față de acum trei ani, cînd conservatorii au preluat puterea) ; potrivit unor statistici, există o creștere de 9,5 la sută față de anul trecut, potrivit altora procentul e mai ridicat. Statisticile oficiale arată că șomajul va scădea și în cealaltă jumătate de an (unul din motive fiind și mărirea vîrstei de părăsire a școlii), că o ușoară creștere a consumului e de așteptat, că s-ar putea întrevedea o moderație în creșterea prețurilor mărfurilor, în timp ce balanța de plăți se va înrăutăți (deficitul va oscila în jur de un miliard de lire).

Este evident că o parte din problemele care nu-și găsesc soluționare (prețuri, locuințe etc.) au încercat suficient răbdarea membrilor sindicatelor. Urmarea : semne de neliniște în rîndurile sindicatelor care au început, încă din iulie, să prevadă acțiuni revendicative pentru toamnă. Cabinetul conservator se afla chiar în fața unei dileme : să acționeze imediat și energic pentru oprirea acelor cursuri ce i-ar putea fi defavorabile sau să rămînă în expectativă pînă la toamnă, lăsînd să se desfășoare mai departe faza a doua așa cum a fost prevăzută. În primul caz, creșterile prețurilor, la alimente, spre exemplu, puteau fi compensate prin subsidii acordate familiilor sărace ori cu venituri mici ; pe de o parte, însă, o asemenea măsură n-ar fi calmat sindicatele, care urmăresc altceva decît paliative, pe de altă parte ar fi solicitat fonduri însemnate, dovedindu-se scumpă și, în cele din urmă, ineficientă. În al doilea caz, guvernul putea miza pe succesele obținute anterior, pe relativul boom economic, pe unele prevederi pozitive, ignorîndu-le pe celelalte și sperînd că răbdarea sindicatelor nu a ajuns încă la limită. Dar, într-o asemenea situație, riscurile suficient de mari au născut întrebarea : nu s-ar fi repetat greșeala din trecut, cînd s-a făcut prea mult prea tîrziu ?

Se pare că, între cele două posibilități, guvernul Heath a ales, cum a mai făcut-o, de altfel, calea de mijloc : nu acordă subsidii și nu oprește valul de sporiri ale prețurilor, dar încearcă o nouă apropiere de sindicate. Revendicările acestora — deși mai liniștit manifestate în ultimul timp — n-au încetat să existe după sfîrșitul lui noiembrie anul trecut, cînd contactele cu guvernul au fost întrerupte. Dacă, însă, atunci, nici una din părți nu ceda, astăzi, ele par să fie dispuse la mai multă suplețe. Sindicatele au lăsat o șansă guvernului în politica sa, în lunile din urmă. Premierul Heath, la întrevederile recente cu liderii sindicali, se deosebea mult de premierul din noiembrie care refuzase să asculte cererile T.U.C. Revendicările sînt aceleași : înghețarea prețurilor, oprirea creșterii profiturilor, sporirea pensiilor, taxe sporite pentru speculanți, amendarea sau abandonarea legii Carr etc.

Ce a determinat însă în ultimele opt luni schimbarea înregistrată în poziția guvernamentală ? Dincolo de problema prețurilor, disproporțiile în economie s-au accentuat, industriașii (cei care au jucat un rol activ în cursa dintre prețuri și salarii, trecînd interesul propriu drept interes național) au cîștigat în mod evident, ceea ce pune pe conservatori într-o poziție delicată ; balanța de plăți a înregistrat un deficit însemnat ș.a. S-a ajuns, cum scria Richard Clements în săptămînalul „Tribune", la o „criză de încredere" (același săptămînal publica sub titlul „Trei ani de conducere conservatoare — promisiunile și rezultatele" o serie de date deloc favorabile guvernului). Or, dacă, eventual, s-ar trece la o consultare electorală în acest moment, nu e sigur că actualul partid de guvernămînt ar ieși lesne învingător. Consultările electorale locale din primăvara aceasta au dat cîștig, în mare, opoziției. E adevărat că, în general, datorită tendinței electoratului britanic spre echilibru, în timp ce la conducerea țării se află un partid, pe plan local este mai influentă opoziția. Dar, de această dată, alte cauze, sociale și economice, par să fi avut o mai mare greutate în amintitele alegeri.

Pe de altă parte, schimbarea atitudinii premierului în raporturile cu sindicatele ar avea un sens preventiv. Heath cîștigase alegerile cu un program opus celui al lui Wilson, dar, după doi ani, întorcîndu-se cu 180°, opta pentru o politică de consens foarte apropiată de cea a liderului laburist. Timp de cîteva luni, T.U.C. a lăsat un spațiu de manevră guvernului. Apoi, a acceptat reluarea întrevederilor cu miniștrii și cu reprezentanții patronatului : au avut loc deja o serie de întrevederi la sfîrșitul lunilor iulie și august, legate de faza a treia a programului antiinflaționist, întrevederi care, fără a fi dus la rezultate spectaculoase, au fost considerate „mulțumitoare" de către reprezentanții guvernului și „neconcludente" de către sindicate. Nu trebuie trecute cu vederea nici pozițiile diferite, în rîndurile sindicatelor, față de aceste întrevederi cu guvernul și nemulțumirea muncitorilor față de actuala stare economică, sporită în așa măsură încît un sindicat militant, al mecanicilor (1,4 milioane membri), interzisese, printr-o hotărîre din iunie, conducătorului lor Hugh Scanlon (lider de stînga, expert și apreciat negociator) să participe la întrevederile cu guvernul. Dar despre poziția sindicatelor față de politica economică a guvernului și acțiunile pe care membrii sindicatelor le vor iniția se va discuta pe larg și concret la Blackpool, la începutul lui septembrie, în cadrul conferinței anuale a T.U.C. Este așteptată cu interes și dezbaterea, în aceeași reuniune, a proiectului „democrația industrială" referitor la cogestiunea pe bază egalitară, în toate întreprinderile cu peste 200 de lucrători. Proiectul T.U.C. (pînă nu demult ostil unui asemenea plan) urmărește instituirea unui „consiliu de supervizare" (jumătate din membri aleși prin intermediul sindicatelor), care ar avea dreptul de a anula deciziile direcțiilor și dreptul de veto în marile probleme ale întreprinderilor.

Într-un asemenea context social-economic în care există perspectiva unor însemnate mișcări revendicative, este interesant de urmărit acțiunea opoziției. După euforia (obișnuită, de altfel) a victoriei în alegerile locale din primăvară, laburiștii au pregătit un program de guvernare cu care speră să cîștige alegerile generale și să preia din nou conducerea țării. Esențialul,

Londra : Demonstrație a muncitorilor constructori, în apropierea reședinței oficiale a primului ministru